

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“

ქ. თბილისში რადიოფარმაცევტული საწარმოს
მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტი

სკრინინგის ანგარიში

შემსრულებელი
შპს „გამა კონსალტინგი“

დირექტორი

ზ. მგალობლიშვილი

2023 წელი

სარჩევი

1	შესავალი	3
2	რადიოფარმაცევტული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის აღწერა.....	5
2.1.	ზოგადი მიმოხილვა.....	5
2.2.	დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ტერიტორიის აღწერა.....	6
2.3.	რადიოფარმაცევტული საწარმოს შენობის პროექტის აღწერა	10
2.4.	ფტორდეზოქსიგლუკოზას წარმოების პროცესის მოკლე აღწერა	16
2.5.	სამედიცინი ციკლოტრონის რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება.....	17
2.6.	საწარმოს წარმადობა - გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა.....	17
2.7.	საწარმოო ნარჩენები.....	18
2.8.	რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი	18
2.9.	სამშენებლო სამუშაოების მოკლე მიმოხილვა	21
2.10.	წყალმომარაგება და ჩამდინარე წყლების მართვა	21
2.11.	ბუნებრივი აირით და ელექტროენერგიით მომარაგება.....	25
2.12.	საწარმოს ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემის ზოგადი აღწერა.....	25
2.13.	საწარმოს მუშაობის რეჟიმი და მომსახურე პერსონალი	26
3	ინფორმაცია საქმიანობის განსახორციელებელი ადგილის შესახებ - გარემოს ფონური მდგომარეობა და ზემოქმედების რისკები	26
3.1.	ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე.....	28
3.2.	ზემოქმედება აკუსტიკურ ფონზე	30
3.3.	ზემოქმედება გეოლოგიურ გარემოზე	31
3.4.	ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე.....	37
3.5.	ზემოქმედება წყლის გარემოზე.....	38
3.6.	ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე.....	39
3.7.	ნარჩენების წარმოქმნასთან დაკავშირებული ზემოქმედება	39
3.8.	ზემოქმედება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე	40
3.9.	კუმულაციური ზემოქმედება.....	41
4	გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შედარებითი ანალიზი	41
5	მოკლე რეზიუმე	51
6	დანართები	52
6.1.	დანართი N1: სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს წერილი	52
6.2.	დანართი 2: სამედიცინო ციკლოტრონის ბუნკერის რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება 53	
6.3.	დანართი N3: ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან.....	65
6.4.	დანართი N4: სსიპ „კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტო“-ს წერილი	67
6.5.	დანართი 3 : სამშენებლო უბნის საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები	68
6.6.	დანართი 4 ჭაბურღილების გეოლოგიურ ლითოლოგიური სვეტები	71
6.7.	დანართი 5: ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს წერილი	78

1 შესავალი

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“ ქ. თბილისში, სამგორის რაიონში, გივი ამილახვარის ქ. 17ბ ტერიტორიაზე, მის საკუთრებაში არსებულ 6326 კვ.მ. ფართობის მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132) გეგმავს რადიოფარმაცევტული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის განხორციელებას. აღნიშნული საქმიანობის განხორციელება დაგეგმილია ისრაელის წამყვან სამედიცინო-ტექნოლოგიური კომპანია Elsmed Healthcare Solutions-თან ერთად, ბელგიურ კომპანია IBA-სთან (Ion Beam Applications S.A.) თანამშრომლობის საფუძველზე.

წინამდებარე ანგარიში წარმოადგენს რადიოფარმაცევტული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის სკრინინგის განაცხადის ძირითად დანართს.

რადიოფარმაცევტული პრეპარატები (რფპ) ფართოდ გამოიყენება ბირთვულ მედიცინაში ონკოლოგიური დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკის და მცურნალობის მიზნით. სადიაგნოსტიკო რფპ გამოიყენება ონკოლოგიურ დაავადებათა დიაგნოსტირებაში PET-CT (პოზიტრონულ-ემისიური კომპიუტერული ტომოგრაფიის) მეშვეობით კვლევის ჩატარებისთვის. PET კვლევა საშუალებას იძლევა მოხდეს ორგანიზმში მიმდინარე სიმსივნური პროცესის იდენტიფიკაცია, განისაზღვროს ონკოლოგიური დაავადების სტადია და დაავადების მკურნალობის ტაქტიკა, რაც პირდაპირ კავშირშია მკურნალობის ხარისხის ამაღლებასთან. აღიშნული კვლევა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმითაც, რომ შესაძლებელია დაავადების ადრეულ სტადიაზე დიაგნოსტირება იმ შემთხვევაშიც კი, როცა ჯერ არავითარი კლინიკური გამოვლინება არ შეინიშნება. გარდა ამისა, შესაძლებელია კეთილთვისებიანი და ავთვისებიანი სიმსივნეების მაღალი სიზუსტით დიფერენცირება. PET-CT-ის საშუალებით აგრეთვე ხდება მკურნალობის და მისი შემდგომი პერიოდის მეთვალყურეობა, ჩატარებული მკურნალობის შედეგიანობის დადგენა.

დღეისათვის საქართველოში ბირთვული მედიცინა საკმაოდ მცირე მასშტაბითაა განვითარებული და ამის ძირითადი მიზანია ის ფაქტი, რომ ქეყანაში რფპ-ს წარმოება არ არის დანერგილი და რადიოფარმპრეპარატის შემოტანა ხდება თურქეთის რესპუბლიკიდან. აღსანიშნავია, რომ რფპ სპეციფიური პროდუქტებია, მაგალითად: ფტორდეზოქსიგლუკოზის, როგორც რადიოაქტიური იზოტოპის ნახევრად დაშლის პერიოდი შეადგენს მხოლოდ 109 წუთს და შესაბამისად, თურქეთის რესპუბლიკიდან იმპორტირებული რფპ-ის ხარისხი ხშირად ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნილ სტანდარტებს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ონკოლოგიური დაავადების მქონე მოქალაქეთა ნაწილი დიაგნოსტიკის და მკურნალობის მიზნით მიმართავს საზღვარგარეთის ქვეყნების კლინიკებს, ხოლო მნიშვნელოვანი ნაწილი რჩება ამგვარი მაღალტექნოლოგიური სამედიცინო დახმარების გარეშე.

აღნიშნულის გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება დაკავშირებული იქნება ქვეყნის მოსახლეობის სამედიცინო დახმარების ხარისხის და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებასთან, განსაკუთრებით ონკოლოგიური დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკის და მკურნალობის თვალსაზრისით.

აღსანიშნავია, რომ რადიოფარმაცევტული საწარმოების ექსპლუატაცია გარემოზე ზემოქმედების მაღალ რისკებთან, მათ შორის რადიაციული უსაფრთხოების მაღალ რისკებთან დაკავშირებული არ არის. ამის ნათელი მაგალითია ის ფაქტი, რომ საზღვარგარეთის ქვეყნების მრავალ კლინიკაში ასეთი საწარმოები ფუნქციონირებს უშუალოდ კლინიკის შენობებში.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის N 257 დადგენილების „განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების (მათ შორის რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების) მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ თანახმად, შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის რადიოფარმაცევტული საწარმოსთან მიმართებაში მშენებლობის ნებართვა გაცემული უნდა იყოს საქართველოს კონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ.

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის რადიოფარმაცევტული საწარმოს, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად ექსპლუატაციაში მიღების შემდგომ, საქართველოს კანონის „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების შესახებ“ და საქართველოს კანონმდებლობიდან გამომდინარე, შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის რადიოფარმაცევტული საწარმოს ფუნქციონირება დასაშვები ხდება მხოლოდ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მხრიდან ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ავტორიზაციის (ლიცენზია/ნებართვა) მიღების შემდგომ. ხსენებული სააგენტო უზრუნველყოფს რადიოფარმაცევტული საწარმოს ზედამხედველობასა და მონიტორინგს, ასევე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა ქმედებებს.

აგრეთვე, საქართველოს კანონის „წამლისა და ფარმაცევტული საქმიანობის შესახებ“ და საქართველოს კანონმდებლობიდან გამომდინარე, შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის რადიოფარმაცევტული საწარმოსთვის რადიოფარმაცევტული პროდუქტის წარმოების ნებართვა, ამგვარი წარმოების დაწყებამდე, უნდა გასცეს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სსიპ სამედიცინო და ფარმაცევტული საქმიანობის რეგულირების სააგენტომ. ხსენებული სააგენტო უზრუნველყოფს რადიოფარმაცევტული პროდუქტის წარმოებაზე ზედამხედველობასა და მონიტორინგს, ასევე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა ქმედებებს.

დაგეგმილი საქმიანობა, საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 6.2. პუნქტის („ფარმაცევტული პროდუქტების, საღებავების, ლაქების, პეროქსიდის, ელასტომერის ან/და პლასტიკური მასალის წარმოება“) მიხედვით შეიძლება განვიხილოთ, როგორც სკრინინგის პროცედურას დაქვემდებარებული საქმიანობა.

საქმიანობას ახორციელებს შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“, წინამდებარე სკრინინგის ანგარიში მომზადებულია საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგი“-ს მიერ

საქმიანობის განმახორციელებელი და საკონსულტაციო კომპანიის საკონტაქტო ინფორმაცია მოცემულია ცხრილში 1.1.

ცხრილი 1.1.

საქმიანობის განმხორციელებელი კომპანია	შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“
კომპანიის იურიდიული მისამართი	საქართველო, თბილისი, სამგორის რაიონი, გივი ამილახვარის ქუჩა, N 17ბ
საქმიანობის განმხორციელების ადგილის მისამართი	საქართველო, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, გივი ამილახვარის ქუჩა, N 17ბ
საქმიანობის სახე	რადიოფარმაცევტული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის განხორციელება. რადიოფარმპრეპარატების წარმოება და რეალიზაცია
შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის საკონტაქტო მონაცემები:	
საიდენტიფიკაციო კოდი	406358908
ელექტრონული ფოსტა	g.glonti@novatec.ge
შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის გენერალური დირექტორი	გიორგი ღლონტი
საკონტაქტო ტელეფონი	522220006
საკონტაქტო პირი	გიორგი ღლონტი
საკონტაქტო ტელეფონი	522220006
საკონსულტაციო კომპანია:	შპს „გამა კონსალტინგი“
შპს „გამა კონსალტინგი“-ს დირექტორი	ზურაბ მგალობლიშვილი
საკონტაქტო პირი	ჯულული ახვლედიანი
საკონტაქტო ტელეფონი	(+995) 595 595255

2 რადიოფარმაცევტული საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის აღწერა

2.1. ზოგადი მიმოხილვა

ბირთვულ მედიცინაში პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფია (PET), როგორც კვლევის მეთოდი, დაფუძნებულია პაციენტის სხეულში რადიოფარმაცეპარატის ინტრავენურად ან პერორალურად შეშვების შედეგად მისი ანიჰილაციის შემდეგ, პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფის (PET-CT) მიერ რადიოფარმაცეპარატის პაციენტის სხეულში ლოკალიზაციის და კონცენტრაციის გაზომვის პრინციპზე. აღნიშნული მეთოდი იძლევა პაციენტის ქსოვილებში რადიოფარმაცევტული საშუალებების (რფკ) განაწილებისას მათი გაზომვის საშუალებას. გაზომვის შედეგად მიღებული ინფორმაცია გამოიყენება პაციენტის ორგანიზმში მიმდინარე ბიოლოგიური, მათ შორის ონკოლოგიური პროცესების შესაფასებლად. ამგვარად, პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიით (PET) მიღებული ვიზუალიზაცია წარმოადგენს მაღალი მგრძნობელობის ინსტრუმენტს ონკოლოგიური დაავადების დიაგნოსტირებისა და სტადირების დადგენისტვის, აგრეთვე მკურნალობის მიმდინარეობის შესაფასებლად. რა თქმა უნდა, ონკოლოგიურ დაავადებათა დიაგნოსტირების მიზნებისთვის, პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფია შეიძლება გამოყენებულ იქნას როგორც ცალკე მეთოდი, ასევე რენტგენოგრაფიასთან, კომპიუტერული ტომოგრაფიასთან (CT) ან/და მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიასთან (MRI), სხვა ინსტრუმენტულ-დიაგნოსტიკურ ან/და ლაბორატორიულ კვლევებთან ერთად. ბოლო წლებში PET ყველაზე ფართოდ გამოიყენება ონკოლოგიაში. PET-CT-ის ფართოდ გამოყენებამ განსაკუთრებით დააჩქარა საბაზისო რადიოფარმაცეპარატზე, კერძოდ ფტორდეზოქსიგლუკოზაზე (FDG) მოთხოვნა და გაზარდა მისი მოხმარება მთელ მსოფლიოში.

დღესდღეობით, პოზიტრონულ-ემისიურ ტომოგრაფიაში ყველაზე ფართოდ გამოყენებულ რადიოფარმაცევტულ საშუალებას წარმოადგენს $[^{18}\text{F}]$ ფტორდეზოქსიგლუკოზა (FDG). FDG-ის წარმატებული მოხმარება უმთავრესად ეფუძნება ე.წ. „მეტაბოლური ხაფანგის“ პრინციპს, რომელიც იძლევა პაციენტის ორგანიზმში მეტაბოლური ფუნქციების შეფასების საშუალებას. მთელი სხეულის PET კვლევა ფტორდეზოქსიგლუკოზით, უზრუნველყოფს პაციენტის ყველა ორგანოსა და ქსოვილში გლუკოზის მეტაბოლიზმის გაზომვას ერთი გამოკვლევით.

მნიშნელოვანია, რომ PET-CT იძლევა დაავადების ადრეულ სტადიაზე დიაგნოსტირების საშუალებას და აღმოაჩენს ონკოლოგიურ დაავადებას მაშინაც კი, როცა ჯერ არავითარი კლინიკური გამოვლინება არ შეინიშნება. PET-CT-ის საშუალებით აგრეთვე ხდება მკურნალობის შემდგომი პერიოდის მეთვალყურეობა და ჩატარებული მკურნალობის შედეგიანობის დადგენა.

აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ონკოლოგიური პროცესი იწყება კონკრეტულ ორგანოში, ხშირად პაციენტის ორგანიზმისთვის ყველაზე დამანგრეველ შედეგებს იწვევს მეტასტაზები. პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიით (PET) კვლევა იძლევა მეტასტაზების ადრეული გამოვლენისა და რაოდენობრივი განსაზღვრის საშუალებასაც. განსაკუთრებით მნიშნელოვანია აღნიშნული კვლევა ფილტვის, საჭმლის მომნელებელი სისტემის, ლიმფური სისტემის, კანის, თავის ტვინის სიმსივნეების დიაგნოსტიკასა და ონკოდაავადების სტადიის განსაზღვრისათვის. აღსანიშნავია, რომ ონკოლოგიური მიმართულების გარდა, იზრდება პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიის (PET), ასევე ერთფოტონიანი ემისიური კომპიუტერული ტომოგრაფიის (SPECT) გამოყენება კარდიოლოგიის, ნევროლოგიის და სხვა კლინიკური მიმართულებებით.

როგორც პირველ პარაგრაფშია მოცემული, შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“ ქ. თბილისში გეგმავს რადიოფარმაცევტული პრეპარატების მწარმოებელი საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტის განხორციელებას, სადაც საწყის ეტაპზე მოხდება ფტორდეზოქსიგლუკოზას (FDG) გამოშვების საწარმოო პროცესის დანერგვა. საწარმოს ძირითადი ტექნოლოგიური დანადგარია სამედიცინო ციკლოტრონი. საპროექტო საწარმოში გათვალისწინებულია, ბელგიური კომპანია Ion Beam Applications S.A. (IBA)-ს მიერ წარმოებული სამედიცინო ციკლოტრონის Cyclon Kiube

100 განთავსება. IBA სამედიცინო ციკლოტრონების მწარმოებელი ერთ-ერთი ლიდერი კომპანიაა მსოფლიოში.

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება მოხდება საერთაშორისო სტანდარტების, კერძოდ IAEA (International Atomic Energy Agency - ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტო), შესაბამისი სტანდარტებისა და ნორმების თანახმად, მწარმოებლის (IBA) რეკომენდაციების შესაბამისად, ასევე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნების გათვალისწინებით.

საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის პირობებს შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

2.2. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ტერიტორიის აღწერა

საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის კუთვნილ მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132), რომელიც მდებარეობს ქ. თბილისში, სამგორის რაონის ტერიტორიაზე, გივი ამილახვარის ქუჩა N17ბ-ში. ქ. თბილისის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის მიხედვით საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2-ის ფარგლებში. ტერიტორიის სიტუაციური სქემა მოცემულია ნახაზზე 2.2.1., ხოლო ზოგადი ხედები მოცემულია სურათზე 2.2.1. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს წერილი, საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სამრეწველო ზონა 2-ში მდებარეობის დადასტურების შესახებ მოცემულია დანართში N5.

როგორც 2.2.1. ნახაზზეა მოცემული, უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის კუთვნილი მიწის ნაკვეთიდან (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132) 450 მეტრის დაშორებით, დასავლეთის მხრიდან. ხსენებულ ნაკვეთს ასევე ესაზღვრება შპს „საქართველოს ქაღალდის კომპანია“-ს საწარმო, აღმოსავლეთის და ჩრდილო-აღმოსავლეთის მხრიდან მდებარეობს სახელმწიფო და თბილისის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები და შემდეგ ჩრდილო-აღმოსავლეთის მხარეს შპს „ტერამიკა“-ს საწარმო.

უახლოესი საცხოვრებელი ზონიდან დაცილების მანძილი შეადგენს 450 მ-ს.

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132) საერთო ფართობია 6326 კვ. მ. როგორც აუდიტის პროცესში დადგინდა, ტერიტორია გამოირჩევა მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით, კერძოდ: ადრეულ წლებში ეს ტერიტორია გამოყენებული სამრეწველო საწარმოს ექსპლუატაციისათვის, რომლის შენობა-ნაგებობებს ჩატარებული აქვს დემონტაჟი და სამშენებლო ნარჩენების ძირითადი ნაწილი გატანილია ტერიტორიიდან, შემორჩენილია მხოლოდ საძირკვლების ნაშთები, რომელთა დემონტაჟი და ქ. თბილისის სამშენებლო ნარჩენების პოლიგონზე გატანა მოხდება მშენებლობის დაწყებამდე, მოსამზადებელი სამუშაოების პროცესში.

საწარმოსათვის შერჩეული ტერიტორია ძირითადად სწორი ზედაპირისაა, მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე ხე მცენარეები პრაქტიკულად არ არსებობს და ცხოველთა საბინადრო ადგილების თვალსაზრისითაც დაბალ სენსიტიურია.

მისასვლელი ასფალტირებული გზა არსებობს გივი ამილახვარის ქუჩის მხრიდან, რომლის ტექნიკური მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია. საპროექტო ტერიტორიის უშუალო სიახლოვეს მდებარეობს ელექტრომომარაგების, წყალმომარაგების და ბუნებრივი აირით მომარაგების ქალაქის ქსელები. ასევე ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორი, რომელთა გამოყენება მოხდება ქ. თბილისის შესაბამისი სამსახურების მიერ გაცემული ტექნიკური პირობების მიხედვით. შესაბამისად აღნიშნული კომუნიკაციების მოწყობა დიდი მოცულობის სამუშაოებთან დაკავშირებული არ იქნება.

პროექტის მიხედვით საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილია შემდეგი ინფრასტუქტურის მოწყობა: საწარმოო შენობა - ციკლოტრონი და დამხმარე ინფრასტრუქტურა: საქვაბე, დაცვის შენობა, სატრანსფორმატორო, გამოყოფილი ადგილი ყოფაცხოვრებითი ნარჩენების დროებითი დასაწყობებისათვის, სათავსი ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობისათვის, დიზელ-გენერატორის სათავსი, გამაგრილებელი (კონდიცირების) დანადგარის განთავსების ადგილი, ავტოსადგომი და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ საწარმოს გაგრილებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემისთვის განკუთვნილი გამაგრილებელი (კონდიცირების) დანადგარი, კერძოდ ე.წ. „ჩილერი“, წარმოადგენს „ჩაკეტილი წრის“ ტიპის წყლის გამაციებელ დანადგარს. შესაბამისად, საწარმოს ჰაერის კონდიცირების სისტემაში ერთჯერადად ხდება წყლის შეტუმბვა, რის შემდეგაც წყალი „ჩაკეტილ წრეში“ მუდმივად ცირკულირებს. აღნიშნული ტიპის გაგრილების სისტემა არ საჭიროებს წყლის მუდმივ ხარჯს. შესაბამისად, კონდიცირების სისტემის დამატებით წყლით შევსებას ან დაცლას, საწარმოს კონდიცირების მიზნით გამოყენებული ტექნოლოგიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება.

საწარმოს ტერიტორიის გენერალური გეგმა მოცემულია ნახაზზე 2.2.2.

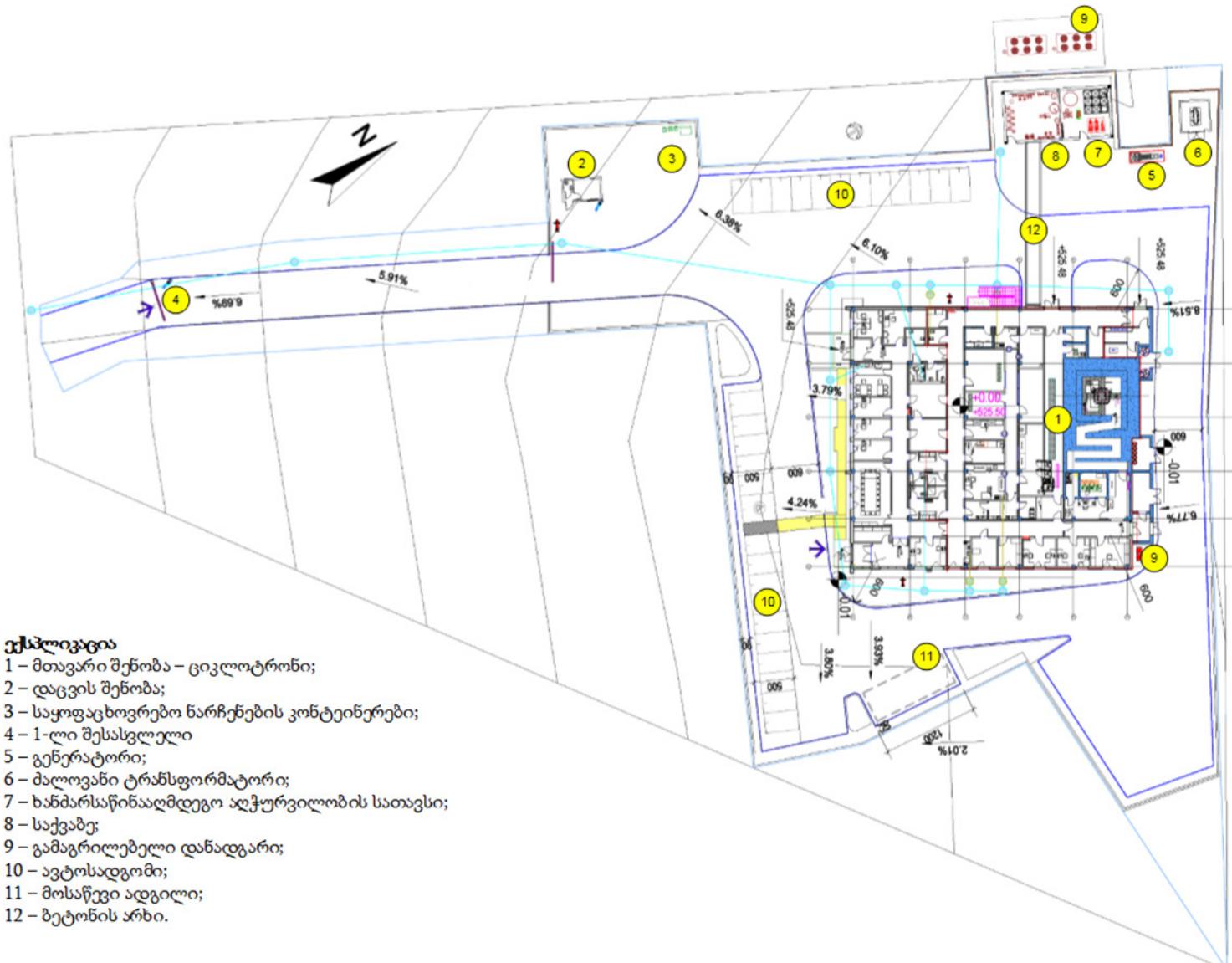
სურათი 2.2.1. საწარმოს ტერიტორიის ხედები

ნახაზი 2.2.1. საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა

ნახაზი 2.2.2. საწარმოს გენერალური გეგმა

2.3. რადიოფარმაცევტული საწარმოს შენობის პროექტის აღწერა

რადიოფარმაცევტული წარმოებისათვის გათვალისწინებულია ორსართულიანი საწარმოო შენობის მოწყობა.

პირველ სართულზე, რომლის ფართობი იქნება 998.6 მ² განთავსებული იქნება სამედიცინო ციკლოტრონი, რადიოფარმაცევტული პრეპარატების წარმოებისა და ხარისხის კონტროლის სათავსები და აღჭურვილობა. პირველი ძირითადი საწარმოო სართულის გეგმა, ექსპლიკაციით მოცემულია ნახაზზე 2.3.1.

შენობის მე-2 ე.წ. ტექნიკურ სართულზე, რომლის ფართობი იქნება 355.5 მ² განთავსდება ვენტილაციის, გათბობა-კონდიცირების სისტემები (HVAC) და სხვა დამხმარე აღჭურვილობა.

საწარმო დაგეგმარებულია IAEA (International Atomic Energy Agency - ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტო) სტანდარტების გათვალისწინებით, მწარმოებლის (IBA) რეკომენდაციების შესაბამისად, ასევე კარგი საწარმოო პრაქტიკის მოთხოვნების (EU GMP – EudraLex Volume 4) შესაბამისად, კერძოდ: გათვალისწინებულია არა მხოლოდ პროდუქციის წარმოებასთან დაკავშირებული კარგი საწარმოო პრაქტიკისა და რადიაციული დაცვის ძირითადი მოთხოვნები, არამედ მასალებისა და ადამიანური რესურსების ნაკადის მართვა და იმ სტრუქტურული ელემენტების ინტეგრირება, რომლებიც აუცილებელია აღნიშნული მიზნების მისაღწევად. ამ მხრივ, ნაგებობის კონსტრუქციაში გათვალისწინებულა გარკვეულ ზონებზე კონტროლირებადი წვდომა, სპეციალური საკეტები, გამოყოფილი სპეციალური ზონები და სპეციალური გამჭოლი გადასაცემი კარადები (Pass-Through Boxes), ასევე კონსტრუქციული მასალების ტიპები, საწარმოო ობიექტის მიზნების შესაბამისად.

საწარმო შენობა დაყოფილია კონტროლირებად და არაკონტროლირებად ზონებად. არაკონტროლირებადი ზონები მოიცავს არასაწარმოო ტერიტორიებს, კერძოდ: ადმინისტრაციულ ოფისებს, სხვა საოფისე დანიშნულების სათავსოებს, სველ წერტილებს, ტექნიკური მომსახურების ოთახებს, ტექნიკურ ზონას (სართულს). ვენტილაციის სისტემები განთავსებული იქნება ტექნიკურ სართულზე. პროექტით გათვალისწინებულია სავენტილაციო სისტემის საიმედო დაცვა, რაც პრაქტიკულად გამორიცხავს რადიოაქტიური აირების უნებლივ გაჟონვას.

კონტროლირებადი ზონები მოიცავს: ციკლოტრონს და მასთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას, ე.წ. სუფთა სათავსებს, ე.წ. „ცხელ ლაბორატორიებს“ (Hot Labs) და რადიოაქტიური ნივთიერებების დამუშავების კამერებს (Hot-Cells) რთვ-ის წარმოებისთვის, ხარისხის კონტროლის ლაბორატორიას რთვ-ის ხარისხის კონტროლისთვის, ნიმუშების, და რადიოაქტიური ნარჩენების დროებითი დასაწყობებისთვის გამოყოფილ ზონებს. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კონტროლირებადი ტერიტორია მოიცავს როგორც რადიაციული უსაფრთხოების დაცვის მიზნით სენსიტიურ ზონებს, ისევე მთლიანად საწარმოო ზონას.

კონტროლირებად ზონასთან წვდომა შესაძლებელი იქნება მხოლოდ პერსონალისთვის განკუთვნილი შესასვლელი ოთახების (ტამბურის) გავლით, სადაც მდებარეობს საშხაპები, ასევე აღჭურვილია სპეცტანსაცმლის (ტანსაცმელი, ხალათები და ფეხსაცმელი) კარადებით. კონტროლირებად ზონაში ასევე მდებარეობს რადიაციის საკონტროლო პუნქტი შესაბამისი მონიტორით, ცალკე შხაპით სარგებლობის შესაძლებლობით ავარიული სიტუაციებისას.

რადიაციული დაცვის მიღებული პრაქტიკის შესაბამისად, კონტროლირებადი ზონის სათავსებში გათვალისწინებულია სხვადასხვა სახის წნევების კასკადის არსებობა, რომ არ მოხდეს ჰაერის გადადინება ერთი სათავსიდან მეორეში.

ნახაზზე 2.3.1. კონტროლირებადი ზონის სათავსები შეფერილია მწვანე და ცისფერი ფერებით (პოზიციები 18 - - 54).

ციკლოტრონის ბლოკის შემადგენლობაში შედის ციკლოტრონის ბუნკერი, რომელშიც განთავსებულია ციკლოტრონი (პოზიცია 31), მართვის ოთახი (პოზიცია 33), ელექტროკვების

ოთახი (პოზიცია 32), თბოგადამცემის სათავსო (34), ტექნიკური მომსახურების ოთახი (პოზიცია 29). ციკლოტრონი მოთავსებული იქნება ბუნკერში, რომლის კედლებიც იცავს საწარმოს სხვა სოფრცებს იმ გამოსხივებისგან, რომელიც წარმოიქმნება ციკლოტრონის მუშობისას. არსებული რეგულაციების მიხედვით ბუნკერი დამზადებული იქნება რკინაბეტონის კონსტრუქციისგან (არანაკლებ 2350 კგ/მ³ სიმკვრივის). ბუნკერის კედლების სისქე იქნება 2.4 მ, ხოლო ბუნკერის ჭერის გადახურვის სისქე 2.3 მ, რაც უზრუნველყოფს რადიაციისგან გარანტირებულ დაცვას. ციკლოტრონის ბუნკერის ოთახის 2.4 მ სისქის კედლის შიდა 40 სმ სისქის ფენა იქნება მოსახსნელი ფენა (ე.წ. Decommissioning Layer), რომელიც ათეულობით წლის შემდეგ, საქმიანობის დასრულების შემთხვევაში ადვილად მოიხსნება დეაქტივაციის მიზნით, ხოლო შენობის სრული დემონტაჟი საჭირო არ იქნება.

სავენტილაციო არხების, კაბელების, გამაგრილებელი წყლისა და შეკუმშული აირის მილების, სხვა კომუნიკაციების გაყვანის მიზნით, შენობაში გათვალისწინებულია შესაბამისი ტექნოლოგიური ღიობების, ტრასების მოწყობა.

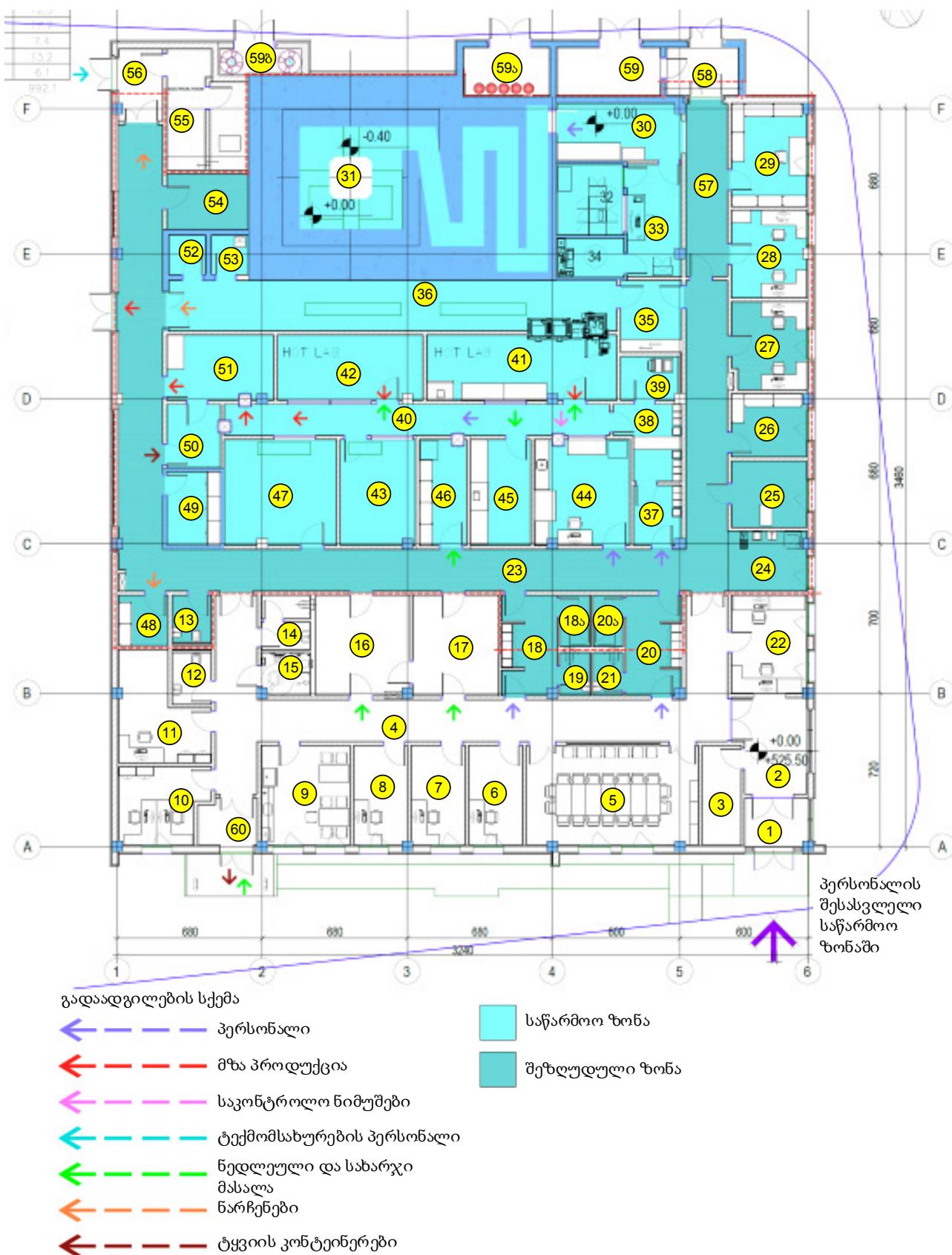
ციკლოტრონის ბუნკერის გათბობის, ვენტილაციისა და კონდიცირების სისტემა დაპროექტებულია იმ გაანგარიშებით, რომ უზრუნველყოფილი იქნება მიმდებარე სათავსებთან შედარებით უარყოფითი წნევა.

კონტროლირებადი ზონის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტია იატაკის, კედლების და ავეჯის (ლაბორატორიული მაგიდები, სკამები და სხვა) ზედაპირების წყალგაუმტარი, ადვილად წმენდადი და დაბინძურებისადმი (მიკრობული და სხვა) მედეგი ზედაპირები, რაც ხელს უწყობს ჰიგიენისა და რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვას. სუფთა ოთახებში კედლისა და იატაკის შეერთების ადგილები ისე იქნება შევსებული, რომ არ წარმოიქმნას მკვეთრი კუთხეები და ნაპრალები, სადაც შესაძლოა დაგროვდეს მტვერი.

პროექტის მიხედვით, საწარმოო ზონაში იატაკები დაფარული იქნება არანაკლებ 2.0 მმ სისქის ჰომოგენური პოლივინილჰიდრიდის (PVC) იატაკის საფარით. იატაკის საფარი აწეული იქნება კედელზე დაახლოებით 10 სმ-ის სიმაღლეზე. ციკლოტრონის კამერაში იატაკზე მოეწყობა ეპოქსიდური საფარი.

მარტივად გასუფთავების მიზნით, სათავსების კედლები დაფარული იქნება წყალგაუმტარი საღებავით.

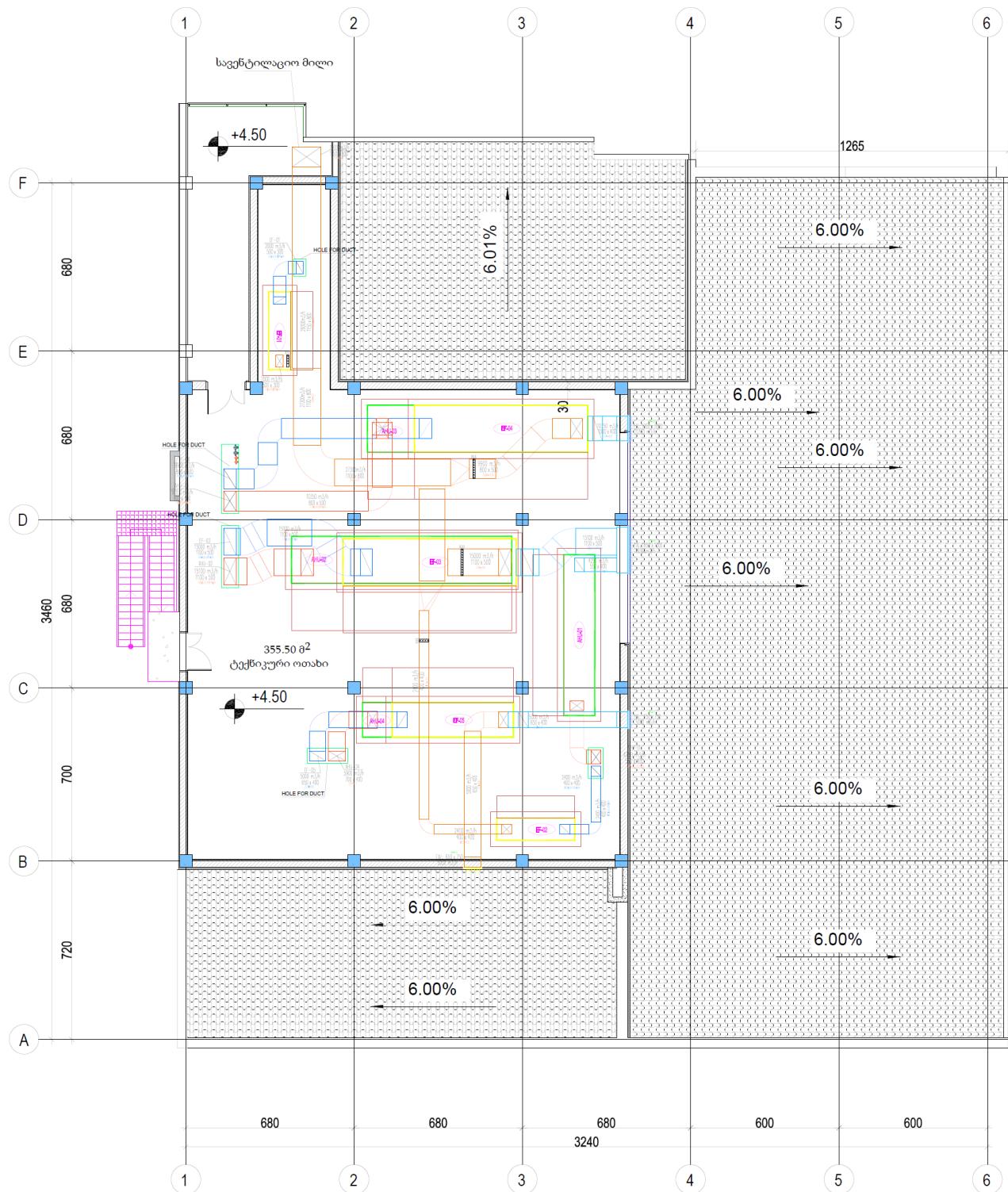
ნაბაზი 2.3.1. ძირითადი საწარმოო შენობის გეგმა

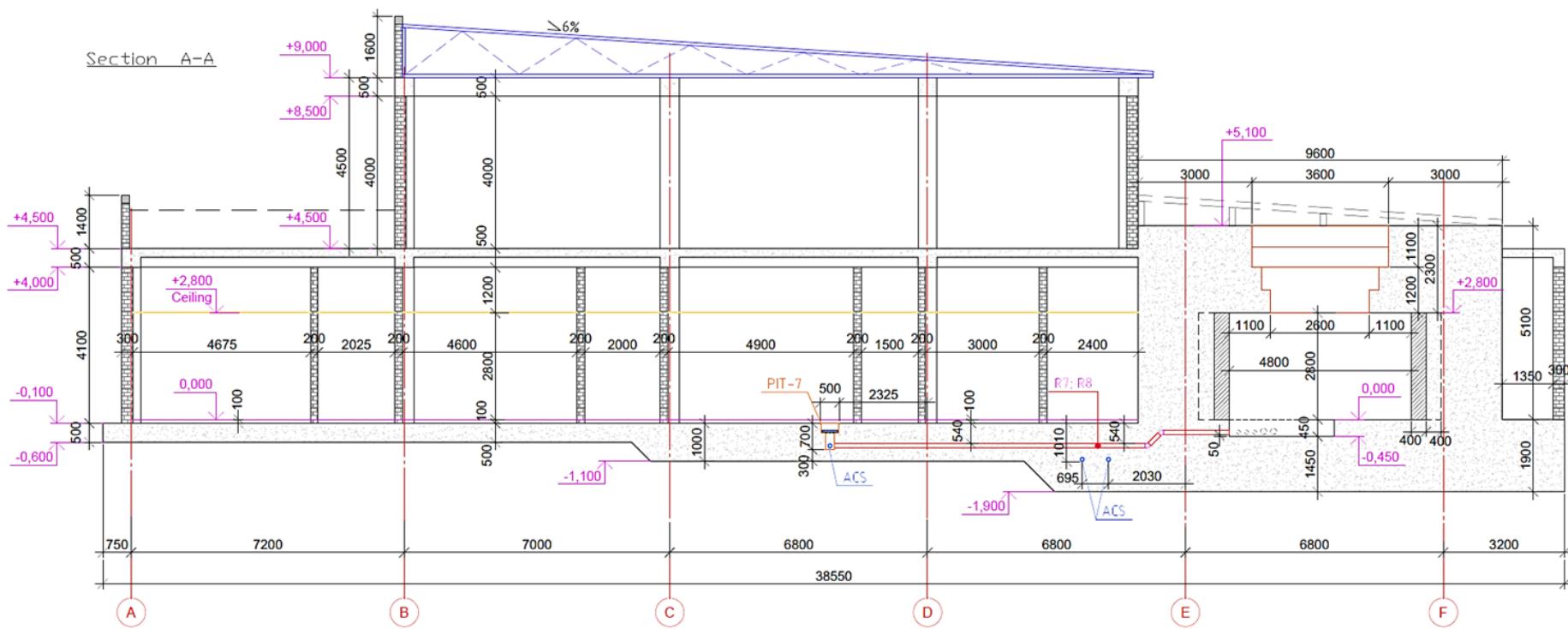
ექსპლიკაცია

სათავსების ჩამონათვალი			სათავსების ჩამონათვალი		
N	დანიშნულება	ფართობი მ²	N	დანიშნულება	ფართობი მ²
1	ვესტიბული	6,7	31	ციკლოტრონის ბუნკერი	51,3
2	პერსონალის ვესტიბული	14,2	32	ელექტრომომარაგების კვანძი	9.90
3	გასახდელი	8,4	33	მართვის ოთახი	13.20
4	დერეფანი	71.8	34	თბოგადამცემის სათავსო	4.70
5	სათათბირო დარბაზი	37,4	35	ელექტროკარადების ოთახი	9,5
6	კაბინეტი	11,6	36	GMP ცხელი ლაბორატორიების მომსახურების კორიდორი	49,4
7	კაბინეტი	11,6	37	გარდამავალი შლუზი 1	6,3
8	კაბინეტი	11,6	38	გარდამავალი შლუზი 2	9,5
9	პერსონალის ოთახი	19,3	39	სუფთა ზონის საკუჭნაო	5,6
10	კაბინეტი	13,8	40	სუფთა დერეფანი	26,2
11	კაბინეტი	17.2	41	GMP-ს მოკლევადიანი იზოტოპების ცხელი ლაბორატორია	27.00
12	საკუჭნაო	4.65	42	GMP-ს გრძელვადიანი იზოტოპების ცხელი ლაბორატორია	20.50
13	საკუჭნაო	4.3	43	GMP-ს ლაბორატორია Tc99	16.40
14	საპირფარეშო	5,8	44	ხარისხის კონტროლის ოთახი	21.80
15	საპირფარეშო შშმ პირთათვის	4.3	45	მიკრობიოლოგიური ლაბორატორია	13,9
16	საკარანტინო ოთახი	20.00	46	GMP-ს საწყობი	11.60
17	ნედლეულის საწყობი	18.6	47	საკვლევი ლაბორატორია (არა GMP)	25.70
18	გასახდელი/საშხაპე	11,9	48	დაბინძურებული სპეციალური და ა.შ.	5,4
18ა	საშხაპე	3,4	49	GMP-ს არქივი	7.70
19	საპირფარეშო	2,8	50	ტყვიის კონტეინერების სამრეცხაო	7.10
20	გასახდელი/საშხაპე	11,9	51	შეფუთვა და საექსპედიტორო ოთახი	15.00
20ა	საშხაპე	3,4	52	რადიოაქტიური ნარჩენების სათავსო	4.37
21	საპირფარეშო	2,8	53	ACS ავტომატური საკომპრესორო სადგური	4.40
22	დაცვის ოთახი - IBMS საკონტროლო პუნქტი	16,1	54	საწყობი	7.00
23	დერეფანი	120.6	55	ელექტროკარადების ოთახი / UPS	18.80
24	რადიაციის საკონტროლო პუნქტი, შხაპი	10.2	56	რფპ-ის ვესტიბული	6.70
25	IT-ის ოთახი (სერვერები)	10,9	57	დერეფანი	15.80
26	ციკლოტრონის სათადარიგო ნაწილების საწყობი	10,3	58	ავარიული გასასვლელი	7,4
27	კაბინეტი	14,1	59	აირის მეურნეობა	10.90
28	ციკლოტრონის ინჟინრის კაბინეტი	14.30	59ა	NOVEC 1230 ხანძარქრობის სისტემის ოთახი	9.00
29	ტექნიკური მომსახურების ოთახი	16,8	59ბ	საწარმოო წყლის საავარიო შემკრები	4.70
30	ციკლოტრონის შესასვლელი	15.00	60	ვესტიბული	6,1

ნაბაზი 2.3.2. საწარმოო შენობის ტექნიკური სართული გეგმა

ნახაზი 2.3.3. საწარმოო შენობის ჭრილი

2.4. ფტორდეზოქსიგლუკოზას წარმოების პროცესის მოკლე აღწერა

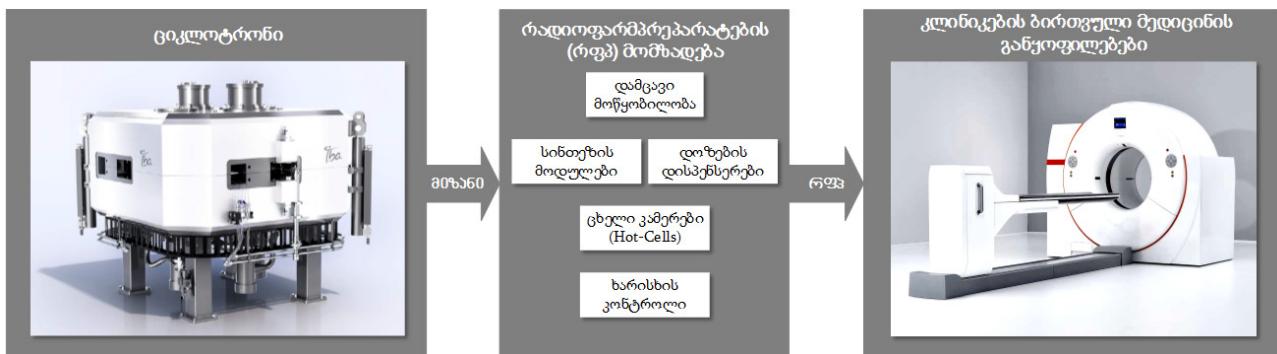
რადიოფარმაცეპარატების, ანუ ხელოვნური რადიოაქტიური იზოტოპების - მათ შორის ფტორდეზოქსიგლუკოზას (¹⁸F-FDG) წარმოებისათვის ძირითადი ტექნოლოგიური დანადგარია სამედიცინო ციკლოტრონი, რომელიც ნაწილაკების კომპაქტური ამაჩქარებელია. სტაბილური, არა რადიოაქტიური იზოტოპების (ფტორდეზოქსიგლუკოზას შემთხვევაში გამდიდრებული წყლის) განთავსება ხდება ციკლოტრონში, რომელიც აჩქარებს დამუხტულ ნაწილაკებს (პროტონებს) მაღალ ენერგიაზე მაგნიტურ ველში. სტაბილური იზოტოპები რეაგირებენ ნაწილაკების სხივთან, ხდება ბირთვული რეაქცია პროტონებსა და სამიზნე ატომებს შორის და შედეგად იქმნება რადიოაქტიური იზოტოპები ბირთვული მედიცინის მიზნებისთვის. შესაბამისად, ¹⁸F-FDG შემთხვევაში საწყის მასალად გამოიყენება ¹⁸O იზოტოპით გამდიდრებული წყალი ($H_2^{18}O$), რომლის ¹⁸O მეშვეობით „ბომბარდირების“ შედეგად წარმოიქმნება რადიოაქტიური იზოტოპი ¹⁸F ანუ ფტორდეზოქსიგლუკოზა (¹⁸F-FDG).

წარმოების პირველ ეტაპზე, ციკლოტრონის სამიზნეში (Cyclotron Target) ხდება გამდიდრებული წყლის განთავსება, რომელიც 2-3 საათის განმავლობაში პროტონებით „იბომბება“. შემდგომ წყალი ინაცვლებს სინთეზის მოდულში (ცხელი ლაბორატორიის ოთახში). სინთეზის ციკლი 35-45 წუთი გრძელდება. გამანაწილებელ განყოფილებაში 40-50 წუთის განმავლობაში ხდება პროდუქტის საბოლოო სტერილურიზაცია და მისი დაფასოება ჰერმეტულად დახურულ მინის პატარა ფლაკონებში. ფლაკონების განთავსება დისტანციურად ხდება ტყვიის კონტეინერებში და გადის შესაბამის ხარისხის კონტროლს.

გამომდინარე ზემოთ აღნიშნულიდან, ფტორდეზოქსიგლუკოზას (FDG) წარმოება არის მრავალსაფეხურიანი პროცესი. როგორც აღნიშნულია, პროცესი იწყება ნაწილაკების ამაჩქარებლით - სამედიცინო ციკლოტრონით, რომელიც აწარმოებს [¹⁸F] ფტორის რადიონუკლიდს, ჟანგბად-18-ით გამდიდრებული წყლის პროტონული დასხივების გზით (სამიზნე მასალა) მცირე, დახურულ მოცულობაში დასხივებისათვის საკმარისი დროის გასვლის შემდეგ (ჩვეულებრივ არა უმეტეს სამი საათისა), რადიოაქტიური [¹⁸F] ფტორი გადადის რადიოფარმაცევტული საშუალებების წარმოების ლაბორატორიაში, ე.წ. „ცხელ ლაბორატორიაში“ (Hot Lab).

[¹⁸F] ფტორი გროვდება FDG-ის სინთეზატორში, სხვაგვარად სინთეზის მოდულში, რომელიც განთავსებულია რადიოაქტიური ნივთიერებების დამუშავების კამერაში (Hot-Cell). სინთეზატორში ხორციელდება რამდენიმე ავტომატური მანიპულაცია, რის შედეგადაც რადიოფარმაცევტული პროდუქტი ხდება საინექციო ხსნარი და გადის ფილტრით სტერილურიზაციას. ამის შემდეგ, საბოლოო პროდუქტი - FDG (ფტორდეზოქსიგლუკოზა) გროვდება უშუალოდ სტერილურ საინექციო ფლაკონში ან ნაწილდება რამდენიმე სხვადასხვა ფლაკონში. სინთეზატორი და დოზატორი მოთავსებულია ტყვიით ეკრანირებულ რადიოაქტიური ნივთიერებების დამუშავების კამერებში (Hot-Cell), რათა უზრუნველყოფილი იყოს პერსონალის დაცვა გამოსხივებისგან. რადიოაქტიური ნივთიერებების დამუშავების კამერები (Hot-Cell) და სინთეზატორები (სინთეზის მოდულები) დაპროექტებულია იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილი იყოს ფარმაცევტული საშუალებების წარმოებისთვის შესაფერისი გარემო EU GMP მოთხოვნების შესაბამისად. FDG-ის წარმოების მთელი პროცესი მიმდინარეობს სუფთა, კონტროლირებადი ზონის ფარგლებში.

სურათი 2.4.1. სრული PET-კომპლექსის (რადიოფარმაციარმოება პოზიტრონულ-ემისიური კომპიუტერული ტომოგრაფია) სტრუქტურული სქემა

2.5. სამედიცინი ციკლოტრონის რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსიპ „ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო“-სთან შეთანხმებით (იხილეთ დანართი N1), საწარმოში გათვალისწინებული სამედიცინო ციკლოტრონის ბუნკერის რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციების შესაბამისად, შესრულებულია მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდის 2.7.0 (Monte Carlo transport code MCNPX 2.7.0) მიხედვით. გაანგარიშების შედეგები მოცემულია დანართში N2.

პროექტის მიხედვით, საწარმოში გათვალისწინებულია ბელგიური კომპანია Ion Beam Applications S.A. (IBA)-ს მიერ წარმოებული სამედიცინო ციკლოტრონი Cyclon Kiube 100-ის დამონტაჟება. რადიაციული დაცვის მაღალი სტანდარტის მიღწევის მიზნით, შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის ინიციატივით რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება შესრულებულია ბევრად უფრო ძლიერი Cyclon Kiube 300-ისათვის.

გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, ციკლოტრონის ბუნკერის კედლები და ჭერი დამზადებული იქნება პორტლანდ ცემენტისაგან წარმოებული ბეტონით, სიმკვრივით არანაკლებ 2.35 გ/სმ³. ბუნკერის კედლების სისქე იქნება 2.4 მ, ხოლო ბუნკერის ჭერის გადახურვის სისქე 2.3 მ.

კედლების და სახურავის გასწვრივ გამოსხივების დოზის სიმძლავრეები რჩება <0.5 მიკროზივერტ/სთ, საჯარო სივრცეში;

გამოსხივების დოზის სიმძლავრე ლაბირინთის გასასვლელთან ოდნავ სცდება 0.5 მიკროზივერტ/სთ-ს, თუმცა არასდროს ცდება <10 მიკროზივერტ/სთ-ს, რაც შეესაბამება კონტროლირებად ზონაში დასაშვებ ზღვრულ მაჩვენებელს.

2.6. საწარმოს წარმადობა - გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა

აღსანიშნავია, რომ რადიოფარმაცევტული პრეპარატების წარმოების პროცესი, მათი სპეციფიკური დანიშნულებიდან და ნახევარდაშლის მცირე პერიოდიდან გამომდინარე, არ ატარებს სტანდარტული ტიპის სერიული წარმოების ხასიათს. რადიოფარმპრეპარატი, თავისი სპეციფიკურობიდან გამომდინარე დამზადდება, მხოლოდ სამედიცინო დაწესებულებების წინასწარი დაკვეთით, კონკრეტული პაციენტების მოთხოვნილების/ოდენობის გათვალისწინებით.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, რადიოფარმპრეპარატის სერიული წარმოება და სააფთიაქო ქსელში სარეალიზაციოდ მიწოდება შესაძლებელი არ არის.

საწარმოში გათვალისწინებული სამედიცინო ციკლოტრონის (Cyclon Kiube 100) წარმადობის გათვალისწინებით, ყოველ ჩართვაზე შესაძლებელია 30 პაციენტისთვის განკუთვნილი რფპ დოზის წარმოება. თითო დოზა შეადგენს 2-დან 10 მლ-ს. შესაბამისად ერთი ჩართვისას წარმოებული პრეპარატის რაოდენობა შეადგენს მაქსიმუმ 300 მლ-ს, ხოლო კვირაში დაახლოებით 900 მლ-ს. წლის განმავლობაში გამოშვებული პრეპარატის რაოდენობა იქნება სავარაუდოდ 43 ლიტრი.

საწარმოს ძირითადი ნედლეულია ე.წ. „მძიმე წყალი“, ანუ ჟანგბადი-18 (^{18}O) იზოტოპით გამდიდრებული წყალი (H_2^{18}O), რომლის შემოტანა მოხდება ისრაელიდან ან რომელიმე ევროკავშირის ქვეყნიდან. ნედლეულის ტრანსპორტირება მოხდება შესაბამისი წესების დაცვით.

დღეისათვის საქართველოში ბირთვული მედიცინის განვითარების დონიდან გამომდინარე, საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვებიდან პირველი 3-4 წლის განმავლობაში, ციკლოტრონის ჩართვა, სავარაუდოდ საჭირო იქნება არაუმეტეს კვირაში 3-ჯერ. ამასთანავე, საწყის ეტაპზე იფუნქციონირებს მხოლოდ ერთი „ცხელი ლაბორატორია“ (პოზიცია N41).

პროდუქციის წარმოების ერთი ციკლის ხანგრძლივობა საშუალოდ შეადგენს 5-6 საათს. შესაბამისად პრეპარატზე მოთხოვნის გაზრდის შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება წარმოების მოცულობის მნიშვნელოვანი ზრდა.

2.7. საწარმოო ნარჩენები

რადიოფარმაცევტული წარმოება წარმოადგენს ე.წ. უნარჩენო წარმოებას და საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნას ადგილი არ აქვს.

ნარჩენად შეიძლება განვიხილოთ გარკვეული დროის შემდეგ შესაცვლელი ნახშირის ან/და HEPA ფილტრები, გამოცვლილი კაპილარები, ლაბორატორიული ჭურჭელი და სხვა. ამგვარი ნარჩენები ყოვნდება შესაბამის ოთახში (N52) პოტენციური დეაქტივაციის მიზნით. ნარჩენების შემდგომი მართვა მოხდება „რადიოაქტიური ნარჩენებისადმი მოპყრობის წესი“-ს შესახებ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის N189 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

ანალოგიური საწარმოების პრაქტიკული გამოცდილებიდან გამომდინარე, წლის განმავლობაში წარმოქმნილი ნარჩენების მაქსიმალური რაოდენობა საშუალოდ შეიძლება იყოს 35-40 კგ/წელი.

2.8. რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი

საწარმოს რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი განხორციელდება ისრაელის კომპანია Rotem Industries Ltd-ის WebiSmarts სისტემის მეშვეობით, რომელიც დაფუძნებულია საველე პირობებში გამოცდილი, მაღალი ეფექტურობის და საიმედოობის მქონე რადიაციის დეტექტორებზე (GM-41, GM-42, PM-11 დეტექტორები, ასევე ნეიტრონების დეტექტორი), მონაცემების ელექტრონული დამუშავების ბლოკებზე და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფაზე.

ეს სისტემა, რეალური დროის რეჟიმში, იძლევა მონაცემებს გამოსხივების დონის შესახებ. მონაცემები გამოიყენება როგორც რადიაციული უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, ასევე ობიექტის ექსპლუატაციის ეფექტურობის ამაღლებისათვის.

რადიაციული მონიტორინგი განხორციელდება შემდეგ ადგილებზე:

- ციკლოტრონის ბლოკი;
- ცხელი ლაბორატორია;
- სინთეზის უბანი;
- ხარისხის კონტროლის უბანი;

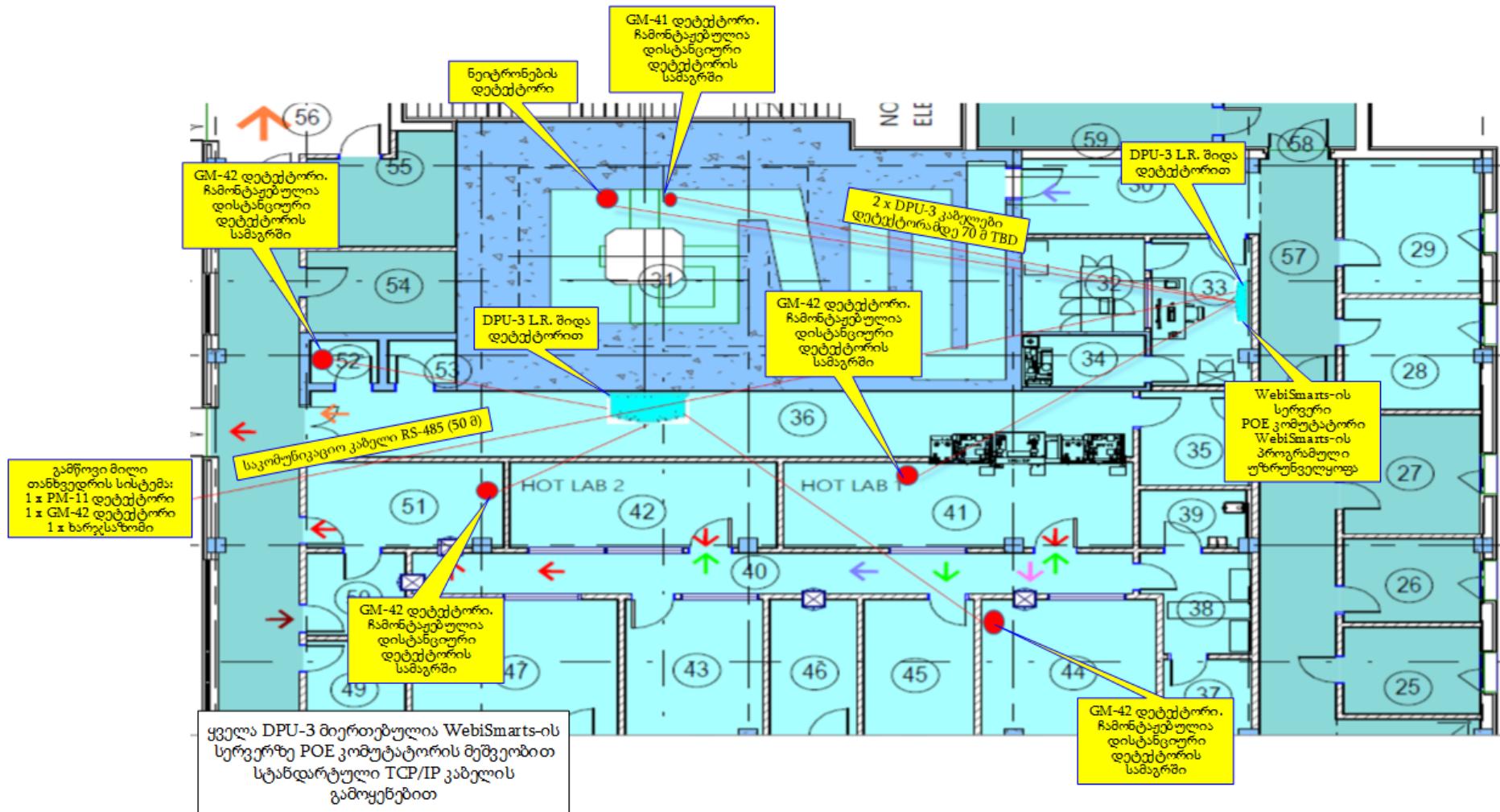
- ტრანსპორტირების (შეფუთვა და ექსპედიცია) უბანი;
- სავენტილაციო სისტემის საერთო გამწოვი მილი.

რადიაციული მონიტორინგის დეტექტორებიდან მიღებული ინფორმაციის დამუშავება ხდება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის საშუალებით და შედეგები უწყვეტ რეჟიმში მიეწოდება პასუხისმგებელ პერსონალს, საჭიროების შეთხვევაში ოპერატიული რეაგირების მიზნით.

რადიაციული მონიტორინგის სისტემის, ისევე როგორც სხვა ნებისმიერი საწარმოო-ტექნოლოგიური სისტემ(ებ)ის ავარიულად ან/და სხვა ნებისმიერი მიზეზით მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში მოქმედების (რეაგირების) და მართვის გეგმა (ისევე როგორც საქართველოს კანონმდებლობით მოთხოვნილი ყველა სხვა დოკუმენტი), დადგენილი წესით წარდგენილი იქნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოში, საწარმოს ფუნქციონირების დაწყებისთვის საჭირო, შესაბამისი ავტორიზაციის მოპოვებამდე.

რადიაციული მონიტორინგის დეტექტორების განლაგების სქემა მოცემულია ნახაზზე 2.8.1.

ნახაზი 2.8.1. რადიაციული მონიტორინგის დეტექტორების განლაგების სქემა

2.9. სამშენებლო სამუშაოების მოკლე მიმოხილვა

წინამდებარე ანგარიშში მოცემული საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია ქ. თბილისში გივი ამილახვარის ქუჩა, N 17ბ-ში არსებულ ტერიტორიაზე, რომელიც მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2-ის ფარგლებში.

დაგეგმილი საკმაოდ მცირე მოცულობის სამუშაოების გათვალისწინებით საწარმოს მშენებლობისათვის ტიპიური სამშენებლო ინფრასტრუქტურის მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. სამშენებლო მასალების, მათ შორის ბეტონის ხსნარის შემოტანა დაგეგმილია მზა სახით, ქალაქის ტერიტორიაზე არსებული საწარმოებიდან. შესაბამისად სამშენებლო მოედანზე ბეტონის კვანძის და სხვა სამშენებლო მასალების მწარმოებელი საამქროების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის. ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება კონტეინერული ტიპის სათავსები დასაქმებული პერსონალის და ადმინისტრაციისათვის.

მშენებლობის პროცესში წყლით მომარაგება და ელექტროენერგიით მომარაგება მოხდება არსებული ქსლებიდან, ხოლო ჩამდინარე წყლები ჩაშვებული იქნება მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებულ საკანალიზაციო კოლექტორში.

მშენებლობის პროცესში გამოყენებული იქნება შემდეგი სამშენებლო ტექნიკა და სატრანსპორტო საშუალებები: ერთი ექსკავატორი, ორი თვითმცელი ავტომანქანა, ორი სატვირთო ავტომანქანა, ოთხი ბეტონმზიდი და ერთი ავტოამწე. ტექნიკის განთავსებისათვის სამშენებლო მოედანზე გამოყოფილი იქნება ცალკე კუთხე, რომლის ზედაპირი დაფარული იქნება ხრეშის ფენით. სამშენებლო მოედანზე, საწვავის სამარაგო რეზიტაციის მოწყობა დაგეგმილი არ არის, ტექნიკის საწვავით გამართვა მოხდება ადგილზე შემოტანილი საწვავით, ხოლო სატრანსპორტო საშუალებების ქალაქის ავტოგასამართ სადგურებზე.

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, საპროექტო ტერიტორია ხასიათდება მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით და ხე მცენარეები წარმოდგენილი არ არის. შესაბამისად ტერიტორიის მცენარეული საფარისაგან გასუფთავების სამუშაოების შესრულება საჭიროებას არ წარმოადგენს. მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძალზე მწირია და წარმოდგენილი საშუალოდ 5 სმ სისქის ფენით.

საწარმოს ტერიტორიაზე დაგეგმილი შენობა ნაგებობების საძირკვლების მომზადების პროცესში ექსკავირებული ქანების მიახლოებითი რაოდენობა იქნება არაუმეტეს 2500 მ³, რომელიც გატანილი იქნება ქალაქის სამშენებლო ნარჩენების პოლიგონზე მუდმივად დასაწყობების მიზნით.

2.10. წყალმომარაგება და ჩამდინარე წყლების მართვა

მშენებლობის ფაზა:

საწარმოს მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე წყალმომარაგება მოხდება ქ. თბილისის წყალსადენის ქსლიდან, შესაბამისი ტექნიკური პირობების მიხედვით.

მშენებლობის ფაზაზე წყლის გამოყენება საჭირო იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და სამშენებლო მოედანზე ამტვერების პრევენციის მიზნით ზედაპირების დასანამად. სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლის რაოდენობა გაანგარიშებულია მშენებლობის ფაზაზე დასაქმებული პერსონალის მაქსიმალური რაოდენობის მიხედვით, რაც პროექტის მიხედვით შეადგენს 50 ადამიანს, ხოლო ერთ ადამიანზე გამოყენებული წყლის რაოდენობა აღებულია 45 ლ. თუ გავითვალისწინებთ, რომ წლის განმავლობაში სამუშაო დღეების რაოდენობა დაახლოებით იქნება 300, გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება:

$50 \times 45 = 2250 \text{ ლ/დღე} \approx 2.25 \text{ მ}^3/\text{დღე}$, რაც წელიწადში 300 სამუშაო დღის გათვალისწინებით იქნება **675 მ}^3/წელ**.

სხვა დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა დაახლოებით იქნება **300 - 350 მ³/წელ**.

სულ მშენებლობის ფაზაზე გამოყენებული წყლის საერთო რაოდენობა იქნება დაახლოებით იქნება **1 025 მ³/წელ**.

გამომდინარე იქედან, რომ სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო მასალების მწარმოებელი ობიექტების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის, საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება, ხოლო საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების რაოდენობა იქნება **641.25 მ³/წელ**.

მშენებლობის ფაზაზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლები ჩართული იქნება სამშენებლო მოედნის მიმდებარედ არსებულ ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში

ექსპლუატაციის ფაზა:

რადიოფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგიური პროცესის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ტექნოლოგიურ პროცესში წყლის გამოყენება საჭირო არ არის, გარდა ე.წ. „მძიმე წყლისა“, რომელიც გამოიყენება როგორც ძირითადი ნედლეული. ე.წ. „მძიმე წყლის“ იმპორტის განხორციელება გათვალისწინებულია ისრაელიდან ან ევროკავშირის წევრი რომელიმე ქვეყნიდან.

გამომდინარე აღნიშნულიდან ექსპლუატაციის ფაზაზე წყლის გამოყენება საჭირო იქნება სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით, ხანძარსაწინააღმდეგო რეზერვუარის შევსების მიზნებისათვის, მწვანე ნარგავების მოსარწყავად, ასევე საწარმოს კონდიცირების სისტემის „ჩაკეტილ წრეში“ წყლის ერთჯერადად შესატუმბად, გამაგრილებელი (კონდიცირების) დანადგარის (ე.წ. „ჩილერი“) მხრიდან გაგრილება-კონდიცირების მიზნებისთვის. როგორც ზემოთ აღინიშნა, წყლით მომარაგება განხორციელდება ქ. თბილისის წყალმომარაგების ქსელიდან. ქალაქის ქსელიდან მიღებული წყლის მარაგის შესაქმნელად გათვალისწინებულია 6 მ³ ტევადობის სასმელი წყლის რეზერვუარი, რომელიც განთავსებული იქნება ეზოს ტერიტორიაზე ამისათვის გათვალისწინებულ სათავსში.

პროექტის მიხედვით, საწარმოო ზონაში დასაქმებული პერსონალისათვის გათვალისწინებულია დღის განმავლობაში 250 ლ წყლის გამოყენება, ხოლო ადმინისტრაციული პერსონალისათვის 45 ლ წყლის გამოყენება. თუ გავითვალისწინებთ, რომ წელიწადში სამუშაო ადგილების რაოდენობა შეადგენს 250-ს გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება:

საწარმოო ზონაში დასაქმებული პერსონალისათვის: $10 \times 250 = 2500 \text{ ლ/დღე } \text{ანუ } 2.5 \text{ მ}^3/\text{დღე}$, რაც წლის განმავლობაში იქნება **625 მ³/წელ**;

ადმინისტრაციულ სამეურნეო პერსონალისათვის: $10 \times 45 = 450 \text{ ლ/დღე } \text{ანუ } 0.45 \text{ მ}^3/\text{დღე}$, რაც წლის განმავლობაში იქნება **112.5 მ³/წელ**;

სულ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება **2.95 მ³/დღე** და **737.5 მ³/წელ**.

ხანძარსაწინააღმდეგო და სხვა მიზნებისათვის გამოყენებული წყლის საერთო რაოდენობა წლის განმავლობაში იქნება არაუმეტეს **250-300 მ³/წელ**.

სულ ექსპლუატაციის ფაზაზე გამოყენებული წყლის რაოდენობა იქნება **1 037.5 მ³/წელ**.

საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების მართვა დაგეგმილია ორი დამოუკიდებელი სისტემით, კერძოდ:

ადმინისტრაციულ-სამეურნეო ზონის (ე.წ. არაკონტროლირებადი ზონა) ჩამდინარე წყლების ჩავება (**0.43 მ³/დღე** და **106.88 მ³/წელ**) პირდაპირ მოხდება ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში, ხოლო საწარმოო ზონაში (ე.წ. კონტროლირებადი ზონა) წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების (**2.5 მ³/დღე** და **625 მ³/წელ**) ჩაშვება გათვალისწინებულია წინასწარი 10 საათიანი დაყოვნების შემდეგ,

რისთვისაც გათვალისწინებულია შესაბამისის სიტემის მოწყობა. საწარმოს კანალიზაციის სისტემის სქემა მოცემულია ნახაზზე 2.10.1.

როგორც ნახაზზეა მოცემული, შენობაში არსებული ყველა სველი წერტილიდან ჩამდინარე წყლების გამოტანა მოხდება დამოუკიდებელი ხაზით და ჩაშვებული იქნება შესაბამის ჭაში და შემდეგ საერთო გამყვანი კოლექტორით ქალაქის კანალიზაციის ქსელში.

საწარმოო ზონიდან მიღებული ჩამდინარე წყლებისათვის გათვალისწინებულია ორი ტიპის ჭების მოწყობა, კერძოდ: ნახაზზე 2.10.1. N1 ჭა არის ტიპიური რკინა-ბეტონის საკანალიზაციო ჭა, სადაც იკრიბება ქალაქის ქსელში ჩასაშვები წყლები, ხოლო N2 ჭა არის 1 მ³ ტევადობის რკინა-ბეტონის კონსტრუქციის ე.წ. „დაყოვნების“ ჭა, სადაც მოხდება ჩამდინარე წყლის 10 საათიანი დაყოვნება და შემდეგ გადავა ჩვეულებრივ (N1 ტიპის) ჭაში, საიდანაც ჩაშვებული იქნება საერთო გამყვანი კოლექტორში და შემდეგ ქალაქის ქსელში. N1 და N2 ტიპის ჭების განლაგების სქემა მოცემულია ნახაზზე 2.10.2.

საწარმოო ზონიდან ჩამდინარე წყლების გამოსვლა იქნება შემდეგი ოთახებიდან NN 19, 50, 44 (ყოველ ოთახში 1 საწარმოო ტიპის ნიუჯარაა) და ოთახი N 24 (მხოლოდ საავარიო შემთხვევებში - შხაპი). შესაბამისად წყლების გამოსვლა იქნება 4 წერტილში და მოეწყობა 4 ერთეული N2 ტიპის 1 მ³ ტევადობის ჭა.

აღსანიშნავია, რომ საწარმოო ზონაში ასეპტიკური შესასვლელიდან (ოთახები 18ა, 20ა, 19, 21) გამოსული წყლები არ საჭიროებს „დაყოვნების“ ჭებში განთავსებას და პირდაპირ დაუერთდება ჩვეულებრივ ჭებს.

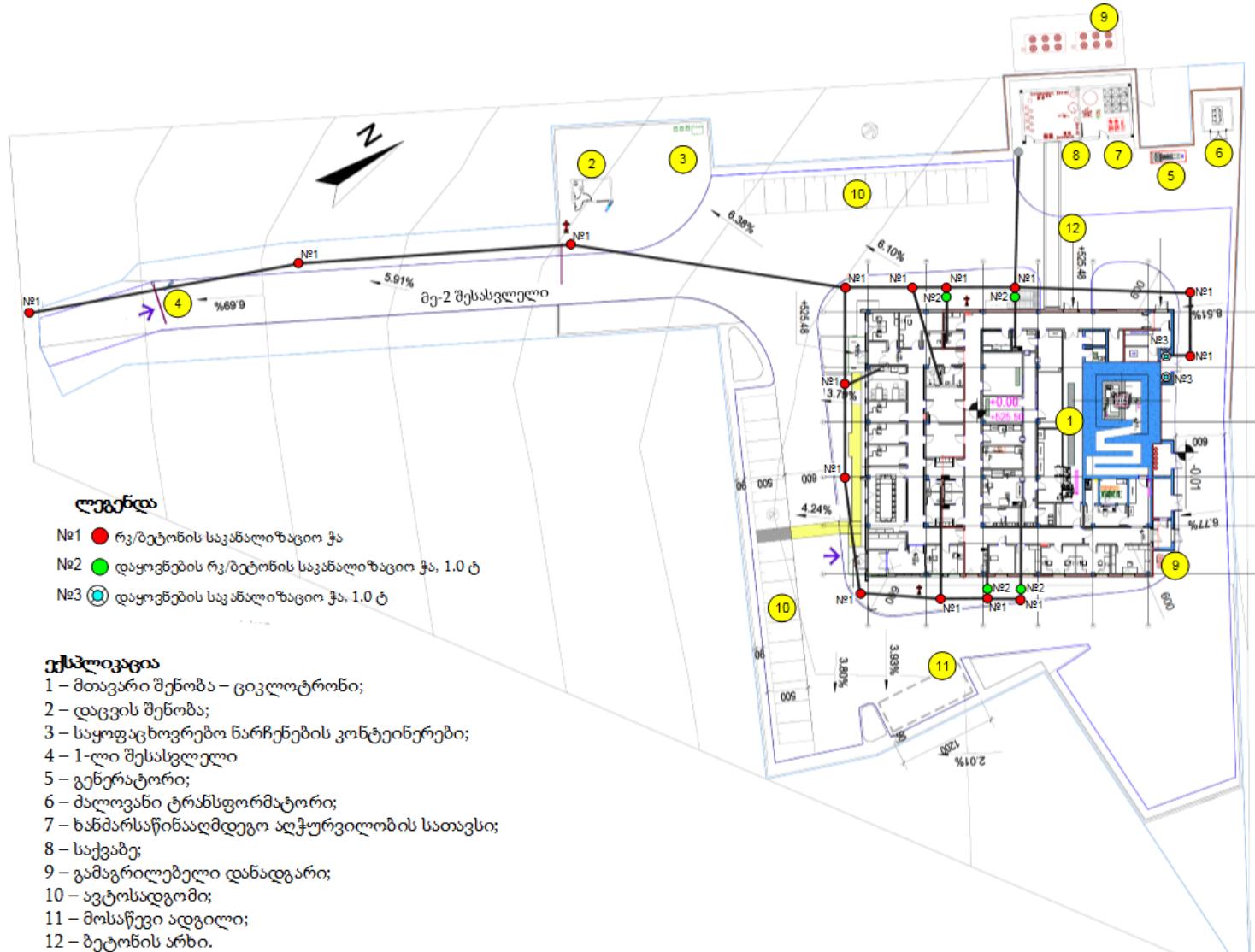
საწარმოო ზონაში სხვა ტიპის სველი წერტილი არ არის. შესაბამისად, თითო საწარმოო ზონაში არსებულ ნიუჯარაზე (გამოსვლაზე) - აღებულია 1 მ³ ტევადობის დასაყოვნებელი ჭა, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება ჩამდინარე წყლის სავარაუდო ხარჯებს.

გარდა საკანალიზაციო წყლების დაყოვნების ჭებისა, გათვალისწინებულია N3 ტიპის ჭების მოწყობა (იხილეთ ნახაზი 2.10.1.). N3 ტიპის ჭა ეს არის 1 მ³ ტევადობის რეზერვუარი, რომლიც საწარმოო ზონაში თუ რაიმე სითხის ავარიული დაღვრა მოხდა, მაგ. კაპილარების დაზიანებისას, შეაგროვებს ამ სითხეს და დაყოვნების 10 საათის განმავლობაში და შემდეგ მოხდება ჩვეულებრივ (N1 ტიპის) საკანალიზაციო ჭებში ჩაშვება.

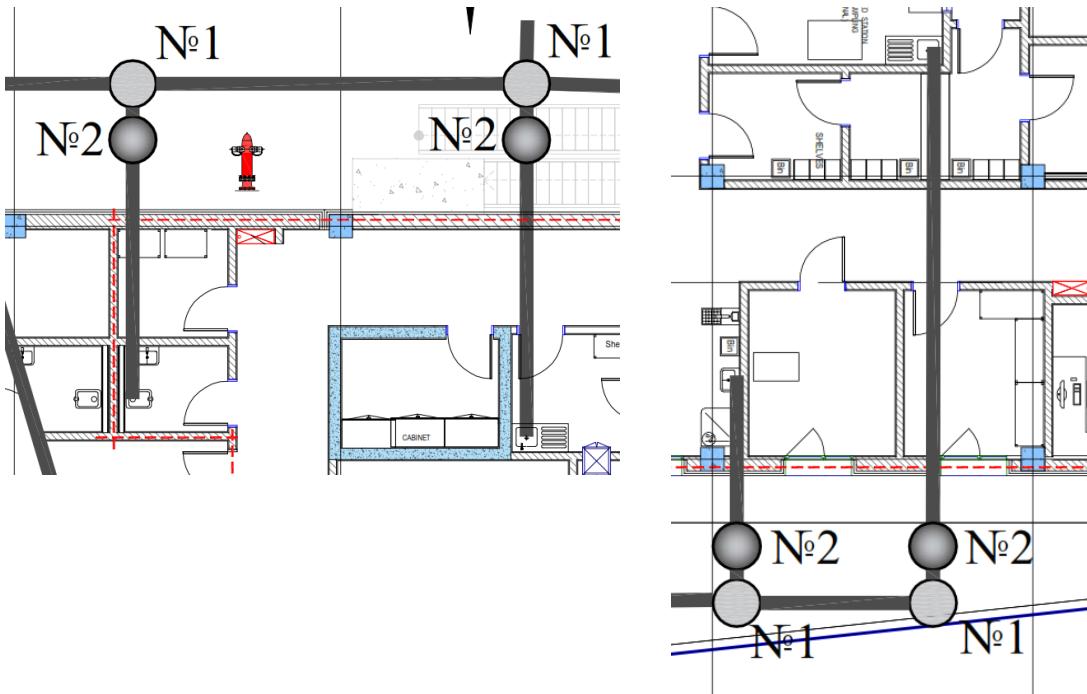
N2 და N3 დაყოვნების ჭებიდან ჩვეულებრივ საკანალიზაციო ჭებში სითხეების გადადენა მოხდება ტუმბო დანადგარებით. დაყოვნების დრო იქნება 10 საათი. ფაქტობრივად, ეს ნიშნავს, რომ საწარმოო ზონაში ბოლო გამოყენებიდან, ანუ ბოლო საწარმოდან ბოლო პერსონალის გამოსვლიდან (შესვლა-გასვლა მკაცრად კონტროლდება ინდივიდუალიზებული დაშვების სისტემებით) 10 საათის შემდგომ - მორიგე ინჟინერი მოახდენს N2 და N3 ტიპის ჭებიდან წყლის N1 ტიპის ჭებში გადატუმბვას. შესაძლებელია ასევე უფრო მარტივი სქემის გამოყენებაც, კერძოდ: დაყოვნების დროის ათვლა დაიწყება სამუშაოების დამთავრებიდან (შენობის საწარმოო ზონიდან პერსონალის ბოლო გამოსვლიდან), მაგ. საღამოს 19:00 და გადადენა მოხდება მეორე დღის 09:00 საათზე სამუშაოს დაწყებამდე.

საწარმოო ზონაში წარმოქმნილი სამეურნეო ჩამდინარე წყლების ზემოთ აღნიშნული სისტემა, პრაქტიკულად გამორიცხავს დაბინძურებული წყლების ქალაქის საკანალიზაციო სისტემაში მოხვედრის რისკებს. გარდა აღნიშნულისა, რადიოფარმპრეპარატის დაღვრის შემთხვევაში (მაგალითად: თუ ფიზიკურად გაუტყდა ფლაკონი, მაქსიმუმ 10 მილილიტრი სითხით), ხდება სათავსის დაკეტვა რამდენიმე საათით რისკის გამორიცხვის მიზნით.

ნახაზი 2.10.1. საწარმოს საკანალიზაციო სისტემის სქემა

ნახაზი 2.10.2. საკანალიზაციო ჭების განლაგების სქემა

2.11. ბუნებრივი აირით და ელექტროენერგიით მომარაგება

საწარმოს ბუნებრივი აირით და ელექტროენერგიით მომარაგება დაგეგმილია გივი ამილახვარის ქუჩაზე არსებული შესაბამისი ქსელებიდან. ბუნებრივი აირის გამოყენება საჭირო იქნება მხოლოდ ცხელი წყლის მისაღებად ბუნებრივი აირის წლიური ხარჯი დაახლოებით იქნება 5 000 მ³.

საწარმოს ელეტროენერგიით უწყვეტი მომარაგების მიზნით გათვალისწინებულია დიზელ-გენერატორის დამონტაჟება.

ამ ეტაპზე ტრანსფორმატორის მოწყობასთან დაკავშირებით განიხილება ორი ალტერნატიული ვარიანტი, კერძოდ: პირველი ვარიანტის მიხედვით ტრანსფორმატორი მოეწყობა საწარმოს ტერიტორიის გარეთ კომპანია „თელმიკო“-ს მიერ, ხოლო მე-2 ვარიანტის შემთხვევაში შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“ თავის ტერიტორიაზე მოაწყობს საკუთარ არაუმეტეს 624 კვა სიმძლავრის ტრანსფორმატორს. ასეთ შემთხვევაში ტრანსფორმატორი განთავსებული იქნება ამისათვის განკუთვნილ ადგილას. (საწარმოს გენერალურ გეგმაზე პოზიცია 6). ტრანსფორმატორი დამონტაჟდება ავარიულად დაღვრილი ზეთის შემკრებ ბეტონის ავზზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ავარიული დაღვრის შემთხვევაში ზეთის ტერიტორიაზე გავრცელების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

2.12. საწარმოს ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემის ზოგადი აღწერა

საწარმოს პროექტის მიხედვით, საქართველოს შესაბამისი კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ხანძრის აღმოცენება-გავრცელების მაღალი შედარებით მაღალი რისკის უბნებზე, სათავსების მოპირკეთება მოხდება მაღალი ხანძარმედეგობის მასალებით.

ხანძრის ინციდენტის შემთხვევაში, ხანძარქრობისათვის გამოყენებული როგორც აირით ქრობა, ასევე წყლით ქრობა. ხანძრის შემთხვევაში აირით ქრობა გათვალისწინებულია იმ სათავსებში სადაც განთავსებული იქნება მაღალტექნოლოგიური და ძვირადღირებული აპარატურა, კერძოდ,

ოთახებში NN 25, 31, 32, 34, 55 და ასევე N35-ში (ელექტრული აპარატურის დაყენების შემთხვევაში).

ხანძრის აირქობის შემთხვევებში ხანძარქობის აგენტად სავარაუდოდ, გამოყენებული იქნება NOVEC 1230-ს ტიპის აგენტი ან მსგავსი საშუალებები. NOVEC 1230-ის არის საბაზისოდ თხევადი აგენტი, რომელიც ტემპერატურის მატებისას აირად გარდაიქმნება. NOVEC 1230-ის რეზერვუარებია განთავსებული იქნება 59.ა ოთახში.

საწარმოს დანარჩენ სივრცეებში გათვალისწინებულია წყლის გაფრქვევის სისტემის მოწყობა. შენობაში დამონტაჟებული იქნება 3 სახანძრო მიღდგარი შესაბამისი აღჭურვილობით. საწარმოს ეზოს ტერიტორიაზე მოწყობა სახანძრო წყლის რეზერვუარი და ჰიდროსტატი სახანძრო მანქანებისათვის წყლის ასაღებად.

მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, საწარმოს შენობაში და ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება ცეცხლმაქრები და ხანძარქობის სხვა ინვენტარი.

საწარმოს ყველა ოთახში და სივრცეებში, გარდა საკუთრივ ციკლოტრონის ბუნკერისა დამონტაჟებული იქნება ხანძრის აღმომჩენი დეტექტორები და სახანძრო სიგნალიზაცია.

2.13. საწარმოს მუშაობის რეჟიმი და მომსახურე პერსონალი

საწარმოს მოწყობის პროექტს განახორციელებს შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“, თავის ტექნოლოგიურ პარტნიორთან, ისრაელის კომპანია „Elsmed Healthcare Solutions“-თან და სხვა უცხოულ კონტრაგენტებთან ერთად. საწარმოს შენობა ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების დასრულება და ექსპლუატაციაში გაშვება პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია 1.5-2.0 წლის ვადაში.

სამშენებლო სამუშაოების პიკზე, ერთდღოულად დასაქმებულ პირთა რაოდენობა იქნება 50 ადამიანი. წელიწადში სამუშაო დღეების რაოდენობა იქნება 300, 8 საათიანი სამუშაო დღით.

ექსპლუატაციის პროცესში, საწარმოო ზონაში ერთდღოულად მომუშავე პერსონალის რაოდენობა საწყის ეტაპზე არ გადააჭარბებს 7-8 პირს (სრული დატვირთვით ამოქმედების შემდეგ არაუმეტეს 10 პირი). არასაწარმოო ზონაში განთავსებული დაცვის თანამშრომლების, მორიგე ინჟინერების, GMP სპეციალისტების, სხვა ტექნიკური პერსონალის რაოდენობა იქნება 6-7 პირი (სრული დატვირთვით ამოქმედების შემდეგ არაუმეტეს 10 პირი). შესაბამისად საწარმოს ექსპლუატაციის ფაზაზე დასაქმებულთა მაქსიმალური რაოდენობა არ იქნება 15-ზე მეტი. სამუშაო რეჟიმი იქნება ერთცვლიანი, 8 საათიანი სამუშაო დღით, ხოლო წელიწადში სამუშაო დღეების რაოდენობა იქნება 250 .

3 ინფორმაცია საქმიანობის განსახორციელებელი ადგილის შესახებ - გარემოს ფონური მდგომარეობა და ზემოქმედების რისკები

საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია ქ. თბილისში, გივი ამილახვარის ქუჩა 17ბ-ში არსებულ ტერიტორიაზე, რომელის მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2-ის ფარგლებში. საპროექტო ტეროტორია წლების განმავლობაში გამოყენებული იყო სამრეწველო დანიშნულებით და ხასითდება მაღალი ანთროპოგენური დატვრთვით. აღსანიშნავია, რომ ადრე არსებული შენობა ნაგებობები დაშლილია და შემოქმნილია მხოლოდ საძირკვლის ნარჩენები. შენობების დენონტაჟის დროს წარმოქმნილი ნარჩენები გატანილია საპროექტო ტერიტორიიდან.

როგორც აუდიტის პროცესში დადგინდა საპროექტო ტერიტორიაზე, მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, პრაქტიკულად არ არსებობს ხე მცენარეები, ხოლო ნიადაგის

ნაყოფიერი ფენა მცირე სისქითაა წარმოდგენილი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ცხოველთა საბინადრო ადგილების თალსაზრისით ტერიტორია სენსიტიური არ არის. ცხოველთა სახეობებიდან შეიძლება შეგვხვდეს მხოლოდ სინანტროპული სახეობები, რომლებიც შეჩვეულნი არიან ადამიანის საცხოვრებელ გარემოს.

ტერიტორიის მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვნად მცირდება ან საერთოდ გამოირიცხება გარემოს ზოგიერთ რეცეპტორზე ზემოქმედების რისკები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, წინამდებარე ანგარიშში დეტალურად არ იქნება განხილული ცხრილში 3.1. მოცემული ზემოქმედების სახეები.

ცხრილი 3.1. განხილვიდან ამოღებული ზემოქმედების სახეები

ზემოქმედების სახე	განხილვიდან ამოღების საფუძველი
მიწის საკუთრება და გამოყენება	საწარმოს მოსაწყობად შერჩეული ტერიტორია ტერიტორია წარმოადგენს შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების 6326 კვ.მ. ფართობის მიწის ნაკვეთს (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132), შესაბამისად მიწის საკუთრებასა და გამოყენების პირობებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.
ზემოქმედება ბიოლოგიურ გარემოზე	როგორც აღინიშნა, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2-ის ფარგლებში და გამოირჩევა მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით. ტერიტორიაზე ხე მცენარეები წარმოდგენილი არ არის, ხოლო ცხოველთა საბინადრო ადგილების თვალსაზრისით დაბალსანიტიურია. ტერიტორიაზე შეძლება მოხვდეს მხოლოდ ქალაქისათვის დამახასიათებელი სახეობები. აღნიშნული გათალისწინებით, საწარმოს მშენებელობის და ექსპლუატაციის ფაზაზე ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.
ტრანსასაზღვრო ზემოქმედება	საქმიანობის სპეციფიკის და ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით ტრანსასაზღვრო ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.
ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე	გამომდინარე იქედან, რომ საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვის მქონე ტერიტორიაზე, სადაც ადრეულ წლებში ჩატარებული იყო მასშტაბური მიწის სამუშაოები, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების გვიანი აღმოჩენის აღბათობა პრაქტიკულად არ არსებობს. სსიპ „კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტო“-ს 2023 წლის 27 თებერვლის N17/513 წერილის მიხედვით (იხილეთ დანართი N4), კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის სისტემაში არსებული ინფორმაციის თანახმად, საპროექტო ტრერიტორიაზე არ მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლი და არ ექცევა კულტურული მემკვიდრეობის ინდივიდუალურ და ზოგად დამცავ ზონებში. დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ექსპლუატაციის პროცესში კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.
ზემოქმედება დაცულ ტერიტორიებზე	საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია სამრეწველო ზონა 2-ის ტერიტორიაზე, უახლოესი დაცული ტერიტორიის (თბილისის ეროვნული პარკი და ზურმუხტის ქსელის მიღებული უბანი „საგურამო“ GE0000047) საზღვრიდან დაცილებულია დაახლოებით 14 კმ-ით. აღნიშნულის გათვალისწინებით, დაცული ტერიტორიების ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე	საწარმოს მოსაწყობად შერჩეულ ტერიტორია მნიშვნელოვნი მანძილითაა დაცილებული ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან. ამასთანავე როგორც მშენებლობის ფაზაზე, ასევე ექსპლუატაციის ფაზაზე ჩამდინარე წყლები ჩაშვებული იქნება ქ. თბილისის საკანალიზაციო კოლექტორებში. შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება ზედაპირული წყლების ხარისხზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ იქნება.
--	---

3.1. ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე

დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოების მცირე მოცულობიდან გამომდინარე სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო მასალების მწარმოებელი ობიექტების მოწყობა დაგეგმილი არ არის. სამშენებლო მასალების, მათ შორის ბეტონის ხსნარის შემოტანა მოხდება მზა სახით. შესაბამისად, მშენებლობის ფაზაზე ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების სტაციონარული წყაროები არ იქნება წარმოდგენილი.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება მიწის სამუშაოების შესრულებასთან და სამშენებლო ტექნიკის მუშაობასთან. როგორც ზემოთ აღინიშნა, დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოები მცირე მოცულობისასა (გათვალისწინებულია ერთსართულიანი, 998.6 მ² ფართობის საწარმოო შენობის მოწყობა 355.5 მ² ფართობის ტექნიკური სართულით) და შესაბამისად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების რისკი არ იქნება მაღალი. ზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირების მიზნით გატარებული იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

რადიოფარმაცევტული საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესები ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიებთან დაკავშირებული არ არის და ექსპლუატაციის ფაზაზე ემისიები დაკავშირებული იქნება მხოლოდ ცხელი წყლით მომარაგებისათვის გათვალისწინებული საქვაბის ექსპლუატაციასთან. საქვაბე განთავსებული იქნება ეზოს ტერიტორიაზე ამისათვის გათვალისწინებულ საქვაბის შენობაში (ნახაზი 2.2.2., პოზიცია 8). საქვაბეში გათვალისწინებულია მცირე წარმადობის 2 ერთეული (ერთი მუშა და ერთი სარეზერვო) 250 კილოკალორიის სიმძლავრის ცხელი წყლის ქვაბის დამონტაჟება. ქვაბის ბუნებრივი აირის ხარჯი იქნება 2.5 მ³/სთ. საქვაბე იმუშავებს წელიწადში 250 დღის განმავლობაში დღეში 8 საათის განმავლობაში. შესაბამისად წელიწადში მუშაობის საათების მაქსიმალური რაოდენობა იქნება 2 000 სთ, ხოლო ბუნებრივი აირის მაქსიმალური ხარჯი 2000 სთ/წელ x2,5 მ³/სთ = 5000 მ³/წელ.

1 მ³ ბუნებრივი აირის წვის პროცესში გამოიყოფა 3,6 გ აზოტის ორჟანგი და 8,9 გ ნახშირბადის ოქსიდი, ანუ გ/წმ იქნება 2,5 მ³ x 3,6/1000=0,009 გ/წმ აზოტის ორჟანგი და 2,5 მ³ x 8,9/1000=0,023 გ/წმ ნახშირბადის ოქსიდი. წლიური ემისია იქნება -აზოტის ორჟანგი = 5 ათასი მ³/წელ x 0,0036 = 0,018 ტ/წელ და ნახშირბადის ოქსიდი = 5 ათასი მ³/წელ x 0,0089 = 0,045 ტ/წელ. როგორც გაანგარიშებიდან ირკვევა, საქვაბის ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებათა მოცულობები ძალზე მცირეა და შესაბამისად ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება იქნება უმნიშვნელო.

საწარმოო პროცესის დროს, ე.წ. „ცხელი კამერებში“ (Hot-Cells) არსებული, პოტენციურად რადიოაქტიური აირის დეაქტივაცია მოხდება შემდეგი სქემით: ე.წ. „ცხელი კამერებიდან“ (Hot-Cells) პოტენციურად რადიოაქტიური აირის გაწოვა მოხდება კომპრესორის საშუალებით და გაწოვილი აირი შეინახება სპეციალურ ოთახში (N 53) არსებულ მაღალი წნევის ავზებში. ამ ავზებში სათანადო დროით დაყოვნების და დეაქტივაციის შემდეგ, აირი ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა საერთო გამწოვი მილის მეშვეობით. ავზებში დაგროვილი ჰაერის მონიტორინგი განხორციელდება რადიაციული მონიტორინგის მეშვეობით, კერძოდ გეიგერის მრიცხველის საშუალებით. აღსანიშნავია, რომ აირსატარი მიღები, რომლის მეშვეობითაც მოხდება ე.წ. „ცხელი კამერებში“ (Hot-Cells) არსებული, პოტენციური რადიაციული დაბინძურების მქონე აირის გაწოვა, სპეციალურ ოთახში (N 53) განთავსებულ მაღალი წნევის ავზებში დეაქტივაციისთვის

დაყოვნების მიზნით, მთლიანად განთავსებული იქნება არანაკლებ 70 სმ სისქის ბეტონის ფილის ქვეშ. ხსენებული ტექნიკური გადაწყვეტილება, განპირობებულია რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნებით, მათ შორის პოტენციურად რადიოაქტიური აირის ატმოსფეროში მოხვედრის გამოსარიცხად.

როდესაც რადიოაქტიურობის დონე აღემატება დასაშვებ დონეს (მონიტორინგი უწყვეტ რეჟიმში წარმოებს), სისტემა ირთვება ავტომატურად. შედეგად, სისტემა „ლოდინის რეჟიმიდან“ გადადის „წარმოების ვენტილაციის“ კონფიგურაციაზე შემდეგნაირად:

- აირის შესვლა და გამოსვლა ერთდროულად იბლოკება სპეციალური ავტომატური სარქველების საშუალებით;
- კონკრეტული „ცხელი კამერების“ (Hot-Cells) ჰაერის გამომავალი ვენტილატორი ჩერდება;
- აქტიურდება სოლენიდური სარქველი, რომელიც კონკრეტული „ცხელი კამერების“ (Hot-Cells) აირსატარს აკავშირებს ჰაერის კომპრესორთან (ACS) (სარქველი იხსნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მიიღწევა კამერის მინიმალური უარყოფითი წნევის ზღვრული მნიშვნელობა და იხურება, როცა უარყოფითი წნევა მიაღწევს მაქსიმალურ მნიშვნელობას)

ვინაიდან შემკრებ ავზს გააჩნია მაღალი უარყოფითი წნევა (ვაკუუმი წარმოიქმნება კომპრესორის სამუალებით); მაღალი რადიაციის დაფიქსირებისას აირის მიმოცვლა მყისიერად იხურება და აქტიურდება დაგროვების (აკუმულაციის) მოწყობილობა. შემკრები ავზის უარყოფითი წნევა ცვალებადობს -50 პა-დან -150 პა-მდე.

სისტემა შედგება შემდეგი ძირითადი კომპონენტებისგან:

- სარქველიანი სისტემა დამონტაჟებულია თითოეულ „ცხელი კამერაზე“ (Hot-Cells)
- მანომეტრები მთელი სისტემის დადებითი და უარყოფითი წნევის გასაზომად;
- აირის დაგროვების ავზები
- დიაფრაგმიან კომპრესორს აქვს ორი ფუნქცია: ჰაერის შეკუმშვა - მიწოდების ფაზაზე და უარყოფითი წნევის წარმოქმნა - შეწოვის ფაზაზე;
- პნევმატიკური სარქველები, რომლებსაც აკონტროლებს სოლენიდური სარქველები.

სისტემა არის მოდულური და მისი სიმძლავრის ადაპტირება, მათ შორის გაზრდა, შესაძლებელია „ცხელი კამერების“ (Hot-Cells) რაოდენობის და შესაბამისად, დასამუშავებელი აირის მოცულობების ზრდის მიხედვით. ACS (კომპრესორის) სისტემის ზრდა მარტივად შესაძლებელია წყვილი სამარავო ავზების რაოდენობის გაზრდით.

ავზებში შენახული აირი შესაძლოა იყოს რადიოაქტიური და ამიტომ სისტემა განთავსებული იქნება სათანადოდ დაცულ ადგილას, სპეციალურ ოთახში (N 53),

გარდა ყოველივე ზემოაღნიშნულისა, საწარმოო ზონის ყველა მნიშვნელოვანი ოთახიდან, სადაც მიმდინარეობს ან/და შეიძლება ადგილი ქონდეს პოტენციურად რადიოაქტიურ პროცესებს, გამავალი ვენტილაციის სისტემაში, კერძოდ, ოთახის დონეზე დაინსტალირდება H14 კლასის HEPA ფილტრები.

ამასთანავე, მთლიანად ობიექტის საწარმოო ზონიდან გადინებული ჰაერის შემკრები, საერთო გამწოვი მილის დონეზე, დაყენდება სპეციალური ნახშირის ფილტრი. როგორც წინამდებარე დოკუმენტის 2.8. პუნქტსა და 2.7.1. ნახაზზეა აღნიშნული, რადიაციული მონიტორინგის მიზნებისთვის, ხსენებულ საერთო გამწოვ მიღწი დამატებით ინსტალირდება GM 42 და PM 11 ტიპის რადიაციული დეტექტორები და ხარჯსაზომი (ფლუორეცისი).

ზემოთ აღწერილი სისტემების საშუალებით, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა საწარმოო პროცესი ურთიერთდაკავშირებულია და ე.წ. „დახურული ტიპისაა“, პრაქტიკულად გამოირიცხება ატმოსფერულ ჰაერში რადიოაქტიურად დაბინძურებული აირის გავრცელება და ამასთან დაკავშირებული შესაძლო ნეგატიური ზემოქმედების რისკები. ყოველივე

აღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე ატმოსფერული ჰარისხის ზემოქმედების რისკი მინიმალურია.

3.2. ზემოქმედება აკუსტიკურ ფონზე

საწარმო მოწყობის ფაზაზე დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში ხმაურის გავრცელების თვალსაზრისით შედარებით მაღალი რისკი არსებობს მიწის სამუშაოების პროცესის განხორციელებისას, რომლის დროსაც ერთდროულად შეიძლება მუშაობდეს ექსკავატორი (ხმაურის გავრცელების დონე 85 დბა), ბულდოზერი (ხმაურის გავრცელების დონე 90 დბა) და 2 თვითმცლელი ავტომანქანა (ხმაურის გავრცელების დონე 80 დბა). როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული უახლოესი საცხოვრებელი ზონიდან საპროექტო ტერიტორიის დაცილება შეადგენს 450 მ-ს.

ხმაურის გავრცელების გაანგარიშებისას დაშვებულია ყველაზე პესიმისტური სცენარი, როცა ხმაურის ყველა წყარო იმუშავებს ერთდროულად.

საანგარიშო წერტილში ბგერითი წნევის ოქტავური დონეები, გაიანგარიშება ფორმულით:

$$L = L_p - 15 \lg r + 10 \lg \square - \frac{\beta_a r}{1000} - 10 \lg \Omega, \quad (1)$$

სადაც,

L_p – ხმაურის წყაროს სიმძლავრის ოქტავური დონე;

Φ – ხმაურის წყაროს მიმართულების ფაქტორი, უგანზომილებო, განისაზღვრება ცდის საშუალებით და იცვლება 1-დან 8-მდე ბგერის გამოსხივების სივრცით კუთხესთან დამოკიდებულებით);

r – მანძილი ხმაურის წყაროდან საანგარიშო წერტილამდე;

W – ბგერის გამოსხივების სივრცითი კუთხე, რომელიც მიიღება: $W = 4p$ -სივრცეში განთავსებისას; $W = 2p$ - ტერიტორიის ზედაპირზე განთავსებისას; $W = p$ - ორ წიბოიან კუთხეში; $W = p/2$ – სამ წიბოიან კუთხეში;

ba – ატმოსფეროში ბგერის მილევადობა (დბ/კმ) ცხრილური მახასიათებელი.

ოქტავური ზოლების საშუალო გეომეტრიული სიხშირეები, ჩვ.ც.	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
β_a დბ/კმ	0	0.3	1.1	2.8	5.2	9.6	25	83

ხმაურის წარმოქმნის უბანზე ხმაურის წყაროების დონეების შეჯამება ხდება ფორმულით:

$$10 \lg \sum_{i=1}^n 10^{0.1 Lpi} \quad (2)$$

სადაც: Lpi – არის i -ური ხმაურის წყაროს სიმძლავრე.

გათვლების შესასრულებლად გაკეთებულია შემდეგი დაშვებები:

- 1) თუ ერთ უბანზე განლაგებულ რამდენიმე ხმაურის წყაროს მანძილი გაცილებით ნაკლებია საანგარიშო წერტილამდე მანძილისა, წყაროები გაერთიანებულია ერთ ჯგუფში. მათი ჯამური ხმაურის დონე დათვლილია ფორმულით: $10 \lg \sum_{i=1}^n 10^{0.1 Lpi}$;
- 2) ერთ ჯგუფში გაერთიანებული წყაროების ხმაურის ჯამური დონის გავრცელების შესაფასებლად საანგარიშო წერტილამდე მანძილად აღებულია მათი გეომეტრიული ცენტრიდან დაშორება (მანძილის საცხოვრებელ სახლამდე შეადგენს 450 მ-ს);

- 3) სიმარტივისთვის გათვლები შესრულებულია ბგერის ექვივალენტური დონეებისთვის (დბა) და ატმოსფეროში ბგერის ჩაქრობის კოეფიციენტად აღებულია მისი ოქტავური მაჩვენებლების გასაშუალოებული სიდიდე: $\beta_{\text{სა}} = 10.5$ დბ/კმ;

მონაცემების მე-2 ფორმულაში ჩასმით მივიღებთ საწარმოო ტერიტორიაზე მოქმედი ხმაურის წყაროების ერთდროული მუშაობის შედეგად გამოწვეული ხმაურის მაქსიმალურ ჯამურ დონეს, ანუ ხმაურის დონეს გენერაციის ადგილას:

$$10 \lg \sum_{i=1}^n 10^{0.1 Lpi} = 10 \lg (+10^{0.1 \times 85} + 10^{0.1 \times 90} + 10^{0.1 \times 80} + 10^{0.1 \times 80}) = 91.8 \text{ დბა}$$

საანგარიშო წერტილად განისაზღვრა უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაახლოებით 450 მ მანძილის დაშორებით. საწარმოს მოწყობის ფაზაზე საანგარიშო წერტილში ხმაურის დონის გაანგარიშება ხდება პირველი ფორმულის გამოყენებით:

$$L = L_p - 15 \lg r + 10 \lg \frac{\beta_a r}{1000} - 10 \lg \Omega, = 91.8 - 15 * \lg 450 + 10 * \lg 2 - 10.5 * 450 / 1000 - 10 * \lg 2\pi = 42 \text{ დბა.}$$

გაანგარიშებით მიღებული ხმაურის გავრცელების სავარაუდო დონე ნაკლებია ვიდრე, საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 15 აგვისტოს N398 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკურ რეგლამენტით დადგენილ დღისა და საღამოს საათებისათვის ნორმირებული დონეები. ტექნიკური რეგლამენტის მიხედვით, ხმაურის გავრცელების დონე საცხოვრებელი ზონის ტერიტორიაზე დღის საათებისათვის შეადგენს 50 დბა-ს, საღამოს საათებისათვის 45 დბა-ს, ხოლო ღამის საათებისათვის 40 დბა-ს.

გასათვალისწინებელია, რომ სამშენებლო სამუშაოები იწარმოებს მხოლოდ დღის საათებში, საწარმოს მოწყობის ეტაპზე მოსახლეობის მიმართ ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება იქნება მინიმალური, ასევე მიღებული გაანგარიშების მონაცემებს კიდევ უფრო შეამცირებს საწარმოსა და საცხოვრებელ ზონას შორის არსებული ხელოვნური და ბუნებრივი ბარიერების არსებობა.

საწარმოს ექსპლუატაციის ფაზაზე ხმაურის გავრცელების წყაროებს წარმოდგენს სავენტილაციო და ჰაერის გათბობა-კონდიცირების დანადგარების მუშაობა, რომლებიც ძირითადად განთავსებული საწარმოო შენობის ტექნიკური სართულის დახურულ სივრცეში. პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია 4 ერთეული სავენტილაციო კამერის (AHU, მათ შორის 2 ერთეული HAHU) მოწყობა, რომელთა ხმაურის გავრცელების დონეები შეადგენს 60-70 დბა-ს.

გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, გენერაციის ადგილზე ხმაურის გავრცელების ჯამური დონე იქნება 74.8 დბა, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი ზონის საზღვარზე 25 დბა. თუ გავითვალისწინებთ, რომ დანადგარების განთავსება დაგეგმილია დახურულ შენობაში, რაც დაახლოებით 10-15 დბა-თი შეამცირებს ხმაურის გავრცელების დონეებს.

გამომდინარე აღნიშნულიდან, საწარმოს ექსპლუატაციის ფაზაზე, ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ნეგატიური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

3.3. ზემოქმედება გეოლოგიურ გარემოზე

გეომორფოლოგიური თვალსაზრისით, საკვლევი უბანი მდებარეობს ძემვი-მახათას მაღლობის აღმოსავლეთი ფერდის შუა ნაწილში. ტერიტორიის რელიეფი სამხრეთ-აღმოსავლეთის მიმართულებით მცირედ დახრილი, უსწორმასწორო ზედაპირით არის წარმოდგენილი. სამშენებლო მოედანს დასავლეთიდან ესაზღვრება დაბალ სართულიანი შენობები, ხოლო დანარჩენი სამი მხრიდან რეგისტრირებული (თავისუფალი) მიწის ნაკვეთები. სამშენებლო მოედანი განაშენიანებული არ არის, მოედნის აბსოლუტური ნიშნულები იცვლება 523.0-526.0 ფარგლებში.

ტერიტორიის მთავარ ჰიდროგრაფიულ ელემენტებს წარმოადგენენ ქვემო სამგორის არხი და თბილისის ზღვა. ქვემო სამგორის არხი გადის საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით ზედა ნიშნულებზე დაახლოებით 100 მ-ის დაცილებით, ხოლო თბილისის ზღვა დაცილებულია დაახლოებით 2.3 კმ-ით.

3.3.1. გეოლოგიური აგებულება და ჰიდროგეოლოგიური პირობები

საქართველოს ტექტონიკური დარაიონების სქემის მიხედვით, ტერიტორია განთავსებულია მცირე კავკასიონის ნაოჭა სისტემის აჭარა-თრიალეთის ნაოჭა ზონის სამხრეთ ქვეზონაში. ტერიტორია აგებულია ზედა ეოცენური ასაკის ქვიშაქვებისა და არგილიტების მორიგეობით. ამ ძირითად ქანებზე ზემოდან განლაგებულია მეოთხეული ასაკის დელუვიურ-პროლუვიური თიხოვანი გრუნტები, რომლებიც შეიცავს თიხოვან ლინზებს და შუა შრეებს თაბაშირს, ღორღს და კენჭებს. ამ ფენების სახურავს წარმოადგენს ტექნოგენური გრუნტი.

საქართველოს ტერიტორიის ჰიდროგეოლოგიური დარაიონების სქემის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია განთავსებულია თბილისის ნაპრალოვანი და ნაპრალოვან-კარსტული წყალწილებისა და სისტემის ფარგლებში. გრუნტის წყლების ფორმირება, მოძრაობა და გავრცელება განისაზღვრება ტერიტორიის გეომორფოლოგიური პირობებით და გეოლოგიური აგებულებით. მიწისქვეშა წყალი თიხოვან გრუნტებს და ქვიშარის ლინზებშია გავრცელებული.

3.3.2. გრუნტების ფიზიკურ მექანიკური თვისებები

საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულით, თანახმად ს.ნ. და წ. 1.02.07-87-ის დანართი 10-ის მიხედვით, უბანი მიეკუთვნება II (საშუალო) სირთულის საინჟინრო-გეოლოგიურ კატეგორიას. სამშენებლო მოედნის საინჟინრო-გეოლოგიური სურათის მისაღებად, გაყვანილია 7 ჭაბურღილი, მაქსიმალური სიღრმით 18.0 მ. ჩატარებული საველე სამუშაოების და ლაბორატორიული კვლევების ანალიზის საფუძველზე, უბანზე გამოყოფილია ოთხი ფენა. ქვემოთ მოყვანილია ამ ფენების დახასიათება.

საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები და გეოლოგიურ-ლითოლოგიური სვეტები დანართში N3 და N4.

ფენა N1 ნაყარი გრუნტი - tQ_{IV} წარმოდგენილია თიხნარის მასით, ბეტონის ნატეხების და კენჭების ჩანართებით, შემკვრივებული. ფენის სიმძლავრე 1.0-2.5 მ-ია. ფენა ფუძის გრუნტებად არ განიხილება, ამიტომ იგი არ დასინჯულა. გრუნტი დამუშავების სიმნელის მიხედვით მიეკუთვნება 24-a-II კატეგორიას.

ფენა N2 თიხა - pdQ_{IV} - მოყვითალო ფერის, თაბაშირის ბუდეების ჩანართებით ქვიშარის ლინზებით და შუაშრეებით, ნახევრადმყარი კონსისტენციის. ფენა დასინჯულია დაურღვეველი სტრუქტურის გრუნტის 6 ნიმუშით. რომლებზეც ჩატარდა ძვრაზე გამოცდები, საფეხურებრივი დატვირთვით 0.5 კგ/სმ² 3.0 კგ-მდე. შესწავლილია გრუნტის ფიზიკური თვისებები: ტენიანობა, სიმკვრივე, პლასტიკურობის ზღვრები. გამოთვლილია ფორიანობა, ფორიანობის კოეფიციენტი, პლასტიკურობის რიცხვი, დენადობის მაჩვენებელი. თავისუფალი გაჯირჯვების ხელსაწყოთი (ПНГ) განისაზღვრა გრუნტის ჯირჯვადი თვისებები. ხელსაწყოში გრუნტის სამ დღიანი დასველების შემდეგ დადგინდა, რომ გრუნტის ჯირჯვადი თვისებები არ ახასიათებს. გრუნტის ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები მოყვანილია ცხრილში 3.3.2.1., ხოლო ლაბორატორიული კვლევების შედეგები ჯამურ უწყისში (ცხრილ 3.3.2.4.).

ცხრილი 3.3.2.1. გრუნტის ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები

N	ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების დასახელება	ინდექსი	განზ. ერთეული	ნორმატიული მნიშვნელობა
1	სიმკვრივე	ρ	გ/სმ ³	1,95
2	ჩონჩხის სიმკვრივე	ρ_{δ}	გ/სმ ³	1,60
3	მინერალური ნაწილაკების სიმკვრივე	ρ_s	გ/სმ ³	2,72
4	ბუნებრივი ტენიანობა	W	ერთ. ნაწ.	0,221
5	ფორიანობა	n	%	41
6	ფორიანობის კოეფიციენტი	e	ერთ. ნაწ.	0,703
7	ტენიანობა დენადობის ზღვარზე	W _L	ერთ. ნაწ.	0,384
8	ტენიანობა პლასტიურობის ზღვარზე	W _P	ერთ. ნაწ.	0,201
9	პლასტიურობის რიცხვი	I _P	ერთ. ნაწ.	18,4
10	დენადობის მაჩვენებელი	I _L	ერთ. ნაწ.	0,11
11	ტენიანობის ხარისხი	S _r	ერთ. ნაწ.	0,86
12	პუასონის კოეფიციენტი	μ		0,42
13	დეფორმაციის მოდული	E	კგძ/სმ ²	210
14	შიგა ხახუნის კუთხე	φ	გრადუსი	18
15	ხვედრითი შეჭიდულობა	C	კგძ/სმ ²	0,63
16	პირობითი საანგარიშო წინაღობა	R ₀	კგძ/სმ ²	3,8

გრუნტი დამუშავების სიმნელის მიხედვით მიეკუთვნება 8-გ-III კატეგორიას.

გრუნტი სეისმური თვისებების მიხედვით მიეკუთვნება II კატეგორიას.

ფენა №3 თიხა - pQ_{IV} – მოყვითალო-ყავისფერი, ღორღის და კენჭების ჩანართებით, ძნელპლასტიური კონსისტენციის. ფენა დასინჯულია დაურღვეველი სტრუქტურის გრუნტის 6 ნიმუშით. რომლებზეც ჩატარდა ძვრაზე გამოცდები, საფეხურებრივი დატვირთვით 0,5 კგძ/სმ² 3,0 კგ-მდე. შესწავლილია გრუნტის ფიზიკური თვისებები: სიმკვრივე, ტენიანობა, პლასტიურობის ზღვრები. გამოთვლილია ფორიანობა, ფორიანობის კოეფიციენტი, დენადობის მაჩვენებელი. გრუნტის ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები მოყვანილია ცხრილში 3.3.2.2., ხოლო ლაბორატორიული კვლევების შედეგები ჯამურ უწყისში.

ცხრილი 3.3.2.2. გრუნტის ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები

N	ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების დასახელება	ინდექსი	განზ. ერთეული	ნორმატიული მნიშვნელობა
1	სიმკვრივე	ρ	გ/სმ ³	1,88
2	მმრალი გრუნტის სიმკვრივე	ρ_{δ}	გ/სმ ³	1,48
3	გრუნტის ნაწილაკების სიმკვრივე	ρ_s	გ/სმ ³	2,73
4	ბუნებრივი ტენიანობა	W	ერთ. ნაწ.	0,271
5	ფორიანობა	n	%	46
6	ფორიანობის კოეფიციენტი	e	ერთ. ნაწ.	0,849
7	ტენიანობა დენადობის ზღვარზე	W _L	ერთ. ნაწ.	0,420
8	ტენიანობა პლასტიურობის ზღვარზე	W _P	ერთ. ნაწ.	0,194
9	პლასტიურობის რიცხვი	I _P	ერთ. ნაწ.	22,6
10	დენადობის მაჩვენებელი	I _L	ერთ. ნაწ.	0,34
11	ტენიანობის ხარისხი	S _r	ერთ. ნაწ.	0,87
12	პუასონის კოეფიციენტი	μ	ერთ. ნაწ.	0,42
13	დეფორმაციის მოდული	E	კგძ/სმ ²	150
14	შიგა ხახუნის კუთხე		გრადუსი	17
15	ხვედრითი შეჭიდულობა	C	კგძ/სმ ²	0,41
16	პირობითი საანგარიშო წინაღობა	R ₀	კგძ/სმ ²	2,7

გრუნტი დამუშავების სიმნელის მიხედვით მიეკუთვნება 8-გ-II კატეგორიას.

გრუნტი სეისმური თვისებების მიხედვით მიეკუთვნება II კატეგორიას.

ფენა №4 ქვიშაქვების და არგილიტების მორიგეობა - P2³ - მონაცრისფრო-მოლურჯო ფერის, თიხურ-კარბონატულ ცემენტზე, მცირე სიმტკიცის. ქვიშაქვების ტექსტურა უწესრიგოა. არგილიტების თხელი შრები, ქვიშაქვის მკვრივ შრეებს შორის დასტებად არის განლაგებული. ნაპრალები შევსებულია კალციტითა და გამოფიტვის მასალებით. ქანების წოლის ელემენტებია: დაქანების აზიმუტი: აზ: 160-170°, დახრის კუთხე 20-25°-ია. ფენა დასინჯულია 6 ნიმუშით. ნიმუშებზე ჩატარდა გამოცდები სიმტკიცეზე ერთლერძა კუმშვისას, როგორც ბუნებრივ, ასევე წყალგაჯერებულ მდგომარეობაში. გრუნტის თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები მოყვანილია ცხრილში 3.3.2.3. ხოლო ლაბორატორიული კვლევების მასალები და შედეგები წარმოდგენილია დანართებში ცხრილების სახით.

ცხრილი 3.3.2.3. გრუნტის თვისებების ნორმატიული მაჩვენებლები

N	ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების დასახელება	ინდექსი	განზ. ერთეული	ნორმატიული მნიშვნელობა
1	სიმკვრივე	ρ	გ/სმ ³	2,10
2	ტენიანობა	W	%	8,2
3	სიმტკიცე ერთლერძა კუმშვაზე წყალში	Rc	მპა	8,8
4	დეფორმაციის მოდული	E	მპა	2000
5	პუასონის კოეფიციენტი	μ		0,20

სახსტანდარტი 25100-82-ის მიხედვით გრუნტი მიეკუთვნება დანალექ, შეცემენტებულ, კლდოვან, დარბილებად, მცირე სიმტკიცის ქანებს.

გრუნტი დამუშავების სიმნელის მიხედვით მიეკუთვნება 28-ნ-VI კატეგორიას.

გრუნტი სეისმური თვისებების მიხედვით მიეკუთვნება II კატეგორიას.

სამშენებლო მოედანზე მიწისქვეშა წყალი მიწის ზედაპირიდან 6,0 მ-ის სიღრმიდან დაფიქსირდა თიხოვან გრუნტში, ქვიშნარის ლინზებში. წყალი საშუალოდ აგრესიულია სახსტანდარტის 10178 - 76 პორტლანტცემენტზე დამზადებული წყალშეუღწევადი W4 მარკის ბეტონის მიმართ, სუსტად აგრესიულია W6 და W8 მარკის ბეტონების მიმართ. არ არის აგრესიული პორტლანდცემენტის სახსტანდარტი 10178-76 კლინკერში ჩანართებით

C₃S არაუმეტეს 65%; C₃A არაუმეტეს 7%; C₃A+ C₄AF არაუმეტეს 22%; წილაპორტლანდცემენტზე და აგრეთვე სულფატომედეგი სახსტანდარტი 22266-76 დამზადებული წყალშეუღწევადი W₄, W₆, W₈ მარკის ბეტონების მიმართ.

არ არის აგრესიული არმატურის მიმართ რკინა-ბეტონის კონსტრუქციების წყალში მუდმივი დაძირვის პირობებში, სუსტად აგრესიულია პერიოდული დასველების დროს.

ცხრილი 3.3.2.4. გრუნტების შემადგენლობის და ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების კვლევის ჯამური უწყისი

რიცხვი №	კაბელური დისტანციაზე მეტყველებული სისტემის მიზნების მიხედვით	მიზანის დაგენერირების მიზნების მიხედვით	ურაქვითი ზომა, მმ										გენერირებული მასა, გ	გენერირებული მასა, გ												
			60-40	40-20	20-10	10-5	5-2	2-1	1-0.5	0.5-0.25	0.25-0.1	0.1-0.05			0.05-0.01	0.1-0.5	0.5-1	1-2	2-5	5-10	10-20	20-40	40-60			
1	1	2.8											21.3	37.0	19.0	18.0	0.13	2.72	1.95	1.61	41	0.692	0.84	0.67	17	თიხა ნახევრადმქარი
2	2	2.2											21.5	37.5	19.4	18.1	0.12	2.72	1.97	1.62	40	0.678	0.86	0.66	18	თიხა ნახევრადმქარი
3	3	3.4											24.3	41.0	23.0	18.0	0.07	2.72	1.92	1.54	43	0.761	0.87	0.57	19	თიხა ნახევრადმქარი
4	4	2.2											20.2	36.8	17.2	19.6	0.15	2.73	1.96	1.63	40	0.674	0.82	0.61	16	თიხა ნახევრადმქარი
5	5	2.8											22.3	40.8	21.9	18.9	0.02	2.73	1.92	1.57	42	0.739	0.82	0.65	17	თიხა ნახევრადმქარი
6	6	2.0											23.1	37.5	20.0	17.5	0.18	2.72	2.00	1.62	40	0.674	0.93	0.63	17	თიხა ნახევრადმქარი
7	1	8.2											28.2	47.0	20.8	28.2	0.28	2.73	1.87	1.48	47	0.872	0.88	0.47	18	თიხა ძნელდასტიური
8	2	9.2											27.9	46.9	18.7	28.2	0.33	2.73	1.86	1.45	47	0.877	0.87	0.40	15	თიხა ძნელდასტიური
9	3	8.0											27.4	39.1	19.8	19.3	0.39	2.73	1.88	1.48	46	0.850	0.88	0.48	14	თიხა ძნელდასტიური
10	4	9.0											26.8	40.1	19.7	20.4	0.35	2.72	1.90	1.50	45	0.815	0.89	0.33	16	თიხა ძნელდასტიური
11	5	8.0											25.5	39.4	17.2	22.2	0.37	2.74	1.92	1.53	44	0.791	0.88	0.40	17	თიხა ძნელდასტიური
12	6	7.2											26.8	39.6	20.4	19.2	0.33	2.74	1.84	1.45	47	0.888	0.83	0.39	20	თიხა ძნელდასტიური

შპ.ს. "თბილისკებულოვექტი"-ს გაორექნიკური
დაბორიატორის ხელმძღვანელი :
თარიღი: 30.11.2022

ପ୍ରଦୀପ କାମିନ୍ଦୁ

3. ଦ୍ୱାରା ପରିଚୟ କରିବାର ପାଇଁ

3.3.3. დასკვნები და რეკომენდაციები

- ქ. თბილისი, გივი ამილახვარის ქუჩა №17ბ, რადიოფარმაცევტული საწარმო შენობის მშენებლობისთვის გამოყოფილი მიწის ნაკვეთი №01.19.18.003.132 მდებარეობს სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით მცირედ დახრილ, უსწორმასწორო რელიეფზე, აბსოლუტური ნიშნულებით 523,0–526,0 მ. სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ 2019 წელს ჩატარებული კვლევების “ქ. თბილისის გეოლოგიური საფრთხეების შეფასების ანგარიში”-ს გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების მიხედვით, საკვლევი უბანი და სამშენებლო მოედანი მიეკუთვნება დაბალი გეოლოგიური საფრთხის ზონას. სამშენებლო მოედნის მახლობლად და მიმდებარედ, საშიში გეოლოგიური მოვლენები (მეწყერი, ღვარცოფი, ზვავი, კარსტი, სუფოზია და სხვ.) განვითარებულია არ არის, ამიტომ, მიწის ნაკვეთი მდგრადია.
- სამშენებლო მოედანზე გამოიყო სამი საინჟინრო-გეოლოგიური ელემენტი (ნაყარი გრუნტის ფენა მხედველობაში არ მიიღება, იგი უნდა მოიჭრას): ამ ს.გ.ე-ების ნორმატიული და საანგარიშო მნიშვნელობები მოცემულია ცხრილში 3.3.3.1.

ცხრილი 3.3.3.1.

სე	ნორმატიული და სანგარიშო მნიშვნელობები	სიმკვრიფულის ფასი	ხევდრითი შეჭიდულობა C კპა	შეგა ხახუნის კუთხის ფრაგმენტი	დეფორმაციის მოდული E მპა	პირობითი სანგარიშო წინაღმა B კებ/სტ	სიმტკიცე ერთლუნება კუმულატურულის მანგაბაზე Rc კპა	პუსტნის კოეფიციენტი μ	გრუნტის დასახულება
I	A _n	1.95	63	18	21	3.8	0.42	თიხა მოყვითალო	
	α=0.85	1.94	60	17					
	α=0.95	1.93	58	16					
II	A _n	1.88	41	17	15	2.7	0.42	თიხა ყავისფერი	
	α=0.85	1.86	35	16					
	α=0.95	1.85	32	15					
III	A _n	2.10		2000		8,8	0,20	ქვიშაქვა	
		2.09				8,5			
		2.08				8,3			

შენიშვნა: ალბათობის საიმედოობა გრუნტის საანგარიშო მახასიათებლების განსაზღვრისას მიიღება - ფუძის ზიდვის უნარზე გაანგარიშებისას $\alpha=0.95$, დეფორმაციაზე ანგარიშისას $\alpha=0.85$

- გრუნტების ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების გათვალისწინებით, ფუძის გრუნტებად რეკომენდებულია I და III ს.გ.ე. I ს.გ.ე-ს გამოყენების შემთხვევაში საძირკვლის ტიპი რეკომენდებულია – რკინა-ბეტონის ფილა. ხოლო III ს.გ.ე-ზე რკინა-ბეტონის დგარი ხიმინჯები.
- სამშენებლო მოედანზე მიწისქვეშა წყალი მიწის ზედაპირიდან 6,0 მ-ის სიღრმიდან დაფიქსირდა. წყალი სულფატურად აგრესიულია.
- სამშენებლო მოედნის ჩრდილოეთით მდებარეობს ქვემო სამგორის არხი, ვინაიდან არხი სამშენებლო მოედნიდან დაშორებულია 120 მ-ით, სამშენებლო მოედანზე არხის მოქმედება მოსალოდნელი არ არის.
- ქვაბულის მოწყობის დროს, სადრენაჟო და წყალქცევითი სამუშაოების ჩატარებისთვის გათვალისწინებულ იქნეს ს.ნ. და წ. 3.02.01-87 თავი 2-ის მოთხოვნები, ხოლო წყლის მოდენა ქვაბულის 1 მ²-ზე მიღებული იქნეს 0.01 ლ/წმ.
- ქვაბულის ფერდოს მაქსიმალური დასაშვები დახრა მიღებული უნდა იქნეს ს.ნ. და წ. 3.02.01-87-ის 3.11, 3.12, 3.15 პუნქტების გათვალისწინებით და ს.ნ. და წ. III-4-80 მე-9 თავის მიხედვით. ს.ნ. და წ. III-4-80 გ9.11 ცხრილი 4-ის თანახმად 5 მ-მდე ქვაბულის მოწყობის შემთხვევაში ქვაბულის ფერდოს ქანობი ნაყარი გრუნტებისათვის მიიღება 1:1,25 ანუ 38°,

თიხნარებისთვის მიიღება 1:0,75 ანუ 53°, ხოლო ქვაბულის ფერდოს ვერტიკალური ქანობის შემთხვევაში, როდესაც ქვაბული 5 მ-ზე მეტია, აუცილებელია მისი ფერდობების გამაგრება შპუნტების, ხიმინჯების, საყრდენი კედლების ან სხვა მეთოდების გამოყენებით.

8. ქ. თბილისი - პნ 01.01.-09 „სეისმომედეგი მშენებლობა“ სეისმური საშიშროების რუკის დანართის მიხედვით განეკუთვნება 8 ბალიან სეისმური საშიშროების ზონას, ხოლო უბნის ამგები გრუნტები სეისმური თვისებებით, იმავე კრებულის ცხრილი 1-ის მიხედვით მიეკუთვნებიან II კატეგორიას.

3.3.4. მოკლე რეზიუმე

საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის შედეგების გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება გეოლოგიურ გარემოზე ნეგატიურ ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ იქნება და არც საპროექტო შენობა-ნაგებობებზეა მოსალოდნელი საშიში გეოდინამიკური პროცესების ზემოქმედება.

3.4. ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე

როგორც აღინიშნა საპროექტო ტერიტორიის მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილია საშუალოდ 5 სმ ფენით. აღსანიშნავია, რომ ტერიტორიაზე დღემდე შემორჩენილია მყარი საფარით დაფარული მონაკვეთები და ბეტონის კონსტრუქციების ნარჩენები.

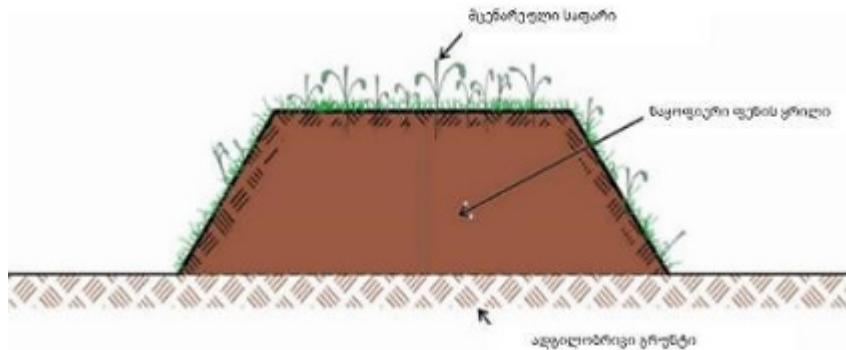
მშენებლობის დაწყებამდე დაგეგმილია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და დროებით დასაწყობება მშენებლობის დასრულების შემდეგ ტერიტორიის რეკულტივაციის პროცესში გამოყენების მიზნით.

საპროექტო ტერიტორიის ფართობის (6326 კვ.მ.) გათვალისწინებთ მოსახსნელი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მაქსიმალურმა რაოდენობამ შეიძლება შეადგინოს 316.3 მ³. ნიადაგის დროებით დასაწყობება მოხდება საპროექტო ტერიტორიის აღმოსავლეთ მხარეს შერჩეულ მოედანზე რომლის კუთხეების წვეროს გეოგრაფიული კოორდინატებია:

1. X=492903, Y= 4616489;
2. X= 492895, Y= 4616494;
3. X= 492893, Y= 4616488;
4. X= 492904, Y= 4616484.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვა მოხდება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შეახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მე-3 მუხლის მე-11 და მე-12 პუნქტებით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად, კერძოდ: ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა განთავსდება ცალკე ტერიტორიაზე, არაუმეტეს 2,5 მ -ის სიმაღლის ნაყარში, ე.წ. კავალიერებში, რომელთა ფერდების დახრილობის კუთხე არ უნდა აღემატებოდეს 45° - ს. დასაწყობების ტერიტორია დაცული უნდა იყოს წარეცხვისაგან წყალამრიდი არხების მოწყობით (საჭიროების შემთხვევაში). თუკი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობება-შენახვა გათვლილია ხანგძლივ პერიოდზე (ანუ ერთ წელზე მეტი) საჭირო გახდება კავალიერების ფერდების დაცვა ეროზიისაგან.

სურათი 3.4.1. ნაყოფიერი ფენის დასაწყობების ტიპიური სქემა

ნიადაგის/გრუნტის დაბინძურების ძირითადი წყაროები შეიძლება იყოს მყარი და თხევადი ნარჩენების არასწორი მართვა, გამოყენებული ტექნიკიდან, ნავთობპროდუქტების და სხვა დამაბინძურებლების გაუონვა.

ნიადაგის/გრუნტის დაბინძურების პრევენციის მიზნით გათვალისწინებული იქნება შესაბამისი გარემოსდაცვითი ღონისძიებები, მათ შორის: დაწესდება კონტროლი ნარჩენების სათანადო მართვაზე, პროექტის მიზნებისათვის გამოყენებული ტექნიკისა და სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკურ გამართულობაზე. საწავის შემთხვევითი დაღვრის შემთხვევაში, მოხდება დაბინძურებული ფენის დროული მოხსნა და ტერიტორიიდან გატანა შემდგომი მართვის მიზნით.

3.5. ზემოქმედება წყლის გარემოზე

საპროექტო საწარმოსათვის შერჩეული ტერიტორიის სიახლოვეს ბუნებრივი ზედაპირული წყლის ობიექტები წარმოდგენილი არ არის. მდ. მტკვარიდან დაცილება შეადგენს დაახლოებით 5 კმ-ს. საპროექტო ტერიტორიიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთის მხარეს, ზედა ნიშნულებზე, 100 მ-ზე მეტი მანძილის დაცილებით გადის ქვემო სამგორის მაგისტრალური სარწყავი არხი.

როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ფაზებზე საწარმოს წყალმომარაგება მოხდება ქალაქის წყალსადენის ქსელიდან.

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, საწარმოს მშენებლობის ფაზაზე სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო მასალების მწარმოებელი ობიექტების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის და შესაბამისად, საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება. სამშენებლო სამუშაოების მცირე მოცულობებიდან გამომდინარე, ტერიტორიაზე ნაყარი სამშენებლო მასალების ან ატმოსფერული წყლების დაბინძურების სხვა წყაროების განთავსება დაგეგმილი არ არის და დაბინძურებული სანიაღვრე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

მშენებლობის ფაზაზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება და საწარმოს ტერიტორიაზე არც სანიაღვრე წყლების დაბინძურების წყაროები იქნება წარმოდგენილი. შესაბამისად ადგილი ექნება მხოლოდ საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას.

როგორც 2.9 პარაგრაფშია მოცემული, ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ქალაქის საკანალიზაციო სისტემაში. პროექტის მიხედვით, საწარმოო ზონაში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში ჩაშვება მოხდება 10 საათიანი დაყოვნების შემდეგ, რისთვისაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა 1.0 m^3 ტევადობის ტექნიკური რეზერვუარები, ტუმბო

დაადგარებით. აღნიშნულის გათვალისწინებით საკანალიზაციო სისტემაში რადიაციული დაბინძურების მქონე ჩამდინარე წყლების ჩაშვების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.

როგორც აღინიშნა, როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ფაზებზე ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ქალაქის საკანალიზაციო ქსელში და შესაბამისად მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების რისკი არ იქნება მნიშნელოვანი. მიწის სამუშაოების შესრულების პროცესში მიწისქვეშა წყლების ხარისხზე ზემოქმედების პრევენციის მიზნით გატარებული იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთაგან მნიშვნელოვანია სამუშაოებზე გამოყენებული სამშენებლო ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკური გამართულობის კონტროლი და საწვავის და ზეთების ავარიული დაღვრის შემთხვევაში დაბინძურებული გრუნტის მოხსნა და შემდგომი მართვისათვის შესაბამის კონტრაქტორზე გადაცემა.

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში წყლის გარემოზე ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი. ქვემო სამგორის მაგისტრალური სარწყავი არხის წყლის ხარისხზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის დაცილების მანძილიდან და ადგილმდებარეობიდან გამომდინარე.

3.6. ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე

სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების გარკვეული რისკი არსებობს მშენებლობის ფაზაზე და განსაკუთრებით მიწის სამუშაოების პროცესში, როგორც 2.8 პარაგრაფშია მოცემული ქალაქის სამშენებლო მასალების პოლიგონზე გატანას დაქვემდებარება დაახლოებით 2500 მ³ ფუჭი ქანები, რომლის ტრანსპორტირებისათვის საშუალოს 20 მ³ ტევადობის თვითმცლელი ავტომანქანების გამოყენების შემთხვევაში, საჭირო იქნება დაახლოებით 125 სატრანსპორტო ოპერაციის შესრულება. შენობა ნაგებობებისათვის საძირკვლების ქვაბულის მომზადების სამუშაოების ხანგრძლივობა არ იქნება 3 კვირაზე და შესაბამისად, დღის განმავლობაში შესასრულებელი სატრანსპორტო ოპერაციების მაქსიმალური რაოდენობა არ იქნება 9 ოპერაციაზე მეტი და შესაბამისად სატრანსპორტო ნაკადებზე მაღალი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ექსპლუატაციის ფაზაზე, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების რისკი მინიმალური, რადგან ძირითადი ნედლეულის, ე.წ. „მძიმე წყალი“-ს შემოტანა მოხდება წელიწადში რამდენჯერმე, ხოლო მზა პროდუქციის ტრანსპორტირება პირველ ეტაპზე მოხდება მხოლოდ კვირაში მაქსიმუმ 3-ჯერ.

3.7. ნარჩენების წარმოქმნასთან დაკავშირებული ზემოქმედება

თუ გავითვალისწინებთ, რომ სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო მასალების მწარმოებელი ობიექტების მოწყობა გათვალისწინებული არ არის, მშენებლობის ფაზაზე მნიშვნელოვანი რაოდენობის სამშენებლო მასალების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

მოსალოდნელი ნარჩენებიდან, ყველაზე დიდი რაოდენობით წარმოიქმნება მიწის სამუშაოებისას ექსკავირებული გრუნტი, დაახლოებით 2500 მ³, რომელიც გატანილი იქნება ქალაქის სამშენებლო ნაჩენების პოლიგონზე მუდმივად დასაწყობების მიზნით.

სხვა ნარჩენებიდან მოსალოდნელია შემდეგი:

- შერეული მუნიციპალური ნარჩენების (კოდი 20 03 01);
- ძრავისა და კბილანური გადაცემის კოლოფის სინთეტიკური ზეთები და სხვა ზეთოვანი ლუბრიკანტები (კოდი 13 02 06*);

- აბსორბენტები, ფილტრის მასალები (ზეთის ფილტრების ჩათვლით, რომელიც არ არის განხილული სხვა კატეგორიაში), საწმენდი ნაჭრები და დამცავი ტანისამოსი, რომელიც დაბინძურებულია სახიფათო ნივთიერებებით (15 02 02*);
- საწმენდი ნაჭრები და დამცავი ტანისამოსი, რომელიც დაბინძურებულია სახიფათო ნივთიერებებით (15 02 02*);
- ნიადაგი და ქვები, რომლებიც არ გვხვდება 17 05 03 პუნქტში, (დაუბინძურებელი ნიადაგი, რომელიც მშენებლობის პროცესში გათხრების შედეგად წარმოიქმნება) (17 05 04);
- ნიადაგები და ქვები, რომლებიც შეიცავს სახიფათო ნივთიერებებს¹ (17 05 03*);
- შერეული სამშენებლო და ნგრევის შედეგად მიღებული ნარჩენები, რომლებსაც არ ვხვდებით 17 09 01, 17 09 02 და 17 09 03 პუნქტებში (17 09 04).

საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება შესაბამისი კონტეინერ(ები) და გატანილი იქნება ქ. თბილისის დასუფთავების მუნიციპალური სამსახურის მიერ.

სხვა ნარჩენების შეგროვება მოხდება ამისათვის სპეციალურად გამოყოფილ კონტეინერში/ადგილას და შემდგომი მართვისათვის გადაეცემა შესაბამის კონტრაქტორს.

როგორც აღინიშნა, დაგეგმილი სამუშაოების მცირე მოცულობებიდან და შესრულების მოკლე ვადებიდან გამომდინარე, წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობები არ იქნება მნიშვნელოვანი. ნარჩენების მართვაზე გამოყოფილი იქნება პასუხისმგებელი პირი.

აღსანიშნავია, რომ რადიოფარმაცევტული წარმოება წარმადგენს უნარჩენო წარმოებას და შესაბამისად საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

საწარმოს ნარჩენებს წარმოადგენს ნახშირის და HEPA ფილტრები, გამოცვლილი კაპილარები, ლაბორატორიული ჭურჭელი და სხვა, რომლებიც ექსპლუატაციის გარკვეული პერიოდის შემდეგ ექვემდებარება შეცვლას და განახლებას. პოტენციური დეაქტივაციის მიზნით, ასეთი ნარჩენების ყოვნდება შესაბამის სათავსოში (ნახაზზე 2.3.1. პოზიცია N52). ნარჩენების შემდგომი მართვა მოხდება „რადიოაქტიური ნარჩენებისადმი მოპყრობის წესი“-ს შესახებ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის N189 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

ანალოგიური საწარმოების პრაქტიკული გამოცდილებიდან გამომდინარე, წლის განმავლობაში წარმოქმნილი ნარჩენების მაქსიმალური რაოდენობა საშუალოდ შეიძლება იყოს 35-40 კგ/წელ.

3.8. ზემოქმედება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე

საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის საკუთრებას და შესაბამისად მიწის საკუთრებასა და გამოყენების პირობებზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.

მშენებლობის აქტიურ ფაზაზე დასაქმებულთა რაოდენობა იქნება 50 ადამიანი, ექსპლუატაციის ფაზაზე 15 (რამდენიმე წლის შემდეგ საწარმოს სრული დატვირთვით ამოქმედების შემდეგ დასაქმებულთა რაოდენობა იქნება 20). აღნიშნული მცირე, მაგრამ დადებით ზემოქმედებად უნდა ჩაითვალოს მოსახლეობის დასაქმების თვალსაზრისით.

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, საწარმოს მშენებლობა და ექსპლუატაცია ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების რისკებთან დაკავშირებული არ იქნება. წარმოების პროცესში გამოყენებული რადიოაქტიური იზოტოპების (რფპ) ნახევარდაშლის მცირე პერიოდიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საინჟინრო და ორგანიზაციული პრევენციული

¹ ნარჩენების რაოდენობის წარმოქმნა დამოკიდებულია დაღვრების სიხშირესა და მასშტაბებზე.

ღონისძიებების გათვალისწინებით, რადიაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები პრაქტიკულად არ არსებობს.

პროექტის მიხედვით, ციკლოტრონის ბუნკერების ეკრანირების რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება შესრულებულია, ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციების შესაბამისად მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდის 2.7.0 (Monte Carlo transport code MCNPX 2.7.0) მიხედვით. ამასთანავე საწარმოს რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი განხორციელდება ისრაელის კომპანია Rotem Industries Ltd-ის WebiSmart-ის რადიაციული მონიტორინგის სისტემის მაღალეფექტური დეტექტორებით.

აქვე უნდა აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ ზემოქმედების მინიმალური რისკებიდან გამომდინარე, საზღვარგარეთის ქვეყნების მრავალ კლინიკაში რადიოფარმაცევტული პრეპარატების საწარმოები ფუნქციონირებს უშუალოდ კლინიკის შენობებში.

ზოგადად უნდა აღინიშნოს, რომ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება მკეთრად გააუმჯობესებს ქვეყანაში ონკოლოგიური დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკის და მიზნობრივი მკურნალობის პირობებს, რაც მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯი ქნება ქვეყანაში ბირთვული მედიცინის განვითარების და ათასობით ადამიანის გამოჯანმრთელების თვალსაზრისით.

3.9. კუმულაციური ზემოქმედება

როგორც საპროექტო ტერიტორიის აუდიტის პროცესში დადგინდა, საპროექტო ტერიტორიის განთავსების არეალში სხვა რაიმე ობიექტების სამშენებლო სამუშაოები არ მიმდინარეობს და არსებული ინფორმაციით არც უახლოეს პერიოდშია დაგეგმილი. შესაბამისად საპროექტო საწარმოს მშენებლობის პროცესში პარალელურ რეჟიმში მიმდებარე ტერიტორიებზე სხვა ობიექტების მშენებლობას, სავარაუდოდ მაღალი ალბათობით ადგილი არ ექნება.

რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის, რადგან ანალოგიური პროფილის საწარმოები ქალაქის ტერიტორიაზე პრაქტიკულად არ არსებობს.

ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების რისკები, კერძოდ: ატმოსფერული ჰაერს ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედება იქნება მინიმალური და მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებული საწარმოებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის პირობებში კუმულაციური ზემოქმედება იქნება უმნიშვნელო. გარემოზე ზემოქმედების სხვა რისკები საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი არ არის.

აღნიშნულის გათვალისწინებით შეიძლება ითქვას, რომ საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე გარემოზე კუმულაციური ზემოქმედების რისკები არ იქნება მნიშვნელოვანი.

4 გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შედარებითი ანალიზი

საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მიხედვით სკრინინგი არის პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ჩატარების საჭიროებას. ამავე კოდექსის მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით, სამინისტრო, იმის თაობაზე, ექვემდებარება თუ არა დაგეგმილი საქმიანობა გზშ-ს, გადაწყვეტილებას იღებს შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- ა) საქმიანობის მახასიათებლები;
- ა.ა) საქმიანობის მასშტაბი;

- ა.ბ) არსებულ საქმიანობასთან ან/და დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედება;
- ა.გ) ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით – წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენება;
- ა.დ) ნარჩენების წარმოქმნა;
- ა.ე) გარემოს დაბინძურება და ხმაური;
- ა.ვ) საქმიანობასთან დაკავშირებული მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი;
- ბ) დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი და მისი თავსებადობა:
- ბ.ა) ჭარბტენიან ტერიტორიასთან;
- ბ.ბ) შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან;
- ბ.გ) ტყით მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიასთან, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები;
- ბ.დ) დაცულ ტერიტორიებთან;
- ბ.ე) მჭიდროდ დასახლებულ ტერიტორიასთან;
- ბ.ვ) კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთან და სხვა ობიექტთან;
- გ) საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათი:
- გ.ა) ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი;
- გ.ბ) ზემოქმედების შესაძლო ხარისხი და კომპლექსურობა.

მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილში მოცემული კრიტერიუმების შედარებითი ანალიზი წარმოდგენილია ცხრილის სახით (ცხრილი 4.1).

ცხრილი 4.1. შედარებითი ანალიზი

N	კოდექსის მე-7 მუხლის მე-3 ნაწილში მოცემული კრიტერიუმები	გარემოზე მოსალოდენელი რისკების შეფასება						განმარტება
		უმნიშვნელო	ძალინ დაბალი	დაბალი	საშუალო	მაღალი	ძალიან მაღალი	
1. საქმიანობის მახასიათებლები								
1.1	საქმიანობის მასშტაბი	-	-	+	-	-	-	<p>პროექტის მიხედვით დაგეგმილია 998,62 მ² ფართობის საწარმოო შენობის (დამატებით ტექ. სართული 355,5 მ²) და დამხმარე სათავსების მოწყობა, რომელიბიც განთავსებული იქნება შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის კუთვნილ ტერიტორიაზე. სამშენებლო სამუშაოები მცირე მოცულობისა და საწარმოო შენობის მოწყობის და ექსპლუატაციის გაშვების დაგეგმილია 1.5-2.0 წლის ვადაში.</p> <p>საწარმოში დაგეგმილი სამედიცინო ციკლოტრონის წარმადობიდან გამომდინარე წარმოების ერთი ციკლის დროს შესაძლებელი იქნება 30 პაციენტისთვის საჭირო დოზის დამზადება. თითოეული პაციენტისთვის მაქსიმალური დოზის ოდენობას წარმოადგენს 10 მლ. ამასთანავე ექსპლუატაციის პირველი 3-4 წლის განმავლობაში, საქართველოში ბირთვული მედიცინის განვითარების ამჟამინდელი დონიდან გამომდინარე ციკლოტრონის ჩართვა საჭირო იქნება კვირაში მაქსიმუმ სამჯერ.</p> <p>აღნიშნულის გათვალისწინებით დაგეგმილი საქმიანობა შეიძლება შეფასდეს, როგორც მცირე მასშტაბის საქმიანობა.</p>
1.2	არსებულ საქმიანობასთან ან/და დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედება	+	-	-	-	-	-	<p>დღეისათვის საპროექტო ტერიტორიის განთავსების არეალში სხვა რაიმე ობიექტების სამშენებლო სამუშაოები არ მიმდინარეობს და არსებული ინფორმაციით, მაღალი ალბათობით არც უახლოეს პერიოდშია დაგეგმილი. შესაბამისად საპროექტო საწარმოს მშენებლობის პროცესში პარალელურ</p>

								რეჟიმში მიმდებარე ტერიტორიებზე სხვა ობიექტების მშენებლობას ადგილი არ ექნება. რაც შეეხება ექსპლუატაციის ეტაპს, კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის, რადგან ანალოგიური პროფილის საწარმოები ქალაქის ტერიტორიაზე წარმოდგენილი არ არის. როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების რისკები, კერძოდ: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედება იქნება მინიმალური და მიმდებარე ტერიტორიებზე არსებული საწარმოებთან პარალელურ რეჟიმში მუშაობის პირობებში კუმულაციური ზემოქმედება იქნება უმნიშვნელო. გარემოზე ზემოქმედების სხვა რისკები საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი არ არის.
1.3	ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით - წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენება	-	-	+	-	-	-	საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის კუთვნილ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, 6326 კვ. მ. ფართობის მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 01.19.18.003.132). საპროექტო ტერიტორია ადრე გამოყენებული იყო სამრეწველო საწარმოს ექსპლუატაციისათვის, რომლის შენობა-ნაგებობებს ჩატარებული აქვთ დემონტაჟი და სამშენებლო ნარჩენები გატანილია ტერიტორიიდან. დღეისათვის აღინიშნება მხოლოდ ძველი შენობების საძირკვლების ნარჩენები. აღნიშნულიდან გამომდინარე ტერიტორია გამოირჩევა მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით. ტერიტორიის აუდიტის შედეგების მიხედვით, ხე მცენარეების

									წარმოდგენილი არ არის , ხოლო ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძალზე მწირია. ნაყოფიერ ფენის სისქე საშუალოდ შეადგენს 5 სმ-ს. მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვიდან გამომდინარე, საპროექტო ტერიტორია ცხოველთა საბინადრო ადგილების თვალსაზრისით დაბალსენსიტიურია და შესაბამისად აქ შეიძლება მოხვდეს მხოლოდ ქალაქისათვის დამახასიათებელი სახეობები. აღნიშნულის გათვალისწინებით დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების რისკი არ იქნება მნიშვნელოვანი.
1.4	ნარჩენების წარმოქმნა	-	-	+	-	-	-	დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოების მცირე მოცულობებიდან გამომდინარე, მშენებლობის ფაზაზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობა არ იქნება მნიშვნელოვანი. რაოდენობრივი თვალსაზრისით აღსანიშნავია ფუჭი ქანების რაოდენობა დაახლოებით 2500 მ³, რომლის გატანა და განთავსება მოხდება ქ. თბილისის სამშენებლო ნარჩენების პოლიგონზე. სხვა ნარჩენების გადაცემა შემდგომი მართვის მიზნით მოხდება ნარჩენების მართვის გეგმით განსაზღვრულ კონტრაქტორზე.	

								აღსანიშნავია, რომ რადიოფარმაცევტული წარმოება წარმადგენს უნარჩენო წარმოებას და შესაბამისად საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება. საწარმოო ნარჩენებს წარმოადგენს ნახშირის და HEPA ფილტრები, გამოცვლილი კაპილარები, ლაბორატორიული ჭურჭელი და სხვა, რომლებიც ექსპლუატაციის გარკვეული პერიოდის შემდეგ ექვემდებარება შეცვლას და განახლებას. პოტენციური დეაქტივაციის მიზნით, ასეთი ნარჩენები ყოვნდება შესაბამის სათავსოში და დაგროვების შესაბამისად, შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა ამ საქმიანობაზე შესაბამისი ნებართვის მქონე კომპანიას. წლის განმავლობაში წარმოქმნილი ნარჩენების მაქსიმალური რაოდენობა საშუალოდ შეიძლება იყოს 35-40 კგ/წელ. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ნარჩენების დეაქტივაცია ხდება საწარმოში დაყოვნების გზით, ნარჩენები მიკუთვნებულია რადიაციულ ნარჩენებს და მათი მართვა მოხდება რადიაციული ნარჩენების მათვის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების შესაბამისად. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ნარჩენების წარმოქმნასთან დაკავშირებული ზემოქმედება შეიძლება შეფასდეს როგორც დაბალი ზემოქმედება.
1.5	გარემოს დაბინძურება და ხმაური	-	+	-	-	-	-	როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოების მცირე მოცულობებიდან გამომდინარე, საწარმოს მშენებლობის პროცესში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედების რისკი მინიმალურია. ამ მხრივ მშენებლობის ფაზაზე აღსანიშნავია მიწის სამუშაოების შესრულება, მაგრამ სამუშაოები იქნება მცირე მოცულობის და მოკლე ვადიანი.

							<p>მშენებლობის ფაზაზე საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება, ხოლო სამშენებლო მოედანზე სანიაღვრე წყლების დაბინძურების რისკის მქონე ობიექტები არ იქნება წარმოდგენილი.</p> <p>საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლები ჩართული იქნება ქალაქის საკანალიზაციო კოლექტორში. შესაბამისად მშენებლობის ფაზაზე წყლის გარემოზე ზემოქმედება შეძლება შეფასდეს როგორც მინიმალური.</p> <p>საპროექტო ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძალზე მწირია, საშუალო სისქე შეადგენს 5 სმ-ს. გაანგარიშების შედეგების მიხედვით, მოსახსნელი ნიადაგს ნაყოფიერ ფენის სისქე იქნება 316.3 მ³.</p> <p>სამშენებლო მოედანზე სამშენებლო მასალების მწარმოებელი ობიექტების მოწყობა გათვალისწინებული არაა და შესაბამისად ადგილი არ ექნება საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას. ამასთანავე სანიაღვრე წყლების დაბინძურების წყაროები ტერიტორიაზე განთავსებული არ იქნება. გამომდინარე აღნიშნულიდან გრუნტის და გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკი მინიმალური.</p> <p>რადიოფარმაცევტული წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გავრცელებას ადგილი არ აქვს. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე უმნიშვნელო ზემოქმედებას ადგილი ექნება ცხელი წყლის გამაცხელებელი ქვაბის ექსპლუატაციის პროცესში.</p> <p>საწარმოს საწარმოო ზონის ჰაერის გაწმენდა ხდება მაღალეფექტური ფილტრების (ნახშირის და HEPA ფილტრები) საშუალებით, ხოლო საერთო, შემკრებ და გამწოვ მილში დამონტაჟებული რადიაციული დეტექტორების საშუალებით უზრუნველყოფილია სისტემატური მონიტორინგი.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>ექსპლუატაციის პროცესში ხმაურის გავრცელება დაკავშირებული იქნება საწარმოს სავენტილაციო და გათბობა-კონდიცირების სისტემების მუშაობასთან დაკავშირებით, მაგრამ როგორც 3.2. პარაგრაფშია მოცემული ზემოქმედება იქნება უმნიშვნელო.</p> <p>ექსპლუატაციის ფაზაზე წყლის გარემოს და ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურების წყაროები არ იქნება წარმოდგენილი.</p> <p>ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე გარემოს დაბინძურებასთან დაკავშირებული რისკები შეიძლება ჩაითვალოს როგორც ძალიან დაბალი.</p>
1.6	საქმიანობასთან დაკავშირებული მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი	+	-	-	-	-	-	<p>დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების პროცესში მასშტაბური ავარიის ან კატასტროფის ინციდენტები მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>მიუხედავად ზემოაღნიშნულისა, საწარმოო- ტექნიკური სისტემ(ებ)ის ავარიულად ან/და სხვა ნებისმიერი მიზეზით მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში, ისევე როგორც ნებისმიერი ტიპის ავარიის, არასაშტატო სიტუაციის, სხვა რომელიმე ნეგატიური მოვლენის წარმოქმნისას, მათზე მოქმედების (რეაგირების) და მართვის გეგმა/გეგმები (ისევე როგორც საქართველოს კანონმდებლობით მოთხოვნილი ყველა სხვა დოკუმენტი), დადგენილი წესით წარდგენილი იქნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოში, საწარმოს ფუნქციონირების დაწყებისთვის საჭირო, შესაბამისი ავტორიზაციის/ლიცენზიის მოპოვებამდე.</p> <p>როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული სამედიცინო ციკლოტრონის ბუნერების ეკრანირების</p>

									რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება შესრულებულია ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციების შესაბამისად მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდის 2.7.0 (Monte Carlo transport code MCNPX 2.7.0) მიხედვით. ამასთანავე საწარმოს რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი განხორციელდება ისრაელის კომპანია Rotem Industries Ltd-ის მიერ წარმოებული WebiSmart-ის მონიტორინგის სისტემის მაღალეფექტური დეტექტორებით. შესაბამისად საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში საწარმოს ფუნქციონირებიდან გამომდინარე, რადიაციულ ფონზე ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.
2. დაგენერირებული საქმიანობის განხორციელების ადგილი და მისი თავსებადობა:									
2.1	ჭარბტენიან ტერიტორიასთან	-	-	-	-	-	-	საპროექტო ტერიტორია არ ესაზღვრება ჭარბტენიან ტერიტორიებს და, შესაბამისად, მათზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.	
2.2	შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან	-	-	-	-	-	-	-	
2.3	ტყით მჭიდროდ დაფარულ ტერიტორიას თან, სადაც გაბატონებულ ია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები	-	-	-	-	-	-	საპროექტო ტერიტორია ტყით დაფარული ტერიტორიებიდან დაცილებულია მნიშვნელოვანი მანძილით, ხოლო უშუალოდ ტერიტორიაზე ხე მცენარეები წარმოდგენილი არ არის და შესაბამისად საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობებზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.	
2.4	დაცულ ტერიტორიებთან	-	-	-	-	-	-	საპროექტო ტერიტორიიდან დაცული ტერიტორიების მნიშვნელოვანი მანძილით დაშორებიდან გამომდინარე დაცული ტერიტორიების ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება.	

2.5	მჭიდროდ დასახლებულ ტერიტორიასთან	-	-		-	-	-	საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2-ის ფარგლებში და უახლოესი საცხოვრებელი ზონის (ცალკე მდგომი სახლის) საზღვრამდე დაცილების მანძილი შეადგენს 450 მ-ს.
2.6	კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთან და სხვა ობიექტთან	-	-	-	-	-	-	<p>საწარმოს მოსაწყობად შერჩეული ტერიტორია ათეულობით წლის განმავლობაში გამოყენებული იყო საწარმოო დანიშნულებით. პროექტის მიხედვით საწარმოს შენობა-ნაგებობების მოწყობა დაგეგმილია ადრე არსებული შენობების ადგილზე და შესაბამისად არქეოლოგიური ძეგლების გვიანი აღმოჩენის რისკი მინიმალურია.</p> <p>საპროექტო ტერიტორიის განთავსების არეალში ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები წარმოდგენილი არ არის.</p> <p>აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით ისტორიულ- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე ზემოქმედების რისკი პრაქტიკულად არ არსებობს.</p>
3. საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათი:								
3.1	ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი	-	-	-	-	-	-	საქმიანობა არ ატარებს ტრანს-სასაზღვრო ზემოქმედების ხასიათს.
3.2	ზემოქმედების შესაძლო ხარისხი და კომპლექსურობა	-	-	-	-	-	-	დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება გარემოზე მაღალ ზემოქმედებასთან დაკავშირებული არ არის.

5 მოკლე რეზიუმე

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის მიხედვით ქ. თბილისში გივი ამილახვარის ქ. N17ბ-ში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე დაგეგმილია რადიოფარმაცევტული საწარმოს მშენებელობის და ექსპლუატაციის პროექტის განხორციელება. პროექტი განახორციელდება ისრაელის წამყვანი სამედიცინო-ტექნოლოგიური კომპანიის Elsmed Healthcare Solutions ერთად, ბელგიურ კომპანიის IBA-ს (Ion Beam Applications S.A.) უშუალო ჩართულობით.

საწარმოს მოსაწყობად შერჩეული ტერიტორია მდებარეობს სამრეწველო ზონა 2 -ს ფარგლებში. ტერიტორია ადრეულ წლებში გამოყენებული იყო სამრეწველო დანიშნულებით და ხასიათდება მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით. შესაბამისად საწარმოს მოწყობის სამუშაოების შესრულება ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების მაღალ რიკებთან დაკავშირებული არ იქნება. საპროექტო ტერიტორიაზე საშიში გეოდინამიკური პროცესების ნიშნები დაფიქსირებული არ არის, ხოლო დაგეგმილი მიწის სამუშაოების მცირე მოცულობების გათვალისწინებით, მშენებელობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე გეოდინამიკური პროცესების გააქტიურებს რისკები პრაქტიკულად არ არსებობს.

როგორც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების რისკები (ატმოსფერული ჰარის ხარისხზე და აკუსტიკურ ფონზე ზემოქმედება, წყლის გარემოზე ზემოქმედება და სხვა) არ იქნება მნიშვნელოვანი, ხოლო რადიაციული უსაფრთხოების რიკების მართვა განხორციელდება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად, კერძოდ: სამედიცინო ციკლოტრონის უსაფრთხოების გაანგარიშება შესრულებულია, ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციების შესაბამისად მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდის 2.7.0 (Monte Carlo transport code MCNPX 2.7.0) მიხედვით. ამასთანავე საწარმოს რადიაციული უსაფრთხოების მონიტორინგი განხორციელდება ისრაელის კომპანია Rotem Industries Ltd-ის WebiSmart-ის მონიტორინგის სისტემის მაღალეფექტური დეტექტორებით, რომელთა მონაცემების დამუშავება ინფორმაციის მიწოდება მოხდება შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფით.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება მოხდება საერთაშორისო სტანდარტების, კერძოდ IAEA (International Atomic Energy Agency - ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტო) შესაბამისი სტანდარტებისა და ნორმების თანახმად, მწარმოებლის რეკომენდაციების შესაბამისად, ასევე საქართველოს კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რაც პრაქტიკულად გამორიცხავს შესაძლო ავარიულ ინციდენტებს.

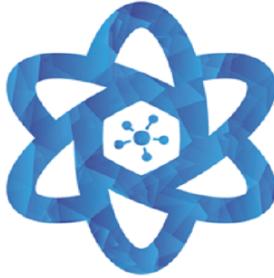
საწარმოს ამოქმედების შემთხვევაში, საქართველოში შესაძლებელი იქნება ონკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტირების მიზნით პოზიტონულ-ემისიური ტომოგრაფიის (PET) მეთოდის ფართოდ დანერგვა, რაც მკვეთრად გააუმჯობესებს ადრეული დიაგნოსტიკის და მიზნობრივი მკურნალობის პირობებს. შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება მნიშვნელოვანი იქნება ათასობით ადამიანის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესების თვალსაზრისით.

6 დანართები

6.1. დანართი N1: სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს წერილი

საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
**ბირთვული და რადიაციული
უსაფრთხოების სააგენტო**

Ministry of Environment Protection and
Agriculture of Georgia

**Legal Entity of Public Law
Agency of Nuclear
and Radiation Safety**

საქართველო, 0112 თბილისი, წინამძღვრიშვილის 200 ; ტელ: (+995 32) 2500047, 2500042, www.anrs.gov.ge; ელ.ფოსტა: contact@anrs.gov.ge
200 Tsinamdzgvirishvili Str. 0112, Tbilisi, Georgia, Tel: (+995 32) 2500047, 2500042, ; www.anrs.gov.ge; E-mail: contact@anrs.gov.ge

N 822

05/08/2022

822-0-2-202208051143

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალის“ გენერალურ დირექტორს
ბატონ გიორგი დლონის

ბატონო გიორგი,

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტომ განიხილა თქვენი 2022 წლის 26 ივლისის N05-07-22/18 წერილი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით გაცნობებთ, რომ ციკლოტრონების ბუნკერების ეკრანირების რადიაციული უსაფრთხოების გათვლისას ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს მიერ რეკომენდირებულია (IAEA-TECDOC-1891, Regulatory Control of the Safety of Ion Radiotherapy Facilities) პროგრამული უზრუნველყოფა მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდი - MCNP ბირთვული პროცესების სიმულაციისათვის (MCNP - Monte Carlo N-particle transport software package for simulating nuclear processes).

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო ითვალისწინებს ატომური ენერგიის საერთაშორისო სააგენტოს რეკომენდაციებს და შესაბამისად თანახმაა, რომ ბელგიური კომპანია IBA-ს ციკლოტრონის ბუნკერის ეკრანირების რადიაციული უსაფრთხოების გათვლისას გამოყენებული იქნას მონტე კარლოს სატრანსპორტო კოდი 2.7.0 (Monte Carlo transport code MCNPX 2.7.0).

პატივისცემით,

ვასილ გედევანიშვილი

3.
სააგენტოს უფროსი

სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო

6.2. დანართი 2: სამედიცინო ციკლოტრონის ბუნკერის რადიაციული უსაფრთხოების გაანგარიშება

29/09/2022

Frédéric Stichelbaut, Ph.D. / F. Bécaas

Domain Expert, IBA Fellow
Frederic.Stichelbaut@iba-group.com

Based on
M-ID 100767

შესავალი

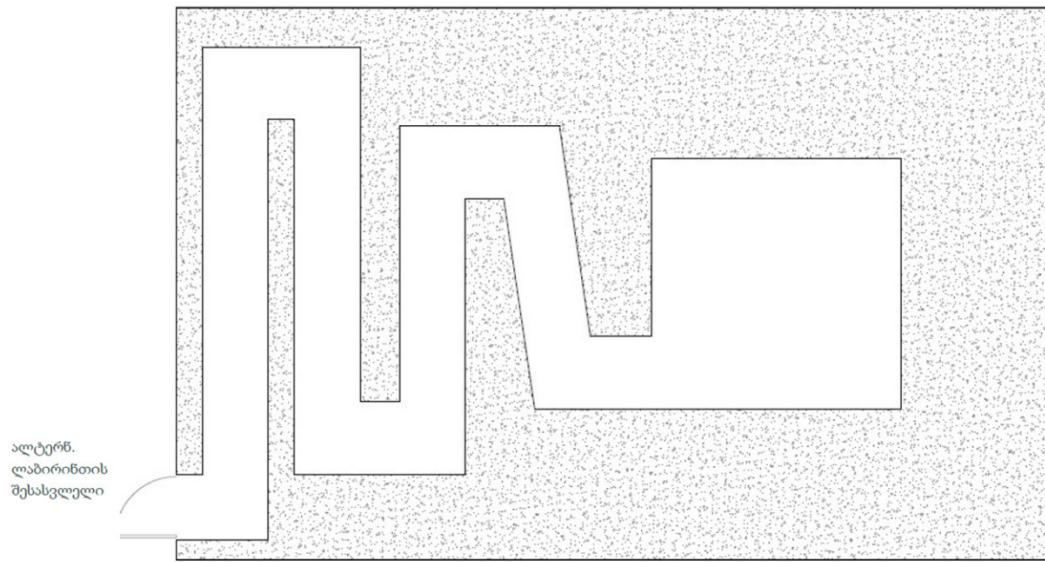

- IBA RPS-ის მიერ შეიქმნა პოზიციური ემისიური ტომოგრაფიის (PET) ახალი ციკლოტრონი, რომლის საშუალებით შესაძლებელია პროტონის სხივების მხოლოდ 18 მევ-მდე აჩქარება.
- C18/9 ციკლოტრონისგან განსხვავებით, ახალ ციკლოტრონს, Cyclone® KIUBE, აქვს მართვული ფორმის უღელი.
- წინამდებარე პრეზენტაციაში განხილულია ეკრანირებული კამერა ლაბირინტით, სადაც განთავსებულია KIUBE300 ციკლოტრონი, რომელიც უზრუნველყოფს სხივის მაქსიმალური 300 მგა დენის მიწოდებას.
- კვლევის ფარგლებში განხილულია ორმაგი 18F სამიზნეებით აღჭურვილი მანქანა-დანადგარი, ვინაიდან მოცემული კონფიგურაცია, რადიაციის თვალსაზრისით, წარმოადგენს ყველაზე ცუდი სცენარის მქონე ვერსაას.
- კვლევა განხორციელდა მოწევე კარლოს უახლესი სატრანსპორტო კოდით MCNPX 2.7.0, ლოს-ალამოსის ეროვნული ლაბორატორიიდან.

2

KIUBE-ის სტანდარტული ლაბირინთი

iBa

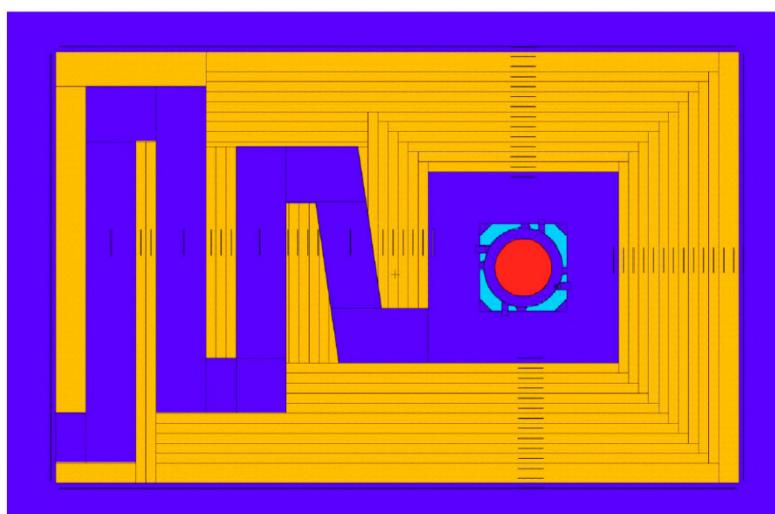

4

MCNPX მოდელირება

iBa

ალტერნ.
ლაბირინთის
გასასვლელი

4

MCNPX მოდელირება:

- ქვეღა კედელი დამზადებულია პორტლანდ ცემენტისგან წარმოებული ბეტონისგან, სიმკვრივით 2,35 გ/სმ³.

ელემენტი	პრიცენტული წილი წონის მიხედვით
H	1.00%
C	0.10%
O	52.91%
Na	1.60%
Mg	0.20%
Al	3.39%
Si	33.70%
K	1.30%
Ca	4.40%
Fe	1.40%

ატომური შემადგენლობა აღებულია კრებულიდან: „Material Composition Data Compendium for Radiation Transport Modeling“, PNNL-15870 Rev.1 (2011).

რადიოზოტოპის წარმოება KIUBE-ით (6)

- Cyclone® KIUBE-ს მიერ წარმოქმნილი 18 მევ-ი პროტონის სხივები შეიძლება გამოყენებულ იქნას სხვადასხვა სამედიცინო რადიოზოტოპების წარმოქმნითავს, (p,n), (p,2n) ან თუნდაც (p, α) ბირთვული რეაქციების საშუალებით;
- $^{18}\text{O}(\text{p},\text{n})^{18}\text{F}$, ^{18}O -ით გამდიდრებული წყლით საცსე თხევადი სამიზნების გამოყენებით;
- $^{14}\text{N}(\text{p},\alpha)^{11}\text{C}$, აზოტით საცსე აირისებური სამიზნების გამოყენებით;
- სხვადასხვა მყარი სუბსტრატები, რომლებიც გამოიყენება მაღალი ატომური ნომრის (Z) მქონე ნუკლიდების წარმოქმნითვის, როგორიცაა ^{64}Cu , ^{123}I , ^{124}I და ^{89}Y . ისინი, როგორც წესი, მიიღება სხივის ენერგიის 18 მევ-იდან 14-15 მევ-ამდე შემცირებით, არასასურველი ნუკლიდების წარმოქმნის პრეცენტის მიზნით.
- კურანირებულ კამერაში განთხოვა მხოლოდ $^{18}\text{O}(\text{p},\text{n})^{18}\text{F}$ პროცესის წარმოება.

რადიოზოტოპის წარმოება KIUBE-ით (7)

- ბირთვულ მედიცინაში გამოყენებული საინტერესო იზოტოპები წარმოებულია ექსკლუზიური არხებით.
- აღნიშნული რეაქციები იწვევს მეორადი წეიტრონებისა და ფოტონების შერეცელი ველის წარმოქმნას.
- ციკლოტრონის ან წებისმიერი გარე სამიზნის ირგვლივ საჭიროა, მოეწყოს სქელი ბეტონის დამცავი კურანი, რადიაციული დასივების დასაშვებ ზღვრებამდე შემცირების მიზნით.
- თურცა, სხვა არხებიც ღაა, რაც გამოიწვევს მეორადი წეიტრონების ან ფოტონების გამომუშავებას.
- შესაბამისად, KIUBE-ში არსებული გამოსხივების წყაროების დადგენის მიზნით, აუცილებელია გათვალისწინებულ იქნას ინკლუზიური რეაქციები (p,xn) და (p,xγ).

რადიაციის წყაროები KIUBE-ით

- KIUBE-მი არსებული რადიაციის წყაროების დეტალური კვლევა აღწერილია დოკუმენტში «Radiation Sources for Cyclone® KIUBE», M-ID 60028 (აპრილი 2017).
- ქვემოთ ცნობილში მოცემულია ნეიტრონის (n/p) და ფოტონის (γ/p) საერთო გამომუშავება Cyclone® KIUBE-ის სხვადასხვა სამიზნეებისთვის.

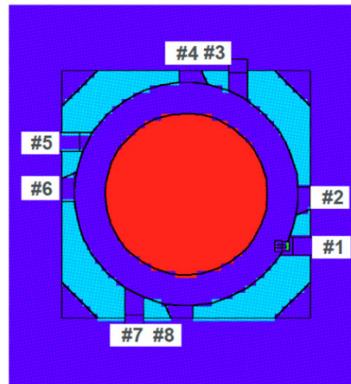
საერთო გამომუშავება	n/p	γ/p
$^{18}\text{O}(p,xn)$	$6.95 \cdot 10^{-3}$	$8.30 \cdot 10^{-3}$
$^{14}\text{N}(p,xn)$	$0.38 \cdot 10^{-3}$	$9.20 \cdot 10^{-3}$
$^{64}\text{Ni}(p,xn)$	$4.40 \cdot 10^{-3}$	$9.78 \cdot 10^{-3}$
$^{123}\text{Te}(p,xn)$	$4.24 \cdot 10^{-3}$	$9.17 \cdot 10^{-3}$
$^{124}\text{Te}(p,xn)$	$4.41 \cdot 10^{-3}$	$10.31 \cdot 10^{-3}$
$^{89}\text{Y}(p,xn)$	$4.40 \cdot 10^{-3}$	$9.02 \cdot 10^{-3}$

მოდელირება: სამიზნეები

- ^{18}F იზოტოპების წარმოებისთვის განიხილება მხოლოდ ორმაგი სხივის გამოყენება შემდეგი დამკეტებით:
- 100%-ით ^{18}O -ით გამდიდრებული წყალი.
- სხივის დენები = 2×150 მკ.
- სამიზნეების კომბინაცია: N1 + N5 ან N3 + N7.

გამოსხივების დოზის სიმძლავრე (1)

iba

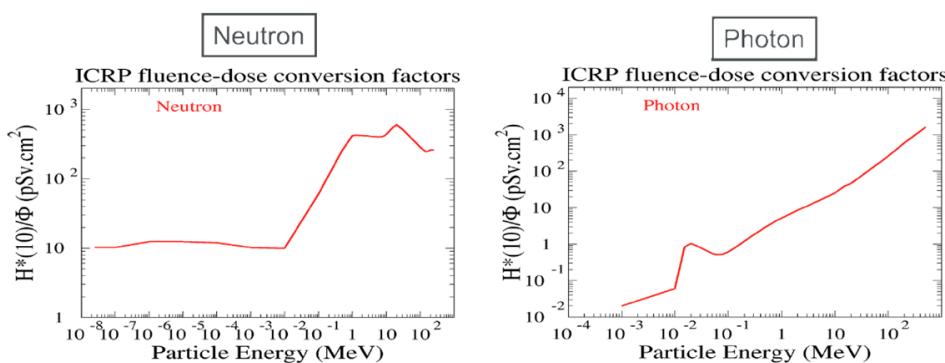
- დოზის სიმძლავრეები გაანგარიშებულია მეორადი წეიტრონებისა და ფოტონებისთვის მიკროზივერტ/სთ-ში, დოზის ამბიენტური ეკივალენტის $H^*(10)$ გამოყენებით.
- $H^*(10)$ არის სამუშაო სიდიდე, რომლის გაზომვა შესაძლებელია კლასიკური ბერი-მეტრის გამოყენებით.
- დოზის სიმძლავრე უნდა იყოს შემდეგ ზღურებში:
  - საათობრივი დოზა < 0.5 მიკროზივერტ/სთ საჯარო სიცრცეში;
  - საათობრივი დოზა < 10 მიკროზივერტ/სთ კონტროლირებად ზონაში.
- აღნიშული ზღვრული მნიშვნელობები ეყრდნობა დაშვებას, რომ დანადგარი იმუშავებს წელიწადში 2000 საათი, ანუ:
  - 1 მიკროზივერტ/წლ საჯარო სიცრცეში;
  - 20 მიკროზივერტ/წლ კონტროლირებად ზონაში.

გამოსხივების დოზის სიმძლავრე (2)

iba

- დოზის ამბიენტური ეკვივალენტი $H^*(10)$ გამოითვლება მეორადი წეიტრონებისთვის და ფოტონებისთვის ცალ-ცალკე, ენერგიის სიმკვრივის დოზის ექვივალენტად გარდაქმნის კოეფიციენტების გამოყენებით, რომლებიც მოცემულია რადიოლოგიური დაცვის საერთაშორისო კომისიის 47-ე პუბლიკაციაში.
- დოზის საერთო სიმძლავრე მიიღება ორივე გაანგარიშების შეჯამების შედეგად.

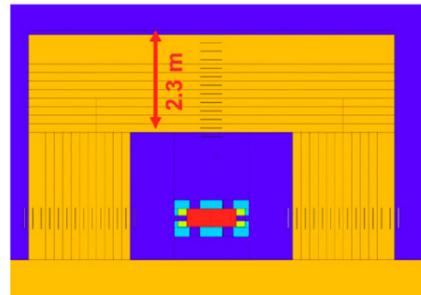
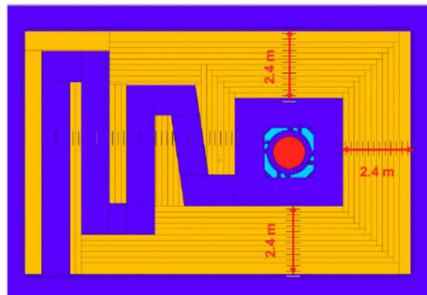

11

Kiube300-ის ოპტიმალური გეგმარება

Tba

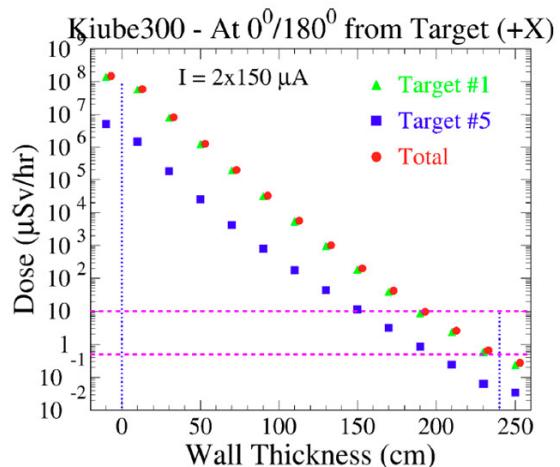
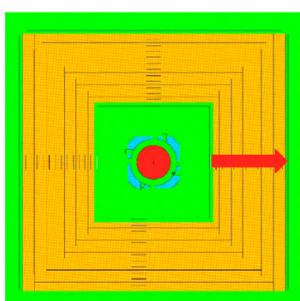
- ქვემოთ მოცემული გეგმარების მიხედვით, Kiube300-ის კამერის გარშემო ტერიტორია წარმოადგენს საჯარო სიცრცეს, სადაც დოზის სიმძლავების დასაშვები ზღვრული მნიშვნელობა 0.5 მიკროზივერტ/სი-ა, გარდა ლაბირინთის გასასვლელისა, რომელიც წარმოადგენს კონტროლირებადი ზონას (10 მიკროზივერტ/სი).
- ციკლოტრონთან ახლოს მდებარე ჩრდილოეთ, აღმოსავლეთ და სამხრეთ კედლების რეკომენდებული სისქე შეადგენს 2.4 მ-ს. აღნიშნული სისქე რეკომენდებულია იმ კედლებისთვის, რომლებისკენაც მიმართულია ^{18}F სამიზნე, როგორც ეს ნაჩვენებია M-ID 100419-ში.
- ციკლოტრონის ზემოთ სახურავისთვის საკმარისია 2.3 მ-ი სისქე.

12

შედეგები: ორმაგი სხივის ^{18}F წარმოება 2x150 მკა (1)

Tba

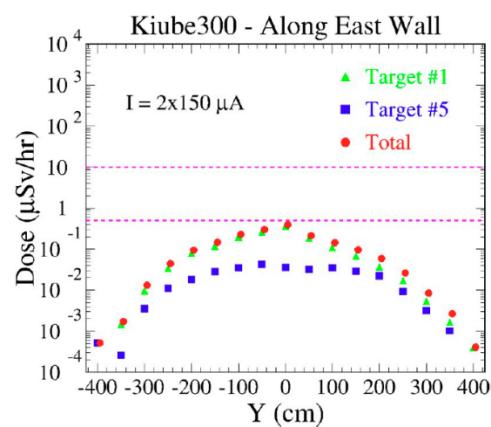
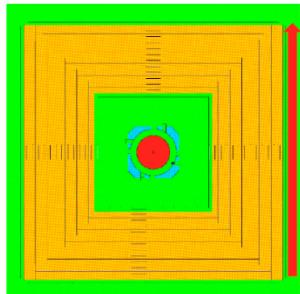
 ^{18}F -ის სამიზნეები #1 და #5 პორტებში, ორმაგი სხივი 2 x 150 მკა

→ დოზის სიმძლავრეები დომინირებს სამიზნე #1-დან (აღმოსავლეთის კედლისკენ მიმართული)

შედეგები: ორმაგი სხივის ^{18}F წარმოება $2 \times 150 \mu\text{A}$ (2)

Tba

^{18}F -ის სამზნევები #1 და #5 პორტებში, ორმაგი სხივი $2 \times 150 \mu\text{A}$

→ მაქს. $H^*(10)$ 2.4 მ-ის შემდეგ = 0.40 მიკროზივერტ/სთ

Tba

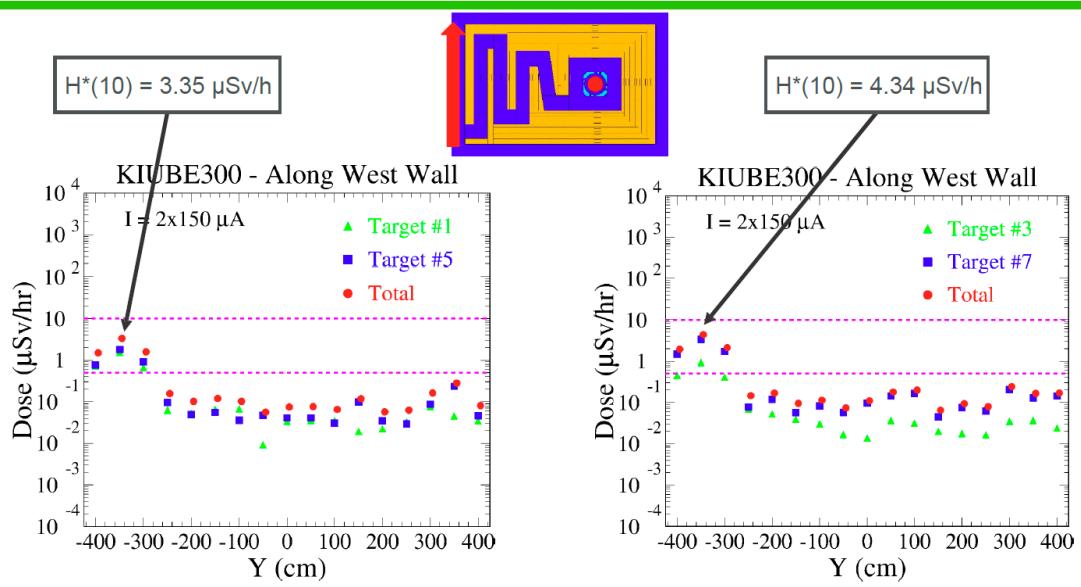
KIUBE300-ის შედეგები

- ყველა გარე კედლის გასწვრივ მიღებული დოზის სიმძლავრეები წარმოდგენილია შემდეგ გვერდებზე:
  - მიღებული შედეგები (მხოლოდ დასავლეთ და სამხრეთ კედლებისთვის)
    - მოცემულია გვერდებზე 16 და 17.
  - იზოდოზის მრუდები, რომლებიც შეესაბამება 0.5 მიკროზივერტ/სთ-სა და 10 მიკროზივერტ/სთ-ს,
 წარმოდგენილია გვერდებზე 21-დან 23-მდე.

15

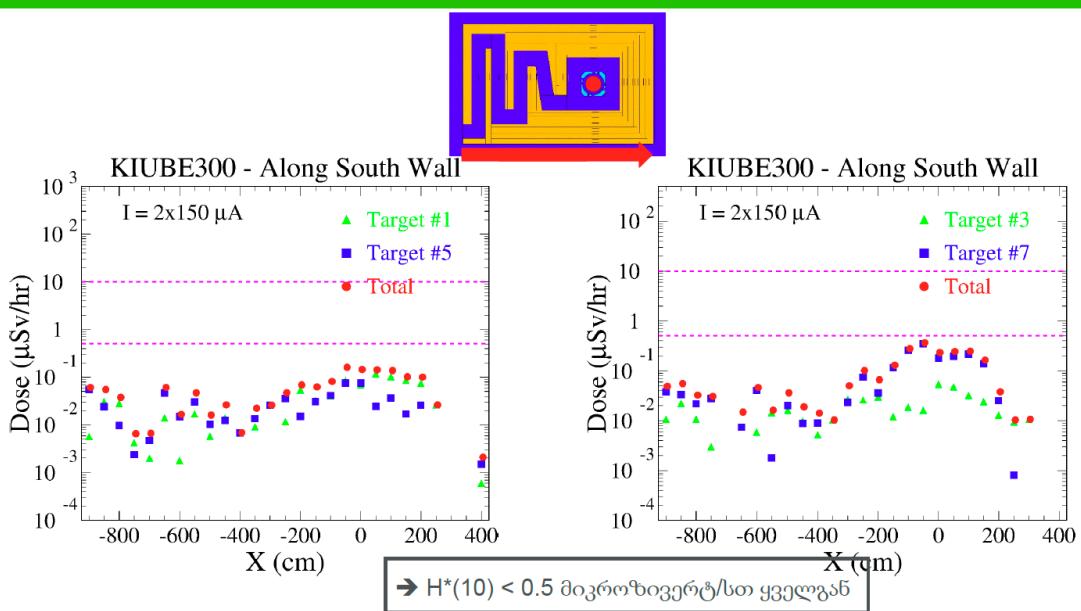
KIUBE300-ის შედეგები

Tba

KIUBE300-ის შედეგები

Tba

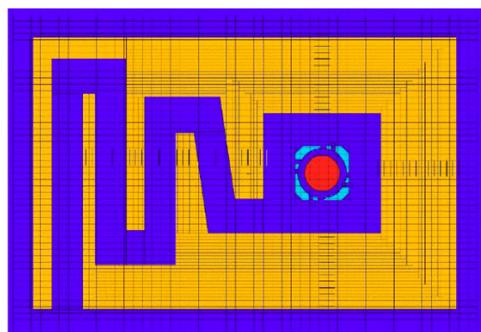
KIUBE300-ის შედეგები: შეჯამება

- კედლების გასწვრივ მაქსიმალური დოზის სიმძლავრე

H*(10) (მიკროჟილობებით)	საზოგადი	ჩრდილოეთ კედელი	აღმოსაფლეთ კედელი	სამხრეთ კედელი	დასავლეთ კედელი	სახურავი	ლაბირინთის გასსვლელი
ლაბირინთი	#1 + #5	0.18	0.34	0.16	0.29	0.25	3.35
	#3 + #7	0.38	0.15	0.36	0.18	0.25	4.34

2D Dose Mappings (1)

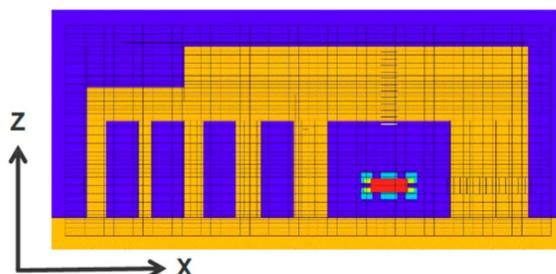
- კურანირებული კამერის გარშემო უნდა შემოწმდეს დოზის სიმძლავრის განაწილება, 2D ტომოგრაფიული რუკების გამოყენებით.
- დოზის 2D ტომოგრაფიული რუკები მიიღება KIUBE-ზე გამავალ XY, XZ და YZ სიბრტყეებზე 2D ბადეების გადაწილებით.
- ჩვენს მიერ გამოყენებულია კედლის რკომენდებული სისქემა.
- ჩვენს მიერ განხილულია მხოლოდ ორმაგი სხივის მოქმედება (#1+#5) და (#3+#7) პორტალუბში ^{18}F სამიზნეებთან ერთად
- იზოდოზის მრუდები იძლევა მთელს ტერიტორიაზე დოზის განაწილების შესახებ ინფორმაციას, თუმცა ნაკლებად ზუსტ მნიშვნელობებს, რადგან ზადის უკრედიტის ზედაპირზე ხდება წეტრონების წაკადის გასძულება, რაც უფრო დიდია, ვიდრე $\text{F}4$ უჯრედების მემინვევაში. ბადის უჯრედები ასევე შეიძლება მოიცავდეს როგორც ბეტონის, ისე პაერის ნაწილაკებს, ხოლო $\text{F}4$ უჯრედები განისაზღვრება მხოლოდ შეტონში ან პაერში.

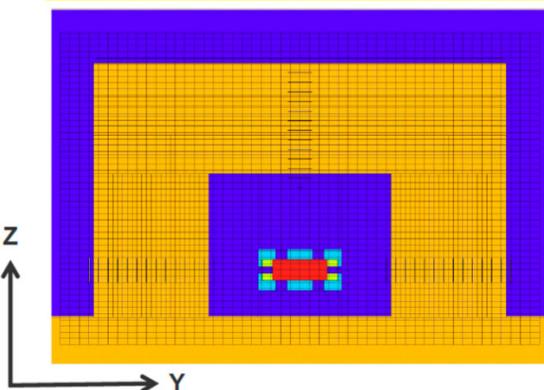
2D Dose Mappings (2)

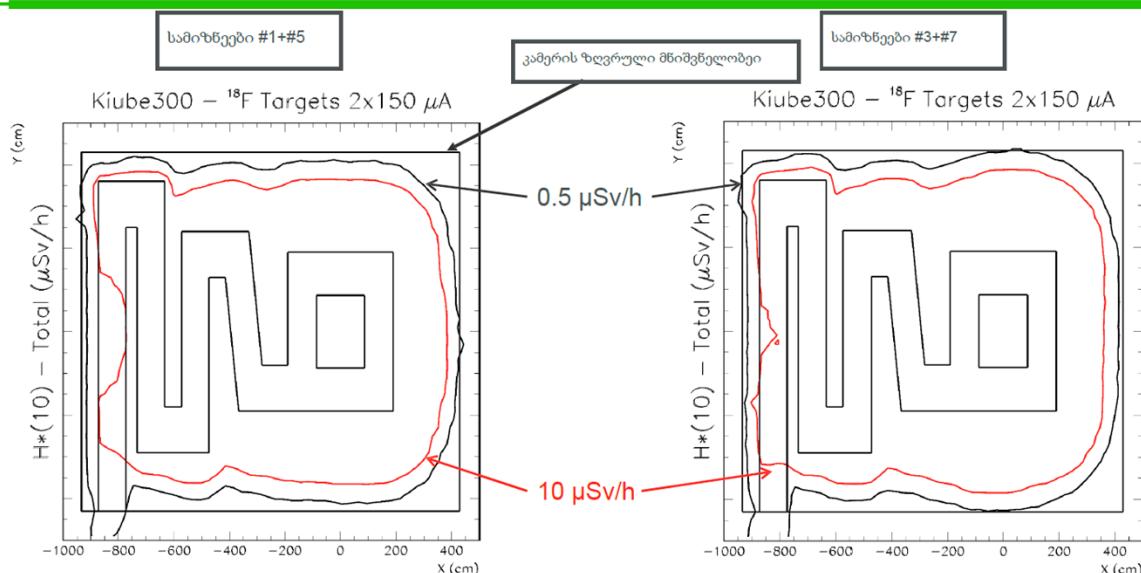
2D Mesh tally in the XZ plane

2D Mesh tally in the YZ plane

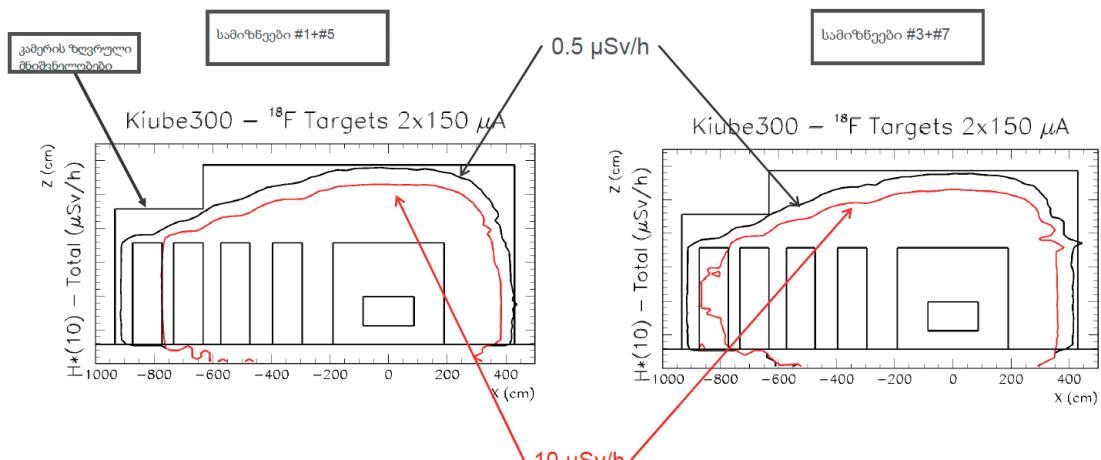
2D Isodose Curves – Horizontal Plane XY

→ დერანილებული კამერის შიგნით თითქმის ყველგან კარგად არის დაცული 0.5 მიკროზივერტ/სთა-ი იზოდოზის მრუდი, გარდა ლაბირინთის გასასვლელისა.

21

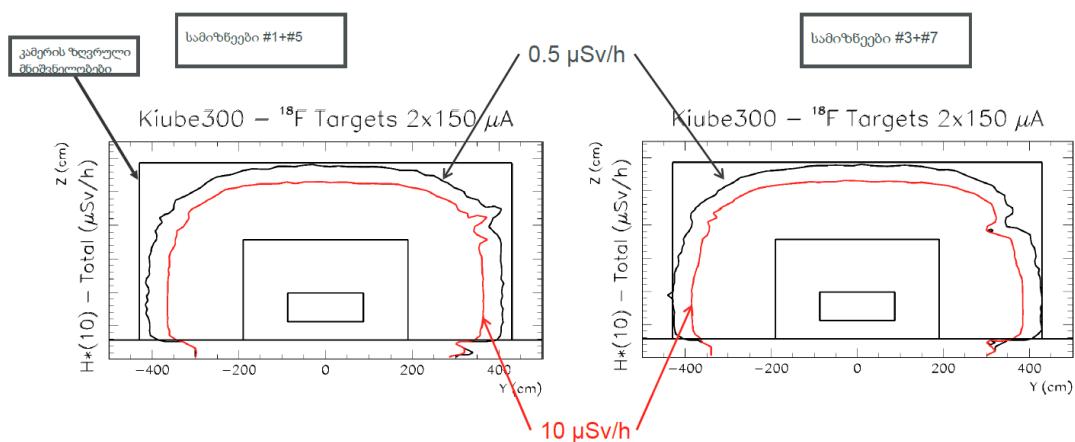
2D Isodose Curves – Vertical Plane XZ

→ The 0.5 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ isodose curve is well contained inside the shielding everywhere

22

2D Isodose Curves – Vertical Plane YZ

→ The 0.5 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ isodose curve is well contained inside the shielding everywhere

23

დასკვნები

Tba

- KIUBE300-ის ცარანირებული კამერა, ლაბირინთით, რომელიც დამზადებულია მონტე კარლოს უახლესი სატრანსპორტო კოდის MCNPX 2.7.0 შესაბამისად.
- გვერდითი კედლები და სახურავის ფილები მოქმედობა პორტლანდ ცემენტისგან წარმოებული ბეტონისგან, სიმკვრივით 2,35 გ/სმ³.
- ორი კვლევის მოდელისთვის:
  - კედლების და სახურავის გასწვრივ გამოსხივების დოზის სიმძლავრეები რჩება < 0.5 მიკროზივერტ/სთ, საჯარო სივრცეები;
  - გამოსხივების დოზის სიმძლავრე ლაბირინთის გასასვლელთან ოდნავ სცდება 0.5 მიკროზივერტ/სთ-ს, თუმცა არასდროს ცდება < 10 მიკროზივერტ/სთ-ს, რაც შეესაბამება კონტროლირებად ზონაში დასაშვებ ზღვრულ მაჩვენებელს.

6.3. დანართი N3: ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან

შიფრის (უძრავი ქონების) საკალასტრო კოდი N 01.19.18.003.132

ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან

განცხადების რეგისტრაცია
N 882022549283 - 28/07/2022 15:34:21

მომზადების თარიღი
02/08/2022 12:36:33

საკუთრების განყოფილება

გთხა თანილისი	სექტორი კვართალი სამგორი	ნაკვეთი 01 19 18 003/132	ნაკვეთის საკუთრების ტიპი: საკუთრება ნაკვეთის დანიშნულება: არასასოფლო სამეურნეო დაბუსტებული ფართობი: 6326.00 კვ.მ. ნაკვეთის წინა ნომერი: 01.19.18.003.089; 01.19.18.003.109; შენობა-ნაგებობის ჩამონათვალი N1 (მიწისქვეშა), N2 (მიწისქვეშა)
------------------	-----------------------------	--	--

მესაკუთრის განყოფილება

განცხადების რეგისტრაცია : ნომერი 882022549283 , თარიღი 28/07/2022 15:34:21
უფლების რეგისტრაცია: თარიღი 02/08/2022

უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი:

- შპს "აურიგა"-ს (405510219) 100% წილის მფლობელი პარტნიორისგადაწყვეტილება , დამოწმების თარიღი: 28/07/2022 , ნოტარიუსი გულთამზე ბოჭორიშვილი

მესაკუთრები:

შპს "ნოვატეკ ინტერნეიშენალ" , ID ნომერი: 406358908

მესაკუთრე:

შპს "ნოვატეკ ინტერნეიშენალ"

აღწერა:

იპოთეკა

საგადასახადო გირავნობა:

რეგისტრირებული არ არის

შეზღუდული სარგებლობა

**განცხადების
რეგისტრაცია** საგანი: 26.00 კვ.მ მიწის ნაკვეთზე ვრცელდება სერვისურის უფლება;

ნომერი 882021678418 მომართვა, რეგისტრის ნომერი N7/50858, დამოწმების თარიღი 11/08/2021, სსიპ სახელმწიფო
თარიღი 12/08/2021 ქონების ეროვნული სააგენტო
12:26:32

**უფლების
რეგისტრაცია: თარიღი
17/08/2021**

ვალდებულება

ყმადაბა/აკრძალვა:

რეგისტრირებული არ არის

მოვალეთა რეგისტრი:

რეგისტრირებული არ არის

"ფიტიკური პირის მიერ 2 წლამდე ვალით საკუთრებაში არსებული მასერიალური აქტივის რეალიტაციისას, აგრეთვე საგადასახალო წლის განსაზღვრაში 1000 ლარის ან მეტი ღირებულების ქონების სამუშაოდ მიღებისას საშემსავლო გადასახადი გადახდას ექვემდებარება საანგარიშო წლის მომენტის წლის 1 აპრილამდე. რომ შესახებაც აზისწელი ფიტიკური პირი იმუვე ვალაში წარუდგენს დეკანალცის საგადასახალო ორგანოს. აღნიშნული ვალდებულების შესარედებლობა წარმოადგენს საგადასახალო სამართალდარღვევას, რაც იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს საგადასახალო კოდექსის XVIII თავის მხედვით."

- ღია კუმუნიკაციის ნამდვილების კადამოწმება შესაძლებელია საჯარო რეგისტრის ეროვნული სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე www.napr.gov.ge;
- ამონაწერის მიღება შესაძლებელია ვებ-გვერდზე www.napr.gov.ge, წესისმეურ ცერიფორიულ სარეგისტრაციო სამსახურში, იუსტიციის სახლებსა და საგადასახალო ავტორიტეტულ პირებით;
- ამონაწერის ცენტრული ხარვეზის ამონიერის შემთხვევაში დაგვიკავშირით: 2 405405 ან პირადად შეაგსეთ განაცხადი ვებ-გვერდზე;
- კონსულტაციის მიღება შესაძლებელია ოუსტიუმის სახლის ცხელ ხამჩე 2 405405;
- საჯარო რეგისტრის თანამშრომელთა შპრინტი შეფეხის შემთხვევაში დაგვიკავშირით ცხელ ხამჩე: 08 009 009 09
- თქვენთვის საინტერესო წებისმეურ საკითხთან დაკავშირებით მოგვწერეთ ელ-ფოსტი: info@napr.gov.ge

6.4. დანართი N4: სსიპ „კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტო“-ს წერილი

**საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
National Agency for Cultural Heritage Preservation of Georgia**

KA990145826978323

№17/513

27 / თებერვალი / 2023 წ.

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“-ის (ს/კ
406358908)

გენერალურ დირექტორს,

გიორგი ღლონტს (პ/ნ: 01012014468;

ტელ: 595 11 01 01

ელ-ფოსტა: g.gloniti@novatec.ge)

ბატონო გიორგი,

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ განიხილა თქვენი 2023 წლის 24 თებერვლის N872 განცხადება, რომელიც ეხება ქალაქ თბილისში, გივი ამილახვრის ქ. N17ბ მისამართზე არსებული მინის ნაკვეთის (ს.კ: 01.19.18.003.132) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებში მდებარეობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამოთხოვის საკითხს.

კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის სისტემაში არსებული ინფორმაციის თანახმად, გაცნობებთ, რომ აღნიშნულ მინის ნაკვეთზე არ მდებარეობს კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლი და ის არ ექცევა კულტურული მემკვიდრეობის ინდივიდუალურ და ზოგად დამცავ ზონებში.

პატივისცემით,

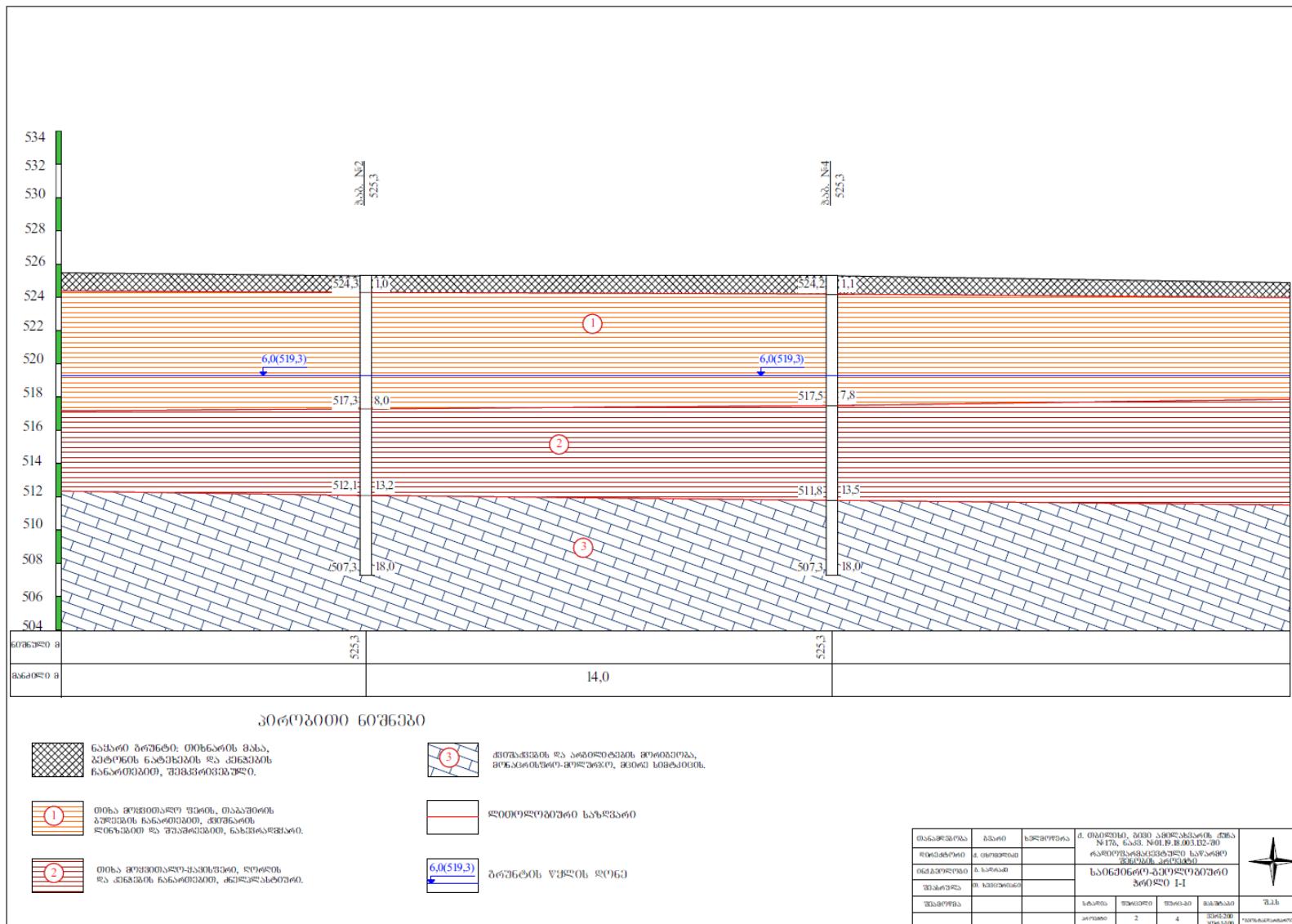
გენერალური დირექტორის მოადგილე

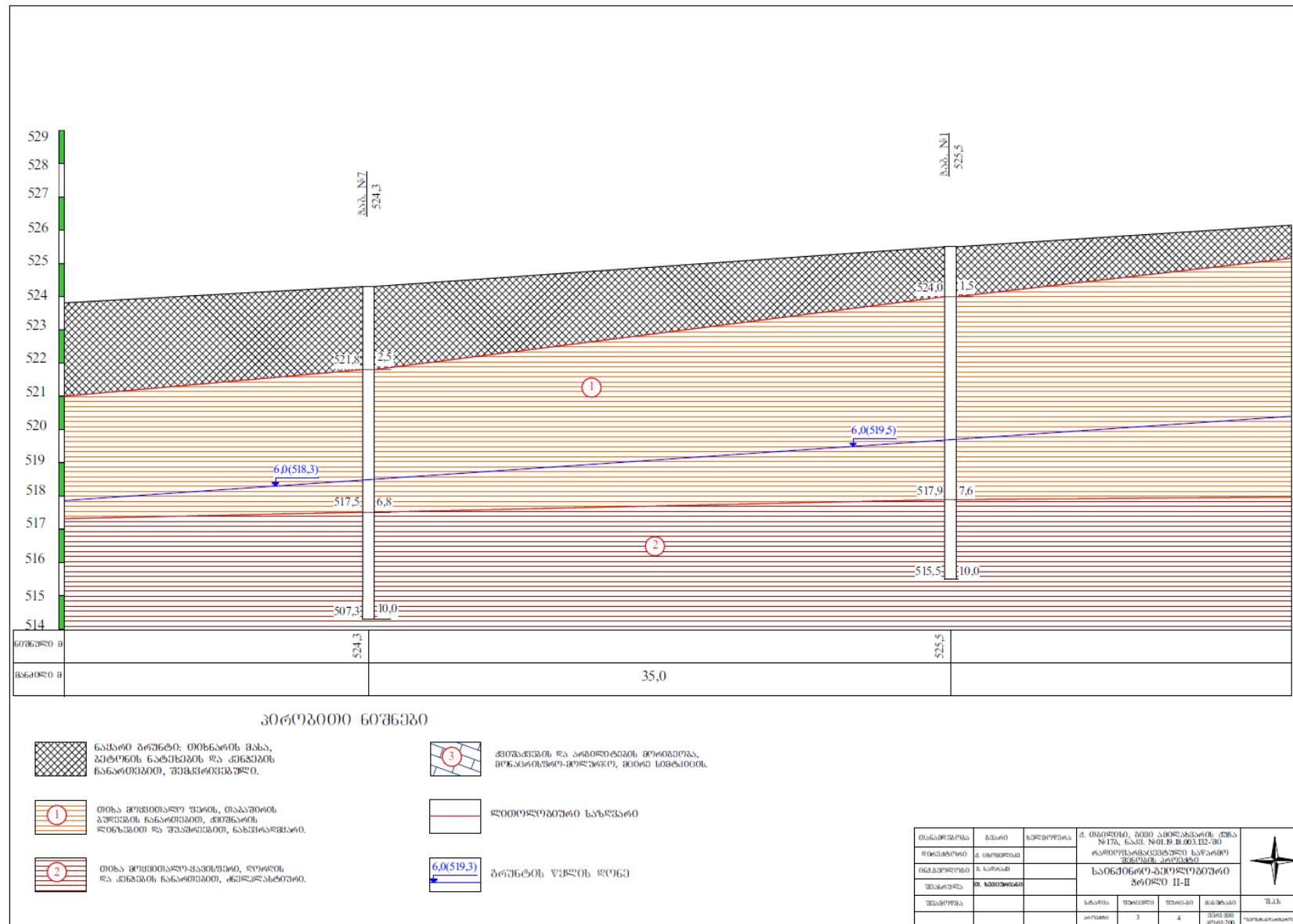
ხელმოწერილია/
შტამპდასმულია
ელექტრონულად

პაატა გაფრინდაშვილი

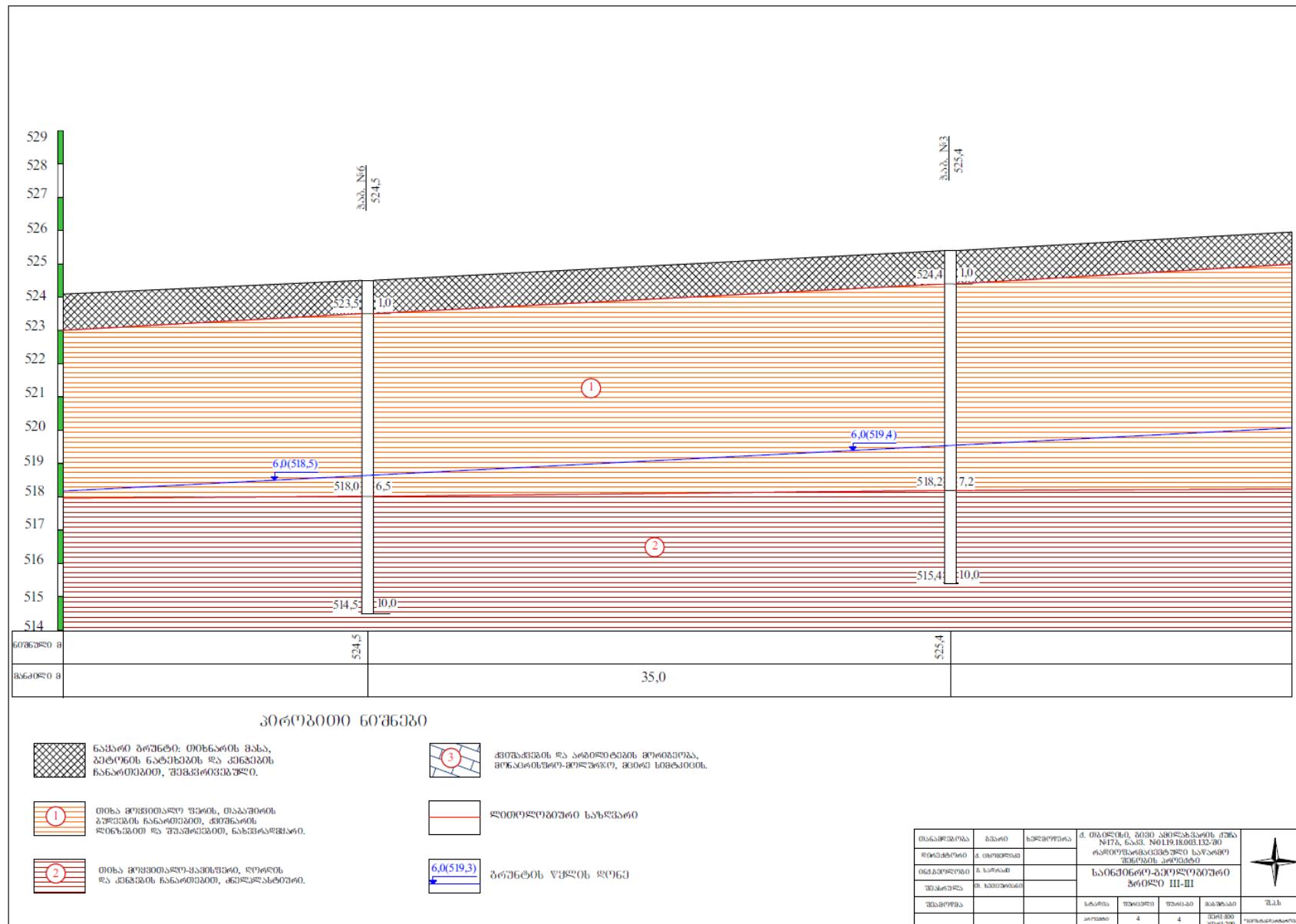

6.5. დანართი 3 : სამშენებლო უბნის საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები

შპს „გამა კონსალტინგი“

შპს „გამა კონსალტინგი“

6.6. დანართი 4 ჭაბურღილების გეოლოგიურ ლითოლოგიური სვეტები

შპს „გრუნტის გეოლოგიური-დიზაინირების სახელმწიფო კომპანია“							თარიღი: 12.01.2023	ადგის ნომერი	525.5
ს. 1	ს. 2	ს. 3	ს. 4	ს. 5	ს. 6	ს. 7	ს. 8	ს. 9	ს. 10
1	tQiv					ბრუნობის აღზება			
1.5	1.5	524.0							
2	pdQiv								2.8
3									
4									
5									
6			519.5					6.0	
7		7.6	6.1	517.9					
8	pdQiv								8.2
9									
10		10.0	2.4	515.5					

შაბურდილის გეოლოგიურ-ლითოლოგიური სტატი

ქაბ. №2

მასშ: 1:20

აბს. 6036 525.3

ფენის №	სტრატიგიული ნივთები	კონკრეტული გენერი	ძრის სავაჭრო სივრცე	ძრის სავაჭრო სივრცე	ძრის სავაჭრო სივრცე	ძრისტის აღმერა	წყლის გამოწენა მ	წყლის გამოწენა მ	წილების აღწენება
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	tQIV		1.0	1.0	524.3	ნაკარი გრუნტის თანარის მასა, ბეტონის ნატეხების და კერძების ჩანართებით, ჰიდროგელებით.			
2	pdQIV					თანა მოყვითალო უერთს, თაბაშირის ბულევების ჩანართებით, ქიშნარის ლინზების და შუა შრეების, ნახევრადმერი.			2.2
3									
4									
5									
6					519.3			6.0	
7									
8			8.0	7.0	517.3				
9	pdQIV					თანა მოყვითალო უავსუერი, ღორდის და კერძების ჩანართებით, მცენადასტიური.			9.2
10									
11									
12									
13			13.2	5.2	512.1				
14	P ² 2					ქვაშაქვების და არტილიტების მორიგეობა, მონაცრისუფრო-მოლურჯო, მცირე სიმტკიცის.			14.0
15									15.8
16									17.0
17									
18			18.0	4.8	507.3				

ჰაბურღილის გეოლოგიურ-ლითოლოგიური სცენტო

ქად. №3

მასშტაბი: 1:20

აბს. ნოშენი

525.4

№ ყედები	დაზიანებული დანართი	დაზიანებული დანართი	დაზიანებული დანართი	ბრუნტის აღმოჩენა	ბრუნტის აღმოჩენა	ბრუნტის აღმოჩენა			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	tQIV		1.0	1.0	524.4	ნაფარი გრუნტის თიხნარის მასა, ბეტონის ნატეხების და კერძების ჩანართებით, შემკერივებული.			
2	pdQIV					თიხა მოყვითალო ფერის, თაბაშირის ბუდების ჩანართებით, ქვაზნარის ლინზებით და შუაშრების, ნახევრადმყარი.			
3									3.4
4									
5									
6					519.4			6.0	
7			7.2	6.2	518.2				
8	pdQIV					თიხა მოყვითალო-ყავისფერი, დორდის და კერძების ჩანართებით, მნედპლასტიკი.			8.0
9									
10			10.0	2.8	515.4				

შაბურეილის გეოლოგიურ-ლითოლოგიური სცენტო

ქაბ. №4

მასშტაბი: 1:20

აბს. ნომერი 525.3

უნიტი №	სტრატიგიული ინდიკატორი	კონკრეტული კრიტერიუმი	მარტივი საგენტის სივრცე	მარტივი საგენტის სივრცე	მარტივი საგენტის სივრცე	მარტივი საგენტის სივრცე	მარტივი საგენტის სივრცე	მარტივი საგენტის სივრცე
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	tQIV		1.1	1.1	524.2	ნაფრი გრუნტის თიხნარის მასა, ბეტონის ნატექების და კერტების ჩანართებით, შემკრიფებული.		10
2	pdQIV					თიხა მოყვითალო უერის, თაბაშირის ბაზების ჩანართებით, ქვაზნარის ლინზებით და ჭავრებით, ნახევრადმიწარი.		2.2
3								
4								
5								
6					519.3		6.0	
7			7.8	6.7	517.5			
8	pdQIV					თიხა მოყვითალო-ფაფისფერი, ღორღის და კერტების ჩანართებით, მნელვლასტიკური.		9.0
9								
10								
11								
12			13.5	5.7	511.8			
13								
14	P ² 2					ქვაზაქვების და არგოლიტების მორიგეობა, მონაცრისფრო-მოლურჯო, მცირე სიმტკიცის.		14.2
15								
16								16.0
17								17.2
18			18.0	4.5	507.3			

ჩაბურდილის მიღების დამოუკიდებლობის სისტემი

ქაბ. №5	მასშ: 1:20	აბს. ნომერი	524.8							
სერიაზი ნომერი	აუდიოვიზუალური ფოტო	მიზანის სახელი	მიზანის სახელი							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	tQIV					მომზადების აღმოჩენა				
1						ნაფარი გრუნტის თიხიარის მასა, ბეტონის ნატეხების და კენჭების ჩანართებით, შემცველი და დამატებითი გადასახვა.				
2	pdQIV			1.5	1.5	523.3				
3										
4										
5										
6										
7										
8	pdQIV					თიხა მოვალეობური, დორდის და კენჭების ჩანართებით, მნელალასტიკი.				
9										
10				7.1	5.6	517.7				
				10.0	2.9	514.8				

შპს „ნოვატეკ ინტერნეიშენალ“ - სკრინინგის ანგარიში

ქად. №6		მასშტაბი: 1:20				აბს. ნომერი 524.5		
სახელი და გვარი	აზოვის სახელი	ურთიერთობის მდგრადი მდგრადი	ურთიერთობის სივრცი	ურთიერთობის სივრცი	ურთიერთობის სივრცი	მრავალის აღწერა	ურთიერთობის სივრცი	ურთიერთობის სივრცი
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	tQIV		1.0	1.0	523.5	ნაყარი გრუნტის თახნარის მისა, ბეტონის ნატექების და ქვედების ჩანართებით, ჰემიკრიკებული.		
2	pdQIV					თიხა მოკლეადო ფერის, თაბაშირის ბუდების ჩანართებით, ქვაზნარის ლინზებით და შუაშრეებით, ნახევრადმეტარი.		2.0
3								
4								
5								
6							6.0	
7	pdQIV		6.5	5.5	518.5	თიხა მოკლეადო-ფაფისფერი, ღორდის და ქვედების ჩანართებით, მნელპლასტიკერი.		7.2
8								
9								
10			10.0	3.5	514.5			

ქაბულდებულის გეოლოგიურ-ლითოლოგიური სკრინინგი		მასშტაბი: 1:20		მდგრადი აღმოჩენა		აბს. ნომერი		524.3	
№ სტაცი	ადგინირებული აღმოჩენის ნომერი	აღმოჩენის დასახური	ეფექტური სიმძლავა	ე წარმოდგენილი სიმძლავა	ე განვითარებული სიმძლავა	ე განვითარებული სიმძლავა	ე განვითარებული სიმძლავა	ე განვითარებული სიმძლავა	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2	tQIV					ნაფარი გრუნტი: თიხნარის მასა, ბეტონის ნატეხების და კენჭების ჩანართებით, შემკვრივებული.			
3	pdQIV		2.5	2.5	521.8				
4						თიხა მოუფლისადან ფერის, თაბაშირის ბუდეების ჩანართებით, ქვაზნარის ლინზებით და შეაშრებით, ნახევრადმყარი.			
5									
6					518.3		6.0		
7	pdQIV		6.8	4.3	517.5	თიხა მოუფლისადან-ფაფხსფერი, ღორბის და კენჭების ჩანართებით, ძნელადასტაური.			
8									
9									
10			10.0	3.2	514.3				

6.7. დანართი 5: ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტოს წერილი

ქალაქ თბილისის მანიურალითების საკარო
სამართლის იურიდიული პირი – ქალაქ თბილისის
მანიურალითების ტრანსპორტისა და ურბანული
განვითარების სამსახური

წერილის ნომერი: 16-01231452668
თარიღი: 25/05/2023

ადრესატი: გიორგი ღლონტი
პირადი ნომერი: 01012014468
შისამართი: საქართველო, ქალაქი თბილისი, ვაჟა-ფშაველას
გამზირის № VII კვარჩხული, კორპუსი № 3, ბინა 73

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის წრანსპორტისა და უზრუნველყოფის განვითარების საკუთრივი განხილა, თქვენი 19.05.2023 წლის №19/01231391933-16 განცემდება, რომელიცთვის თბილი ინფორმაციას, მიზნის ნაკვეთზე (ს/კ №01.19.18.003.132) მოქმედ ფუნქციურ ზონასთან დაკავშირდით.

პასუხად გაცნობებთ, რომ დანართად წარმოდგნილი ტერიტორიაზე „დედაქალაქის მიწაზოთსარგებლობის გენერალური გვგმის დამტკიცების შესახებ“ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკურთხულოს 2019 წლის 15 მარტის N39-18 დადგნონდებული დამტკიცებული მიწასარგებლობის გენერალური გვგმის ვრცელებული ნაწილის - რეკის მისამართ თევზების დაინტენციებისა პრესტიულ მიწას საკვთხევზე (საკადასტრო კოდი: №01.19.18.003.132) ვრცელდება სამრეწველო შრომ 2 (ს-2).

„g. තබාලිසිස මුද්‍රණපාද ලැංගිංඩිස තුළුරුකුරුවී ගාමණුවුනුධීස දා ගාන්ථේරිනායේදී රෝගුලාරුධීස රුශ්පාදකයෙන් එස්සාත් යුතු නේ“ g. තංකිලාසිස මුද්‍රණපාද ලැංගිංඩිස මාරුවුලාංගුලුව 2016 උරු තුළ 24 මාරුත්තුවෙන් නො 14-39 දාද්‍යගුන්දාංගුවට අදම්පාද පැංශුලා ගාන්ථේරිනායේදී රෝගුලාංගුලුවෙන් රුශ්පාදක තාන්ත්‍රම්ද ද, වාම්පුවුලා මුත් ටැන් 2 (2-2) තාර්මැනාද ගුන් තුළුරුකුරුවාන මාරුවුලාංගුලුව වූවුත්තාව, රෝගුලාංගුලුව මිනෝඩුව තැබාලිසිස තාන්ත්‍රම්ද ද ගාන්ථේරිනායාද තුළුරුකුරුවී මාරුවුලාංගුලුව මාරුවුලාංගුලුව ගාමණුවුනුධීස දා නො ගාවුසායුරුවාද තුළුරුකුරුවී;

განშენიანების რეგულირების პარამეტრები		
პ-1	-	კოფიციენტი
პ-2	-	კოფიციენტი
პ-3	-	კოფიციენტი
საცხოვრებელი სიმჭიდროებე	-	ერთეული/ჰა
მიწის ნაკვეთის ფართობი და ზომები	მინიმალური ფართობი	- კპ.მ
	მინიმალური სიგანე	- მეტრი
	მინიმალური სიღრმე	- მეტრი
შენობა-ნეგებობის მაქსიმალური სიმაღლე	-	მეტრი
შენიშვნა	-	

ဒါနပိုင်းကြီး၊ အမှတ် ၁၁

გამოყენებულია გვალიფერციული ელექტრონული წალიტური აღმოჩენის შესაბამისი

